

سرکنوگرری جمهوری اسلامی ایران
ارزروم

کتابچه معرفی استان‌های شرق و جنوب شرق ترکیه

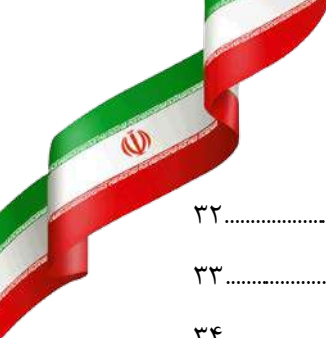

(شهریور ماه ۱۴۰۲)

فهرست مطالب

۱	آشنایی با مناطق و استان‌های حوزه فعالیت نمایندگی ارزروم
۲	اطلاعات کلی استان‌ها
۷	آرداهان
۸	قارص
۹	اغدیر
۱۰	آغری
۱۱	وان
۱۲	حکاری
۱۳	شیرناک
۱۴	ماردین
۱۵	شانلی‌عورفا
۱۶	غازی‌آنتپ
۱۷	کیلیس
۱۸	حاتای
۱۹	ارزروم
۲۰	ارزنجان
۲۱	الازیغ
۲۲	آدیامان
۲۳	باتمان
۲۴	بایبورت
۲۵	بینگول
۲۶	بیتلیس
۲۷	تونجلی
۲۸	دیاربکر
۳۰	سیرت
۳۱	سیواس

۳۲	عثمانیه
۳۳	قهرمان مرعش
۳۴	مالاتیا
۳۵	موش
۳۵	پراکندگی جمعیتی
۳۶	سدها و منابع آبی
۳۸	وضعیت بارندگی
۴۱	وضعیت سدها
۴۷	پراکندگی سیاسی
۴۹	ساختار قومیتی
۵۰	کشاورزی
۵۲	تولیدات کشاورزی
۵۸	تولیدات دام و طیور
۶۴	صنعت
۶۵	صادرات و واردات
۶۷	عمده محصولات صادراتی
۶۹	روابط اقتصادی با ایران
۷۰	توسعه یافتگی اقتصادی-اجتماعی
۷۲	پروژه‌های توسعه منطقه‌ای
۷۴	دانشگاه‌ها
۷۵	تعداد دانشجو در دانشگاه‌های حوزه فعالیت نمایندگی ارزروم
۷۶	دانشجویان ایرانی مقیم
۷۸	فهرست منابع

بسمه تعالی

آشنایی با مناطق و استان‌های حوزه فعالیت نمایندگی ارزروم

ترکیه از نظر جغرافیایی به هفت منطقه جغرافیایی و اقلیمی تقسیم بندی شده است که این مناطق عبارتند از مناطق:

۱. دریای مدیترانه، ۲. آناتولی شرقی، ۳. اژه، ۴. آناتولی جنوب شرقی، ۵. آناتولی مرکزی، ۶. مرمره، ۷. دریای سیاه
از این مناطق استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم عمدتاً در مناطق آناتولی شرقی و آناتولی جنوب شرقی قرار داشته، ۳ استان در منطقه دریای مدیترانه، استان بایبورت در منطقه دریای سیاه و بخش‌هایی از استان سیواس که عمده وسعت این استان را دربرمی‌گیرد در منطقه آناتولی مرکزی قرار دارد.

استان‌ها و مناطق دربرگیرنده حوزه فعالیت سرکنسولگری ارزروم به صورت زیر می‌باشند:

- ۱) منطقه آناتولی شرقی- ۱۴ استان: اغدیر، آرداهان، قارص، موش، بینگول، الازیغ، مالاتیا، ارزنجان، تونجلی، ارزروم، بیتلیس، آغری، وان، حکاری
- ۲) منطقه آناتولی جنوب شرقی- ۹ استان: شیرناک، سیرت، باتمان، ماردین، دیاربکر، شانلی‌اورفا، آدیامان، غازی‌آنتپ، کیلیس
- ۳) منطقه دریای مدیترانه- ۳ استان: عثمانیه، حاتای، قهرمان‌مرعش
- ۴) منطقه دریای سیاه- ۱ استان: بایبورت
- ۵) منطقه آناتولی مرکزی- ۱ استان: سیواس

شکل ۱. نقشه مناطق جغرافیایی ترکیه

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

جدول ۲. دروازه‌های مرزی زمینی موجود در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۲)

دروازه‌های مرزی زمینی						
رد.	نام دروازه مرزی	استان	مدیریت گمرکی	دروازه مرزی متناظر	وضعیت	کشور
۱	TÜRKGÖZÜ ترک‌گوزو	آرداهان	مدیریت گمرک ترک‌گوزو	واله	فعال	گرجستان
۲	AKTAŞ آک‌تاش	آرداهان	مدیریت گمرک آک‌تاش	کارتساختی	فعال	گرجستان
۳	DİLUCU دیل‌اوجو	اغدیر	مدیریت گمرک دیل‌اوجو	صدرک	فعال	نخجوان
۴	GÜRBULAK گوربولاغ	آغری	مدیریت گمرک گوربولاغ	بازرگان	فعال	ایران
۵	KAPIKÖY کاپی‌کوی	وان	مدیریت گمرک کاپی‌کوی	رازی	فعال	ایران
۶	ESENDERE اسن‌دره	حکاری	مدیریت گمرک اسن‌دره	سرو	فعال	ایران
۷	HABUR خابور	شیرناک	مدیریت گمرک خابور	الخلیل	فعال	عراق
۸	DEREÇİK دره‌جیک	حکاری	مدیریت گمرک دره‌جیک	میرگه‌سور	فعال	عراق
۹	ÜZÜMLÜ اوزوملو	حکاری	مدیریت گمرک اوزوملو	سارذری	فعال	عراق
۱۰	KARKAMIŞ قره‌قامش	غازی‌آنتپ	مدیریت گمرک قره‌قامش	جرابلس	فعال	سوریه
۱۱	CİLVEGÖZÜ جلوه‌گوزو	حاتای	مدیریت گمرک جلوه‌گوزو	باب‌الهوی	فعال	سوریه
۱۲	YAYLADAĞI پایلاداگی	حاتای	مدیریت گمرک پایلاداگی	کسب	فعال*	سوریه
۱۳	NUSAYBİN نصیبین	ماردین	مدیریت گمرک نصیبین	قاشمیلی	فعال*	سوریه
۱۴	AKÇAKALE آکچاقالعه	شانلی‌عورفا	مدیریت گمرک آکچاقالعه	تل‌ابیض	فعال	سوریه
۱۵	ÖNCÜPİNAR اونجوپینار	کیلیس	مدیریت گمرک اونجوپینار	باب‌السلامه	فعال	سوریه
۱۶	ÇOBANBEY چوبان‌بی	کیلیس	مدیریت گمرک چوبان‌بی	الرعی	فعال	سوریه
۱۷	CEYLANPINAR جیلان‌پینار	شانلی‌عورفا	مدیریت گمرک جیلان‌پینار	راس‌العین	فعال	سوریه
۱۸	KUMLU قوملو	حاتای	مدیریت گمرک زیتون‌دالی	عفرین	فعال	سوریه
۱۹	MÜRŞİTPINAR مرشدپینار	شانلی‌عورفا	مدیریت گمرک مرشدپینار	عین‌العرب	غیرفعال	سوریه
۲۰	ŞENYURT شن‌یورت	ماردین	-	الدرباسیه	غیرفعال	سوریه

* سوریه/اینا به دلایل امنیتی ارائه خدمات صورت نمی‌پذیرد.

جدول ۳. دروازه‌های مرزی ریلی موجود در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۳)

دروازه‌های مرزی ریلی						
رد.	نام دروازه مرزی	استان	مدیریت گمرک	دروازه مرزی متناظر	وضعیت	کشور
۱	KAPIKÖY کاپی‌کوی	وان	مدیریت گمرک کاپی‌کوی	رازی	فعال	ایران
۲	İSLAHİYE اصلاحیه	غازی‌آنتپ	مدیریت گمرک اصلاحیه	میدان‌آکبس	غیرفعال	سوریه
۳	ÇOBANBEY چوبان‌بی	کیلیس	مدیریت گمرک چوبان‌بی	الرعی	فعال	سوریه

سوریه	دائمی	غیر فعال	قمیشلی	مدیریت گمرک نصیبین	ماردین	NUSAYBİN نصیبین	۴
ارمنستان	دائمی	غیر فعال	آخوریان	مدیریت گمرک آک یاکا	قارص	AKYAKA آک یاکا	۵
گرجستان	موقت	فعال	کارتساخی	مدیریت گمرک قارص	قارص	KARS TREN GARI ایستگاه راه آهن قارص	۶

جدول ۴. دروازه های مرزی هوایی موجود در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۴)

دروازه های مرزی هوایی							
رد.	نام دروازه مرزی	استان	مدیریت گمرکی ارائه دهنده خدمات به دروازه مرزی	کاربری	وضعیت		
۱	ADİYAMAN آدیامان	آدیامان	مدیریت گمرک آدیامان	غیرنظامی	موقت	فعال	
۲	AĞRI* آغری*	آغری	مدیریت گمرک دوغوبایزید	غیرنظامی	موقت	فعال	
۳	BATMAN باتمان	باتمان	مدیریت گمرک باتمان	حج و عمره	موقت	فعال	
۴	BİNGÖL* بینگول*	بینگول	مدیریت گمرک الازیغ	غیرنظامی	موقت	فعال	
۵	DİYARBAKIR دیاربکر	دیاربکر	مدیریت گمرک دیاربکر	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۶	ELAZIĞ الازیغ	الازیغ	مدیریت گمرک الازیغ	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۷	ERZİNCAN ارزنجان	ارزنجان	مدیریت گمرک تراپوزان	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۸	ERZURUM ارزروم	ارزروم	مدیریت گمرک ارزروم	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۹	GAZİANTEP غازی آنتپ	غازی بارزروم آنتپ	مدیریت گمرک فرودگاهی غازیمدیریت گمرک ارزروم آنتپ	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۱۰	HATAY حاتای	حاتای	مدیریت گمرک آنتاکیا	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۱۱	IĞDIR* اغدیر	اغدیر	مدیریت گمرک اغدیر	غیرنظامی	موقت	فعال	
۱۲	KAHRAMANMARAŞ قهرمان مرعش	قهرمان مرعش	مدیریت گمرک قهرمان مرعش	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۱۳	KARS قارص	قارص	مدیریت گمرک قارص	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۱۴	ERHAÇ ارحج	مالاتیا	مدیریت گمرک مالاتیا	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۱۵	MARDİN* ماردین*	ماردین	مدیریت گمرک ماردین	غیرنظامی	موقت	فعال	
۱۶	MUŞ* موش*	موش	مدیریت گمرک وان	غیرنظامی	موقت	فعال	
۱۷	SİİRT* سیرت*	سیرت	مدیریت گمرک باتمان	غیرنظامی	موقت	غیر فعال	
۱۸	NURİ DEMİRAĞ نوری دمیراغ	سیواس	مدیریت گمرک سیواس	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۱۹	GAP گاپ	شانلی عورفا	مدیریت گمرک شانلی عورفا	غیرنظامی	دائمی	فعال	
۲۰	ŞIRNAK-ŞERAFETTİN ELÇİ* شیرناک - شرف الدین ایلیچی*	شیرناک	مدیریت گمرک ایپک یولو	غیرنظامی	موقت	فعال	
۲۱	FERİT MELEN فرید ملن	وان	مدیریت گمرک وان	غیرنظامی	دائمی	فعال	

* برای پروازهای مستقیم خارجی

جدول ۵. دروازه‌های مرزی دریایی موجود در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۵)

دروازه‌های مرزی دریایی				
رد.	نام دروازه مرزی	استان	مدیریت گمرکی ارائه دهنده خدمات به دروازه مرزی	وضعیت
۱	MADENLİ YAT LİMANI بندر قایقی معدنلی	حاتای	مدیریت گمرک اسکندرون	دائمی
۲	İSKENDERUN اسکندرون	حاتای	مدیریت گمرک اسکندرون	دائمی
۳	İSKENDERUN GÜBRETAŞ LİMANI بندر گوپره‌تاش اسکندرون	حاتای	مدیریت گمرک اسکندرون	موقت
۴	İSKENDERUN YAZICI LİMAN TESİSLERİ تاسیسات بندری یازیچی اسکندرون	حاتای	مدیریت گمرک ایسدیمیر	موقت
۵	İSKENDERUN EKİNCİ İSKELESİ اسکله اکینچی اسکندرون	حاتای	مدیریت گمرک ایسدیمیر	موقت
۶	İSKENDERUN ASSAN LİMAN İŞLETMELERİ شرکت بندر آس سان اسکندرون	حاتای	مدیریت گمرک اسکندرون	موقت
۷	İSKENDERUN ATAKAŞ LİMANI شرکت آکتاش اسکندرون	حاتای	مدیریت گمرک اسکندرون/ایسدیمیر	موقت
۸	İSKENDERUN TOSYALI LİMANI بندر توسیالی اسکندرون	حاتای	مدیریت گمرک اسکندرون/ایسدیمیر	موقت
۹	İSDEMİR LİMAN İŞLETMESİ شرکت بندر ایسدیمیر	حاتای	مدیریت گمرک ایسدیمیر	موقت
۱۰	MMK METALURJİ LİMAN İŞLETMESİ شرکت بندر متالورژی MMK	حاتای	مدیریت گمرک ایسدیمیر	موقت
۱۱	DÖRTYOL BOTAŞ LİMAN İŞLETMELERİ شرکت بندر بوتاش دورتیول	حاتای	مدیریت گمرک بوتاش/اسکندرون/ایسدیمیر	موقت
۱۲	DÖRTYOL DELTARUBİS PETROL TERMİNALİ پایانه نفتی دلتابوریس دورتیول	حاتای	مدیریت گمرک ایسدیمیر	موقت

شکل ۳. استان‌های مرزی موجود در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

طول مرز زمینی ترکیه با گرجستان ۲۷۶ کیلومتر می‌باشد که عمده این مرز در حوزه فعالیت این نمایندگی قرار دارد. همچنین ترکیه با ایران ۵۶۰ کیلومتر، عراق ۳۷۸ کیلومتر، ارمنستان ۳۲۸ کیلومتر، سوریه ۹۱۱ کیلومتر و جمهوری خودمختار آذربایجان نیز ۱۸ کیلومتر مرز زمینی می‌باشد. لازم به ذکر است تمامی این مرزهای زمینی

در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم قرار داشته و بدین ترتیب نزدیک به ۲۴۰۰ کیلومتر از ۲۷۵۳ کیلومتر مرز زمینی ترکیه در حوزه فعالیت این نمایندگی است.

بر این اساس:

- ۱- کشور گرجستان با استان آرداهان،
- ۲- کشور ارمنستان با ۳ استان قارص، اغدیر و آرداهان،
- ۳- جمهوری خودمختار نخجوان با استان اغدیر،
- ۴- کشور ایران با ۴ استان اغدیر، آغری، وان و حکاری،
- ۵- کشور عراق با ۲ استان حکاری و شیرناک،
- ۶- کشور سوریه نیز با ۶ استان شیرناک، ماردین، شانلی‌عورفا، غازی‌آنتپ، کیلیس و حاتای؛ هم مرزی می‌باشند که در ذیل به آن‌ها پرداخته شده است.

استان‌های مرزی حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم به ترتیب از شمال شرق تا

جنوب کشور ترکیه به شرح زیر می‌باشند. (۴)(۷)

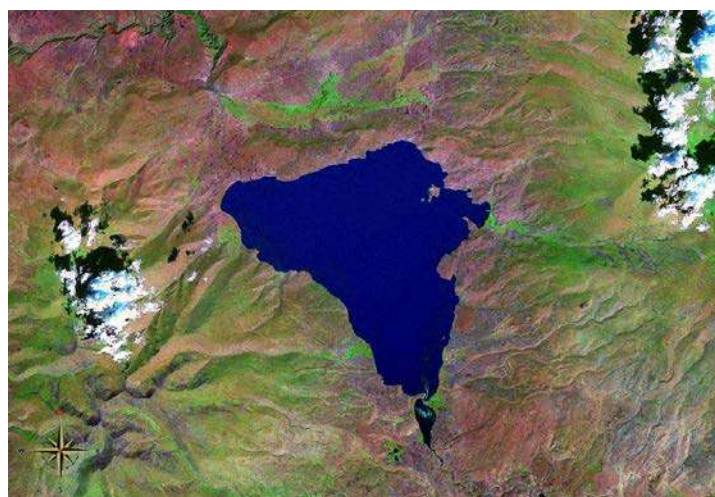

آرداهان

استان آرداهان با ۳ استان آرتوین، ارزنوم و قارص همسایه و با کشورهای گرجستان و ارمنستان نیز هم مرز می‌باشد. این استان همچنین دارای ۶ شهرستان است. دریاچه چیلدیر، دومین دریاچه بزرگ منطقه آناتولی شرقی ترکیه در استان آرداهان واقع شده است. آب این دریاچه شیرین بوده و عمق آن در عمیق‌ترین نقاط به ۴۲ متر می‌رسد. آرداهان به واسطه دارا بودن مراتع وسیع در فصول گرم سال دارای لبنیات با کیفیت بوده که از آن بین می‌توان به پنیر کاشار با شهرت ملی اشاره کرد.

شکل ۴. نقشه استان مرزی آرداهان

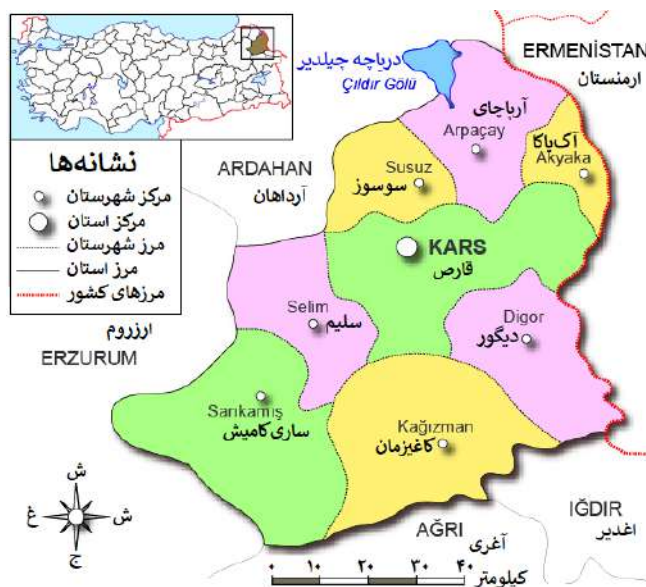

شکل ۵. تصویر هوایی از دریاچه چیلدیر

قارص

استان قارص با ۴ استان آرداهان، ارزنوم، آغری و اغدیر همسایه بوده و با کشور ارمنستان هم مرز است. این استان همچنین دارای ۸ شهرستان است. پرورش غاز و فرهنگ غذایی و خوراک‌هایی با گوشت غاز در این استان بسیار رواج دارد. یکی از آثار تاریخی به ثبت رسیده در میراث فرهنگی جهان-یونسکو خرابه‌های شهر آنی بوده که اولین مسجد بنا نهاده شده از سوی ترکان در منطقه آناتولی شرقی در سال ۱۰۷۲ میلادی موسوم به مسجد منوچهر را نیز در خود جای داده است.

شکل ۶. نقشه استان مرزی قارص

شکل ۷. مسجد منوچهر

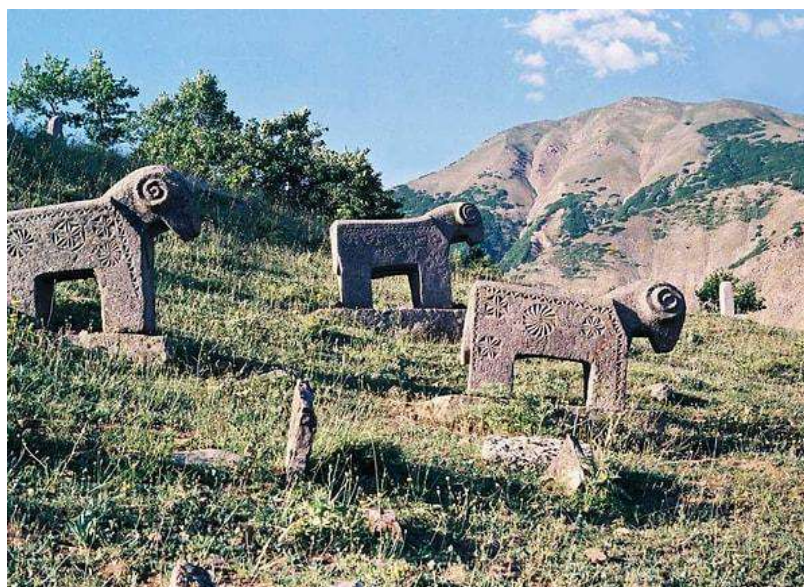

اغدير

استان اغدير با ۲ استان قارص و آغری همسایه بوده و هم مرز با کشور ارمنستان و جمهوری خودمختار نخجوان است. این استان همچنین دارای ۴ شهرستان است. به واسطه آب و هوای خاص، تولید برخی میوه‌ها از جمله زردآلو، گلابی، سیب و خربزه در استان اغدير رونق دارد. از جمله جاذبه‌های تاریخی اغدير می‌توان به مجسمه‌های سنگی نهاده شده بر روی مدفن افرادی که در سنین جوانی جان خود را از دست داده و یا قهرمانان و افراد دلیر که در زمان قراقویونلوها در این خطه می‌زیسته‌اند اشاره کرد.

شکل ۸. نقشه استان مرزی اغدير

شکل ۹. مجسمه های سنگی باستانی بجا مانده از دوران قراقویونلوها

آغری

استان آغری با ۶ استان اغدیر، قارص، ارزروم، موش، بیتلیس و وان همسایه بوده و با کشور ایران هم مرز است. این استان همچنین دارای ۸ شهرستان است. کوه آغری (آارات)، مرتفع‌ترین کوه ترکیه با دارا بودن دو قله موسوم به قله‌های آتاترک و این‌اونو در استان آغری و در مرز ایران واقع شده است. بزرگ‌ترین یخچال طبیعی ترکیه در این کوه قرار دارد.

شکل ۱۰. نقشه استان مرزی آغری

شکل ۱۱. کوه آغری (آارات)

وان

استان وان با ۵ استان آغری، بیتلیس، سیرت، شیرناک و حکاری همسایه بوده و با کشور ایران هم مرز است. این استان همچنین دارای ۱۳ شهرستان است. دریاچه وان، بزرگترین دریاچه ترکیه با دارا بودن آب شور و قلیایی یکی از جاذبه‌های مهم طبیعی ترکیه می‌باشد. دریاچه وان در دوره اخیر با خطر خشکسالی و نابودی روبرو شده و کارشناسان در خصوص خطر احتمال خشکی کامل آن هشدار داده‌اند. کلیسای آکدامار واقع در جزیره آکدامار در دل این دریاچه؛ طی ۱۱ سال گذشته محل برگزاری آیین مذهبی آرامنه بوده است. همچنین از عجایب این شهر می‌توان به گربه شهر وان با چشمانی با رنگ‌های متمایز اشاره کرد. شهر وان طی سال‌های اخیر به سبب نزدیک بودن به ایران و سرمایه‌گذاری‌های گسترده در بخش گردشگری پذیرای گردشگران ایرانی بیشماری بوده و گفته‌های مسئولان محلی، موسسه آمار ترکیه و وزارت فرهنگ و گردشگری این کشور بیانگر روند صعودی سفر گردشگران ایرانی به این شهر است. اقتصاد این شهر به شدت به گردشگری و حضور گردشگران ایرانی وابسته است.

شکل ۱۲. نقشه استان مرزی وان

شکل ۱۳. گربه وان

حکاری

استان حکاری با ۲ استان وان و شیرناک همسایه بوده و با کشورهای ایران و عراق هم مرز است. این استان همچنین دارای ۵ شهرستان است. سازه‌های سنگی طبیعی موسوم به دودکش‌های جن، شکل گرفته در نتیجه فرسایش زمین در طی اعصار مختلف و بجای مانده از عهد عتیق در استان حکاری به لحاظ تشابه ظاهری با دودکش‌های جن موجود در منطقه کاپادوکیا در استان نوشهیر واقع در منطقه آناتولی مرکزی ترکیه؛ تحت عناوینی نظیر کاپادوکیای حکاری نیز شناخته می‌شوند. از دیگر جاذبه‌های طبیعی استان حکاری می‌توان به رویش لاله‌های واژگون در فصل بهار در این استان اشاره نمود که هرگونه آسیب و قطع این گونه گیاهی با جریمه‌های نقدی سنگین روبرو خواهد شد.

شکل ۱۴. نقشه استان مرزی حکاری

شکل ۱۵. دودک‌های جن

شیرناک

استان شیرناک با ۵ استان حکاری، وان، سیرت، باتمان و ماردین همسایه بوده و با کشورهای عراق و سوریه هم مرز است. این استان همچنین دارای ۷ شهرستان است. کوه جودی، یکی از لنگرگاه‌های احتمالی روایت شده برای کشتی نوح نبی پس از فروکش نمودن طوفان عظیم؛ در بخش سیلویی استان شیرناک واقع شده است. همچنین مقبره "مم و زین" منتسب به شخصیت‌های داستانی منطقه نیز در این استان واقع شده است.

شکل ۱۶. نقشه استان مرزی شیرناک

شکل ۱۷. مقبره مم و زین

ماردین

استان ماردین با ۴ استان شیرناک، باتمان، دیاربکر و شانلی عورفا همسایه بوده و با کشور سوریه هم مرز است. این استان همچنین دارای ۱۰ شهرستان است. شهر ماردین با بافت قالباً تاریخی خود مملو از سازه‌های باستانی همچون بنای موسوم به "مسجد جامع" می‌باشد که بجای مانده از دوران آرتوقلوها می‌باشد. بر اساس مستندات موجود این مسجد در ابتدا با دو مناره ساخته شده اما امروزه تنها یک مناره از آن برجای مانده است. همچنین اینطور احتمال داده می‌شود که این بنا در گذشته یک کلیسا بوده است. از جمله غذاهای مشهور ماردین نیز می‌توان به "دلمه دنده" اشاره کرد.

شکل ۱۸. نقشه استان مرزی ماردین

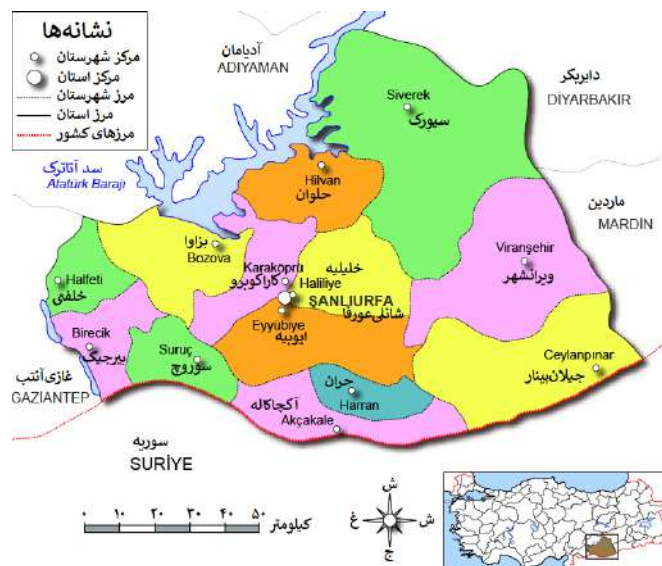
شکل ۲۰. دلمه دنده ماردین

شکل ۱۹. مسجد جامع ماردین

شانلی عورفا

استان شانلی عورفا با ۴ استان ماردین، دیاربکر، آدیامان و غازی آنتپ همسایه بوده و با کشور سوریه هم مرز است. این استان همچنین دارای ۱۳ شهرستان است. نام شانلی عورفا در ترکیه یادآور نام "بالیکلی گل"، محلی که دو آبگیر به نام‌های خلیل الرحمن و عین‌الزلیخا در آن واقع شده و باوری مبنی بر اینکه محل برتاب حضرت ابراهیم به درون آتش بوده است درباره آن وجود دارد، می‌باشد. همچنین بنا بر روایتی خواستگاه "کوفته خام" (چیغ کوفته) که در سراسر ترکیه شهرت فراوانی دارد شانلی عورفاست. همچنین انواع دیگری از این غذا با استفاده از پسته نیز در غازی آنتپ مورد مصرف است. شانلی عورفا به عنوان «شهر پیامبران» نیز معروف است.

شکل ۲۱. نقشه استان مرزی شانلی عورفا

شکل ۲۲. کوفته خام شانلی‌عورفا

غازی آنتپ

استان غازی آنتپ با ۶ استان شانلی‌عورفا، آدیامان، قهرمان‌مرعش، عثمانیه، حاتای و کیلیس همسایه بوده و با کشور سوریه هم مرز است. این استان دارای ۹ شهرستان بوده و از تولیدات و محصولات برجسته این استان می‌توان به پسته و باقلوا اشاره کرد. همچنین غازی آنتپ به عنوان مهد خوراک و صنایع غذایی یا به اصطلاح امروزی تر گاسترونومی ترکیه شناخته شده و در سال‌های اخیر نیز فعالیت‌های بخصوصی در این زمینه در این شهر در حال انجام است که از این میان می‌توان به تعدد برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی مرتبط از سوی نهادهای شهری در حوزه گردشگری و یا ایجاد آکادمی گاسترونومی غازی آنتپ در سال ۲۰۲۲ اشاره کرد.

شکل ۲۳. نقشه استان مرزی غازی آنتپ

شکل ۲۴. باقلوا و پسته غازی آنتپ

کیلیس

استان کیلیس با ۲ استان غازی آنتپ و حاتای همسایه بوده و با کشور سوریه هم مرز است. این استان همچنین دارای ۴ شهرستان می باشد. قلعه راواندا از آثار باستانی کیلیس است که در قلعه کوه بنا نهاده شده است. شواهدی دال بر اینکه این قلعه مربوط به قرن یازدهم و دوره اول جنگ های صلیبی بوده وجود دارد.

شکل ۲۵. نقشه استان مرزی کیلیس

شکل ۲۶. قلعه راواندا

حاتای

استان حاتای با ۴ استان کیلیس، غازی آنتپ و عثمانیه و آدانا همسایه بوده و با کشور سوریه هم مرز است. این استان همچنین دارای ۱۵ شهرستان می باشد. کلیسای سنت پیتر همچنین مشهور به کلیسای غاری سنت پیتر نام مکانی مقدس برای پیروان کلیسای کاتولیک است که در بخش آنتاکیا واقع در استان حاتای در جنوب کشور ترکیه واقع شده است. این مکان بنا بر روایتی، اولین محل عبادت مسیحیان در غار بوده است که سنت پیتر روحانی در آنجا برای پیروان عیسی مسیح (ع)، موعظه می کرده و مسیحیان از سراسر جهان برای زیارت به این مکان سفر می کنند. کونفه شیرینی محبوب کشور ترکیه که در انواع مختلفی تهیه می شود نیز متعلق به حاتای است.

شکل ۲۷. نقشه استان مرزی حاتای

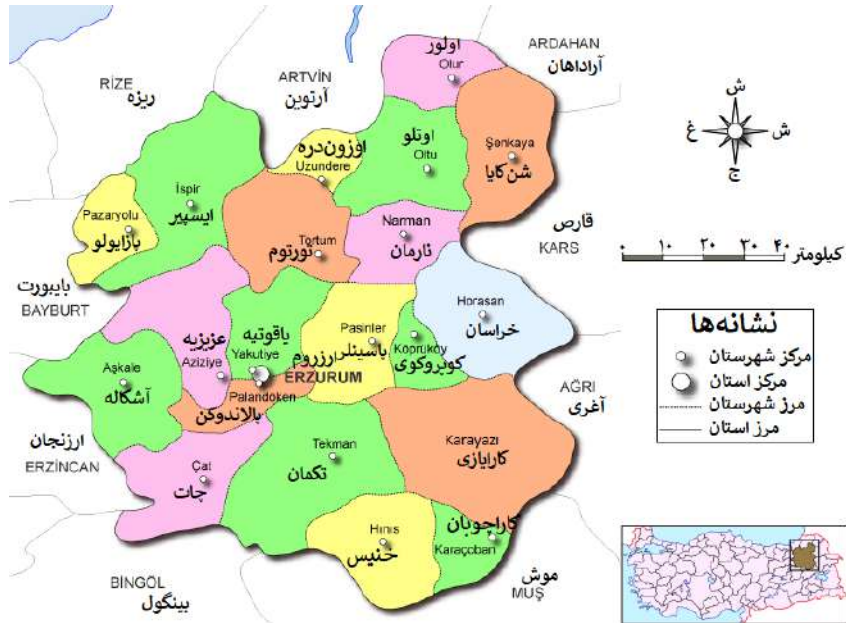
شکل ۲۹. کونفه

شکل ۲۸. غار کلیسای سینت پیتر

ارزروم

استان ارزروم با ۹ استان آرداهان، آرتوین، ریزه، بایبورت، ارزنجان، بینگول، موش، آغری و قارص همسایه بوده و دارای ۲۰ شهرستان می‌باشد. فاصله ارزروم با دو شهر تهران و استانبول در حدود ۱۲۰۰ کیلومتر بوده و معاهده ارزنه‌الروم میان عثمانی و قاجار توسط امیرکبیر در این شهر به انعقاد رسید. از غذاهای مخصوص ارزروم می‌توان به «کباب جاغ» اشاره کرد و این استان دارای لبنیات با کیفیت می‌باشد. ارزروم یکی از قطب‌های گردشگری ترکیه است و پیست‌های اسکی بسیاری در دامنه کوه پالاندوکن در این شهر وجود دارد. از بناهای تاریخی ارزروم می‌توان به مدارس دینی تاریخی یاقوتیه، قلعه ارزروم و نیز مدرسه تاریخی دینی دو مناره اشاره کرد.

شکل ۳۰. نقشه استان ارزنوم

شکل ۳۲. مدرسه دینی تاریخی دومناره

شکل ۳۱. کباب جاغ

ارزنجان

استان ارزنجان با ۸ استان ارزنوم، بایبورت، گوموش‌خانه، گیسون، سیواس، مالاتیا، تونجلی و بینگول همسایه بوده و دارای ۹ شهرستان می‌باشد. مقبره ماماخاتون، شاهدخت بنی سلدق، اولین امیرنشین ترک آناتولی به مرکزیت ارزنوم پس از نبرد ملازگرد به نام ابوالقاسم سلتق در این شهر واقع شده که با معماری خاص خود همواره جالب توجه بوده است. انواع مشابه به نوع مخصوصی از پنیر موسوم به پنیر کیسه‌ای که مرکز تولید آن ارزنجان می‌باشد در ایران (پنیر کوزه‌ای) نیز وجود دارد.

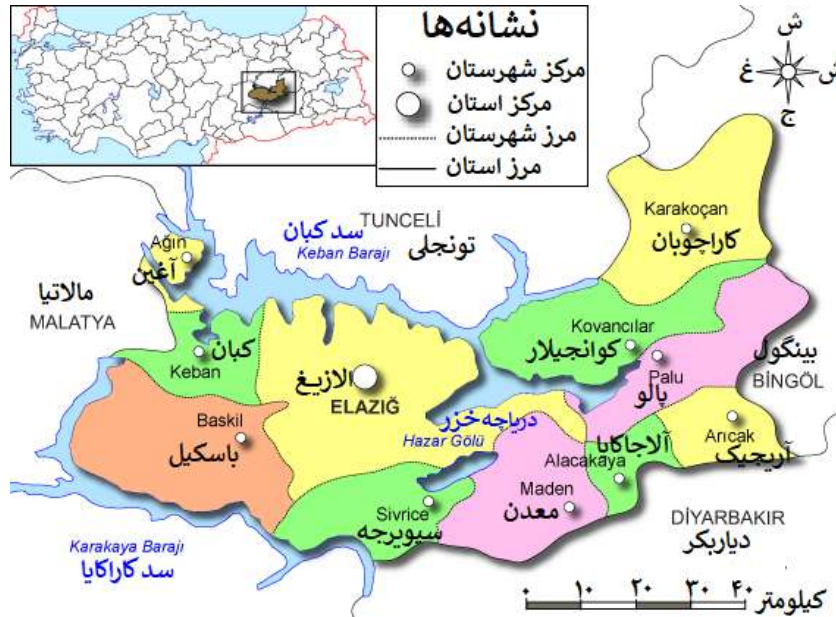
شکل ۳۳. نقشه استان ارزنجان

شکل ۳۴. مقبره ماماخاتون

الازیغ

استان الازیغ با ۵ استان بینگول، تونجلی، مالاتیا و دیاربکر همسایه بوده و دارای ۱۱ شهرستان می‌باشد. قلعه خارپوت که در میان مردم به قلعه شیر معروف می‌باشد یکی از اماکن تاریخی الازیغ بوده که ۸۰۰ سال پیش از میلاد مسیح توسط اورارتوها ساخته شده و بنابر روایاتی علت نسبت دادن نام قلعه شیر به این بنا؛ استفاده از شیر بجای آب در تهیه ملات بکار رفته در ساخت آن در دوران قحطی آب و خشکسالی بوده است.

شکل ۳۶. قلعه خارپوت (قلعه شیر)

آدیامان

استان آدیامان با ۵ استان دیاربکر، مالاتیا، قهرمان مرعش، غازی آنتپ و شانلی عورفا همسایه بوده و دارای ۸ شهرستان می‌باشد. نماد اصلی آدیامان کوه نمرود است که در سال ۱۹۸۷ میلادی در لیست میراث فرهنگی جهان در یونسکو به ثبت رسید. سازه‌ها و مجسمه‌های تاریخی این مکان از بزرگ‌ترین ساختمان‌های دوران هلنی است.

وزن بعضی از بلوک‌های سنگی به کار رفته در آن، به ۹ تن می‌رسد. آرامگاه آنتیوخوس یکم تئوس کوماژن، از شاهان کوماژن، در این استان قرار دارد.

شکل ۳۷. نقشه استان آدیامان

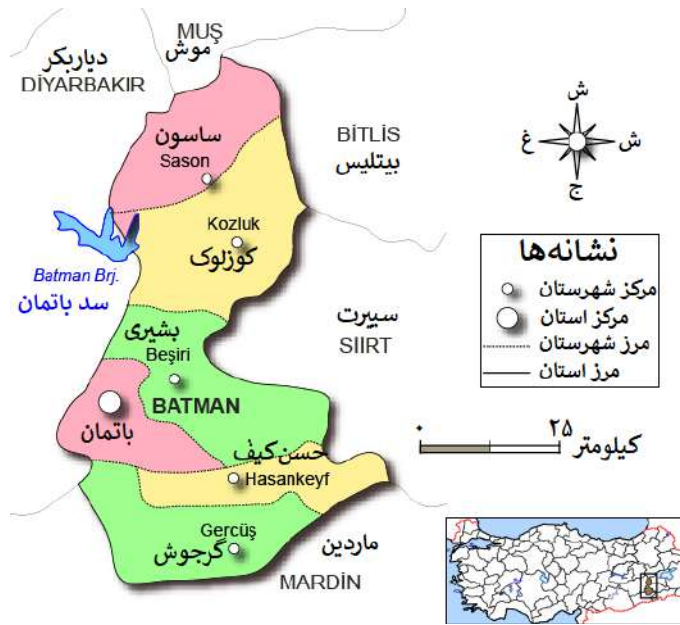
شکل ۳۸. کوه نمروء

باتمان

استان باتمان با ۵ استان موش، دیاربکر، ماردین، سیرت و بیتلیس همسایه بوده و دارای ۶ شهرستان است. از جاذبه‌های استان باتمان می‌توان به منطقه گردشگری حسین کیف اشاره کرد که در سال ۱۹۸۱ به عنوان منطقه

حفاظت شده طبیعی تعیین گردید و بخشی از آن در سال ۲۰۲۰ با بهره‌برداری از سد ایللیجا به زیر آب رفت. بر اساس برخی روایات قدمت این منطقه به ۱۲ هزار سال می‌رسد.

شکل ۳۹. نقشه استان باتمان

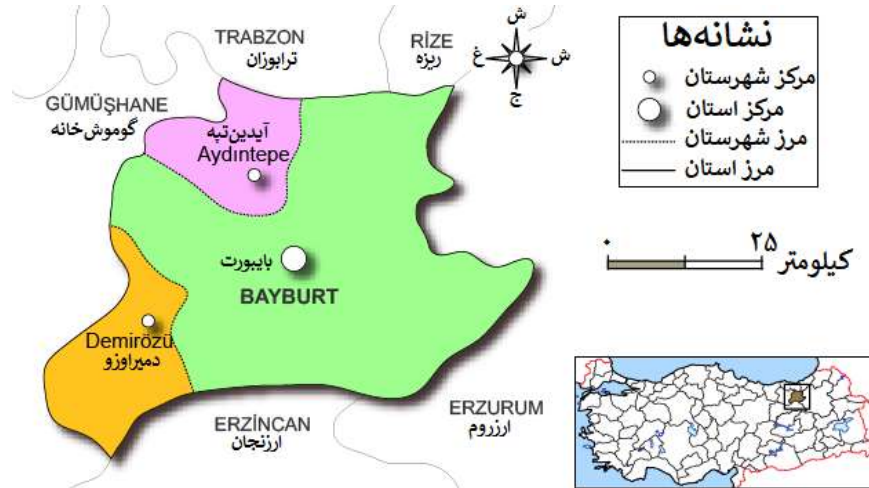
شکل ۴۰. منطقه گردشگری حسن‌کیف

بایبورت

استان بایبورت با ۵ استان ارزروم، ریزه، تراپوزان، گوموش‌خانه و ارزنجان همسایه بوده و دارای ۳ شهرستان می‌باشد. از بناهای تاریخی استان بایبورت می‌توان به قلعه بایبورت اشاره کرد که سال ساخت و سازنده آن مشخص

نیست. محمد ظلی (۱۰۲۰ استانبول - ۱۰۹۳ ق، ۱۶۱۱-۱۶۸۲ م) معروف به اولیا چلبی درباره آن نوشته که "قلعه در منطقه‌ای با نزدیک به ۳۰۰ خانوار و با یک مسجد بنا نهاده شده است". همچنین آبشار سیراکایالار بایبورت نیز یکی از جاذبه‌های گردشگری استان بایبورت بوده که همه ساله پذیرای گردشگران بسیاری می‌باشد.

شکل ۴۱. نقشه استان بایبورت

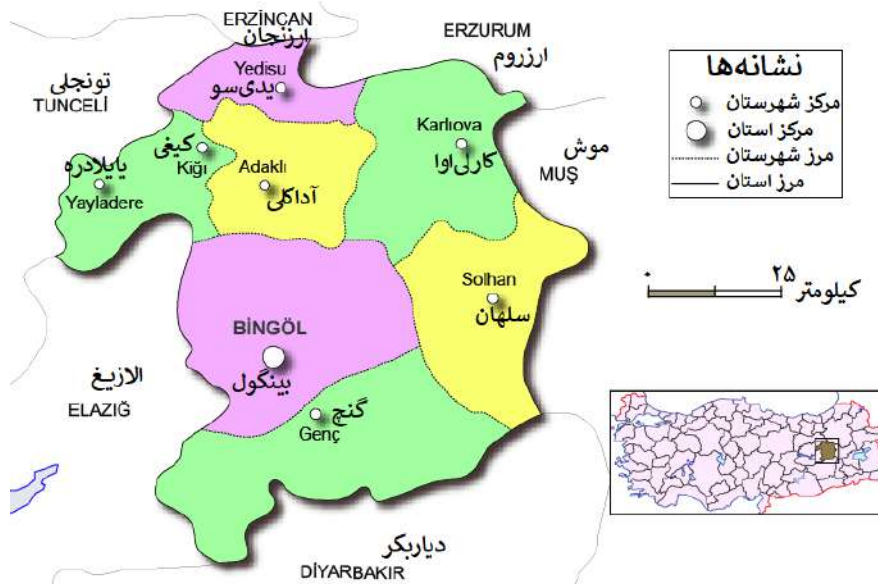
شکل ۴۲. آبشار سیراکایالار

بینگول

استان بینگول با ۶ استان ارزروم، ارزنجان، تونجلی، الازیغ، دیاربکر و موش همسایه بوده و دارای ۸ شهرستان است. یکی از جاذبه‌های گردشگری طبیعی استان بینگول؛ وجود جزایر شناور بر روی دریاچه‌های متعدد موجود

در این استان است. اساساً وجه تسمیه این استان نیز با توجه به برخی منابع از وجود دریاچه‌های متعدد با وسعت کم در این استان است. چرا که "بین" در زبان ترکی به معنی "هزار" و "گول" به معنی "دریاچه" می‌باشد و در گذشته به آن مینگول نیز گفته می‌شد که گذر زمان دچار تغییرات زبانی شده و به مینگول تغییر یافته است.

شکل ۴۳. نقشه استان بینگول

شکل ۴۴. جزایر شناور (دریاچه درنالار)

بیتلیس

استان بیتلیس با ۵ استان آغری، موش، باتمان، سیرت و وان همسایه بوده و دارای ۷ شهرستان است. این استان همچنین در ساحل دریاچه وان واقع شده است. قلعه تاتوان یکی از اماکن تاریخی بیتلیس بوده که به نظر

می‌رسد در زمان شاه سلیمان قانونی با هدف مقابله با شاه طهماسب صفوی بنا نهاده شده است که بعدتر نیز به تصرف شاه طهماسب صفوی درآمد.

شکل ۴۵. نقشه استان بیتلیس

شکل ۴۶. قلعه تاتوان

تونجلی

استان تونجلی با ۴ استان ارزرجان، مالاتیا، الازیغ و بینگول همسایه بوده و دارای ۸ شهرستان است. جاذبه طبیعی این استان کوه مونزور و پارک ملی دره مونزور می‌باشد. این پارک با وسعت ۴۲ هزار هکتار در سال ۱۹۷۱

ایجاد شد. تونجلی در گذشته مشهور به درسیم بوده که گفته می‌شود مورخان و جغرافی دانان یونانی نام آن را به دارانیس یا درکسه‌نه نسبت داده و وجه تسمیه آن را نیز کلمه داریوش، پادشاه امپراطوری پارس می‌دانند.

شکل ۴۷. نقشه استان تونجلی

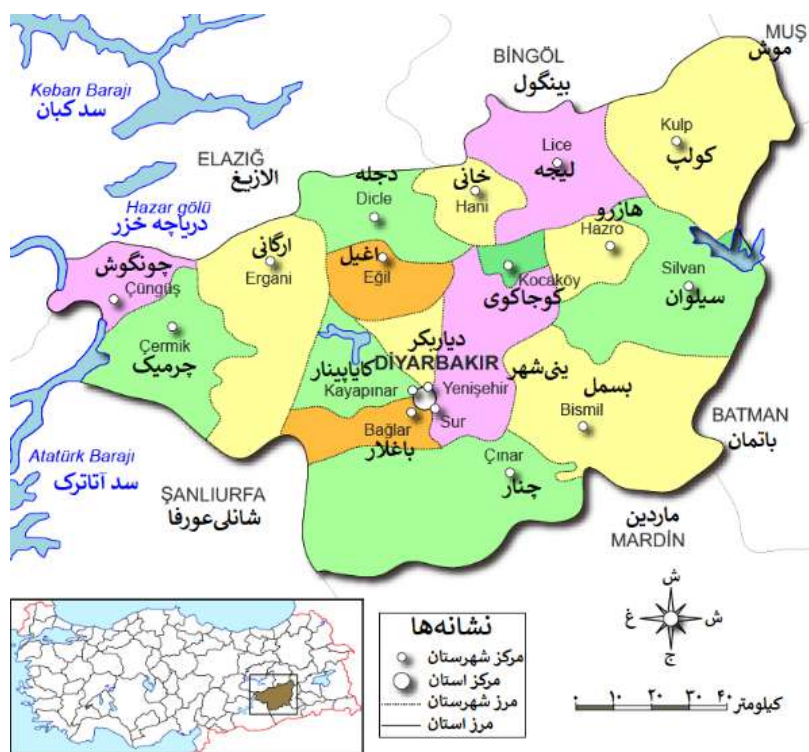
شکل ۴۸. پارک ملی دره مونزور

دیاربکر

استان دیاربکر با ۶ استان موش، بینگول، الازیغ، شانلی‌عورفا، ماردین و باتمان همسایه بوده و دارای ۱۷ شهرستان می‌باشد. محصول کشاورزی که در استان دیاربکر به شکل وسیعی کشت می‌شود هندوانه است. قلعه

دیاربکر با سازه خاص خود یکی از جاذبه‌های گردشگری دیاربکر بوده و دارای دو بخش درونی و بیرونی است که در سال ۲۰۱۵ در لیست میراث فرهنگی یونسکو به ثبت رسید.

شکل ۴۹. نقشه استان دیاربکر

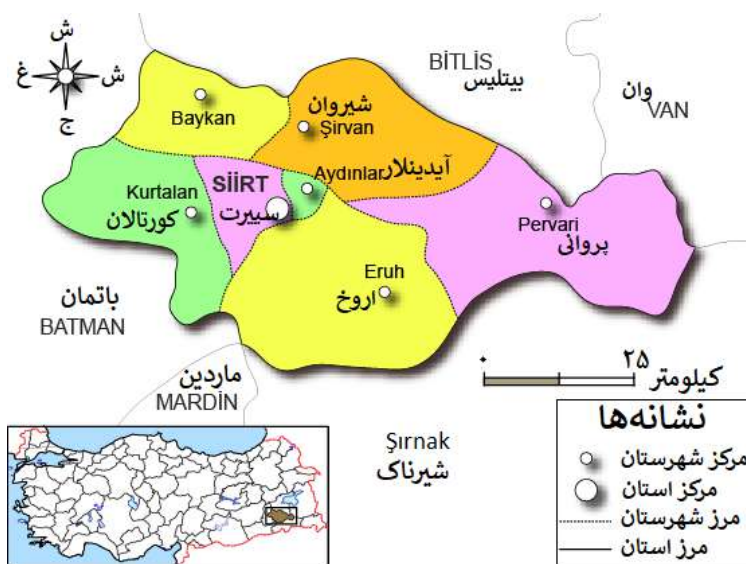

شکل ۵۰. هندوانه دیاربکر

سیرت

استان سیرت با ۵ استان وان، بیتلیس، باتمان، ماردین و شیرناک همسایه بوده و دارای ۷ شهرستان می‌باشد. مهمترین سازه تاریخی در شهر سیرت مسجد جامع این شهر است که قدمتی نزدیک به ۸۹۳ سال داشته و میراث سلجوقیان در این شهر است. در ساخت این مسجد از معرق‌کاری‌های فیروزه‌ای بکار گرفته شده است. غذای مخصوص این استان نیز کباب بریانی بوده و پسته آن نیز مشهور است.

شکل ۵۱. نقشه استان سیرت

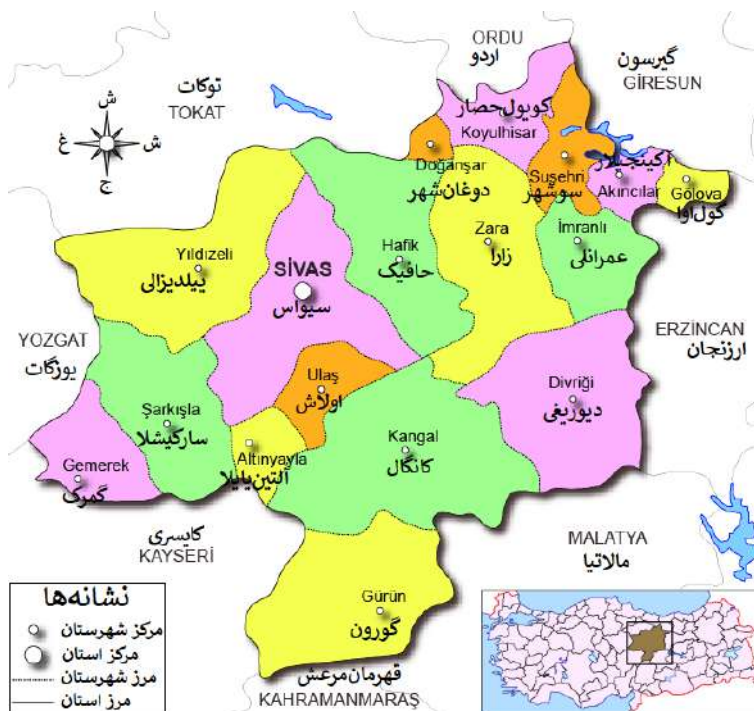

شکل ۵۲. معرق‌کاری‌های فیروزه‌ای مسجد جامع سیرت

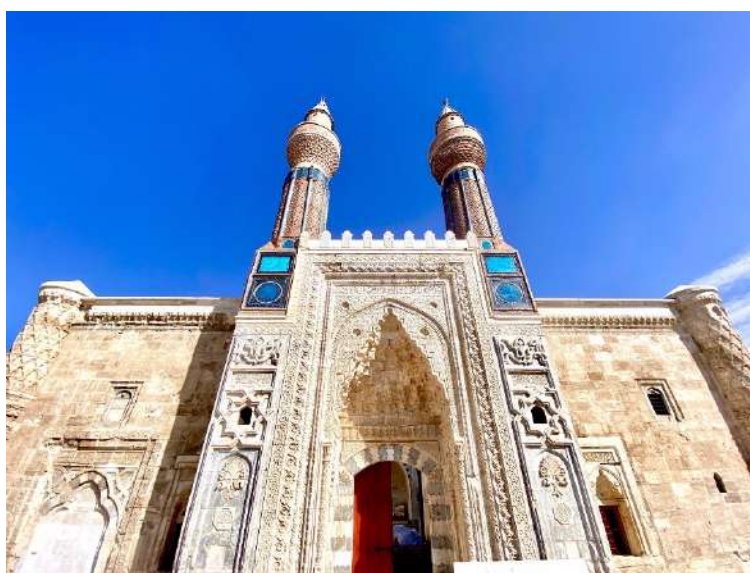

سیواس

استان سیواس با ۸ استان گیرسون، اردو، توکات، یوزگات، کایسری (قیصریه)، مالانیا و ارزنجان همسایه بوده و دارای ۱۷ شهرستان می‌باشد. از سازه‌های تاریخی و جاذبه‌های گردشگری شهر سیواس می‌توان به مدرسه دینی تاریخی گوک (آسمان) اشاره کرد. گفته می‌شود وجه تسمیه این استان نیز کاشی‌کاری‌های آبی رنگ بکار گرفته شده در نمای این سازه است.

شکل ۵۳. نقشه استان سیواس

شکل ۵۴. مدرسه دینی تاریخی گوک

عثمانیه

استان عثمانیه با ۴ استان قهرمان مرعش، آدانا، حاتای و غازی آنتپ همسایه بوده و دارای ۷ شهرستان می‌باشد. قلعه هارون الرشید یکی از ۲۶ قلعه تاریخی موجود در عثمانیه از آثار تاریخی این استان بوده و مهم‌ترین این قلعه‌ها است. این قلعه توسط فاراچ بیگ، اوج بیگ نام‌آور هارون الرشید، خلیفه عباسی و در سال ۷۹۹ بنا نهاده شد. «اوج بیگ» عنوانی بود که در زمان سلطنت سلجوقیان روم و ظهور امپراتوری عثمانی به سرداران جنگاور نیمه خود مختار داده می‌شد. مرکز برداشت بادام زمینی در ترکیه عثمانیه است.

شکل ۵۵. نقشه استان عثمانیه

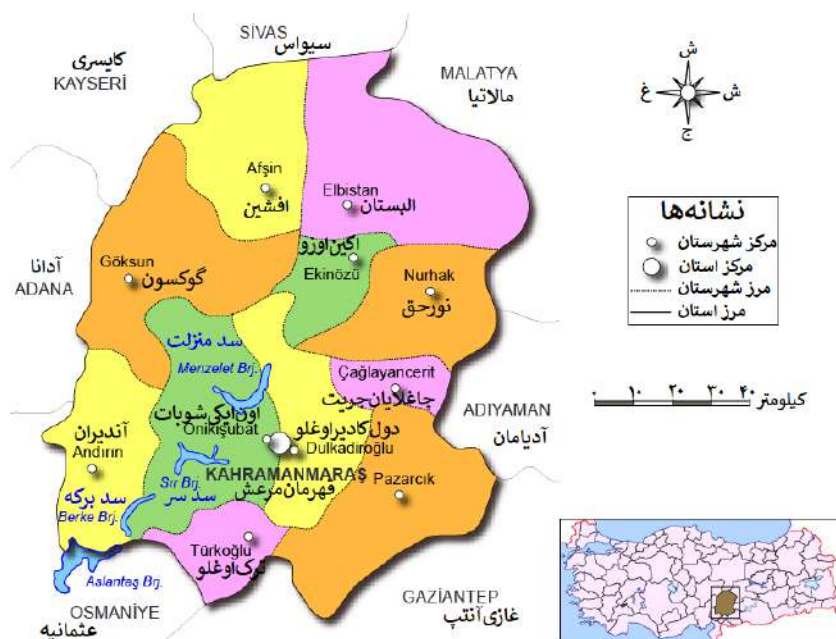

شکل ۵۶. قلعه هارون الرشید

قهرمان مرعش

استان قهرمان مرعش با ۷ استان مالاتیا، سیواس، کایسری (قیصریه)، آدانا، عثمانیه، غازی آنتپ و آدیامان همسایه بوده و دارای ۱۱ شهرستان می‌باشد. بستنی سنتی قهرمان مرعش موسوم به بستنی مرعش محصول این استان بوده که شهرت جهانی داشته و از خامه ورز داده شده، ثعلب و مصطکی در تهیه آن استفاده می‌شود. مصرف این بستنی همراه با باقلوا نیز در ترکیه رواج دارد.

شکل ۵۷. نقشه استان قهرمان مرعش

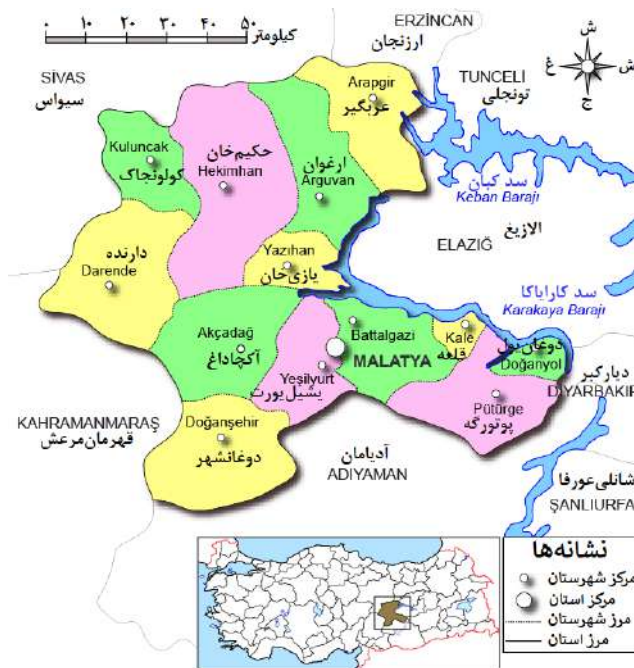

شکل ۵۸. بستنی مرعش

مالاتیا

استان مالاتیا با ۷ استان تونجلی، ارزنجان، سیواس، قهرمان مرعش، آدیامان، دیاربکر و الازیغ همسایه بوده و دارای ۱۳ شهرستان می‌باشد. محصول معروف این استان زردآلو می‌باشد که بخش وسیعی از صادرات این استان را نیز چه به صورت میوه تازه و چه به صورت خشک شده به خود اختصاص داده است. دولت ترکیه به منظور استفاده هرچه بیشتر از ظرفیت‌های موجود در این زمینه اقدام به احداث مرکز پیشرفته جهانی زردآلو نموده و برنامه‌ریزی شده تا افتتاح این مرکز منجر به افزایش صادرات این محصول به خارج از کشور گردد.

شکل ۶۰. زردآلوی مالاتیا

موش

استان موش با ۶ استان آغری، ارزروم، بینگول، دیاربکر، باتمان و بیتلیس همسایه بوده و دارای ۶ شهرستان می‌باشد. دشت ملازگرد در استان موش واقع شده است.

شکل ۶۱. نقشه استان موش

شکل ۶۲. دشت ملازگرد موش

پراکندگی جمعیتی

جمعیت ۲۸ استان موجود در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری ایران در ارزروم ترکیه بر اساس آمار سال ۲۰۲۲ مجموعاً در حدود ۱۹ میلیون نفر بوده که در حدود نیمی از این جمعیت مربوط به مردان و در حدود

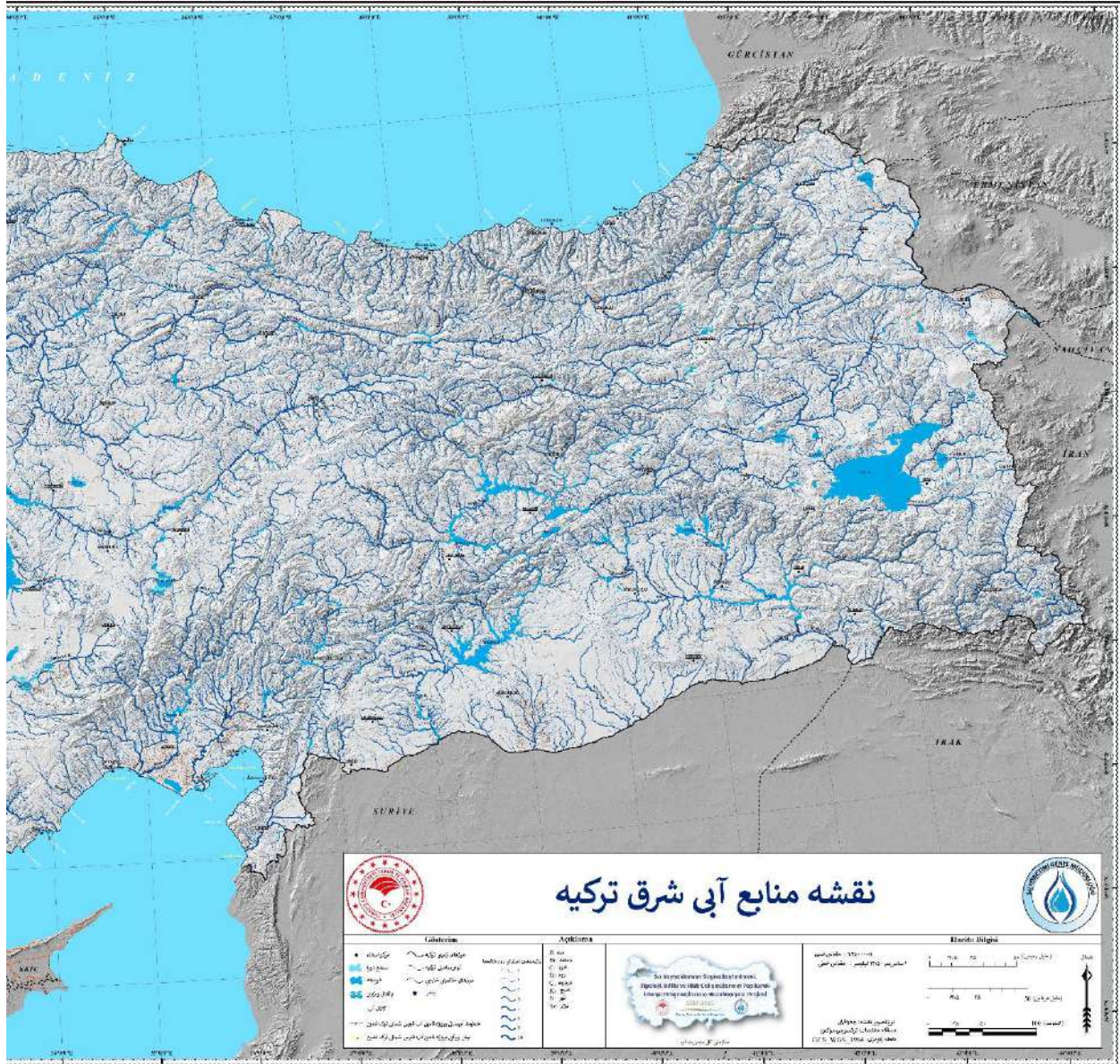
نیمی دیگر مربوط به زنان است. همچنین در این میان بیشترین جمعیت مربوط به استان شانلی عورفا و کمترین میزان جمعیت نیز مربوط به استان تونجلی می باشد. (۸)

جدول ۶. جمعیت ۲۸ استان حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	مجموع جمعیت	جمعیت مردان	جمعیت زنان	سهم از جمعیت ترکیه %
۱	آدیامان	۶۳۵.۱۶۹	۳۲۰.۱۷۷	۳۱۴.۹۹۲	۰.۷۴
۲	آغری	۵۱۰.۶۲۶	۲۶۴.۴۶۵	۲۴۶.۱۶۱	۰.۶۰
۳	بینگول	۲۸۲.۵۵۶	۱۴۲.۵۱۱	۱۴۰.۰۴۵	۰.۳۳
۴	بیتلیس	۳۵۳.۹۸۸	۱۸۲.۹۲۷	۱۷۱.۰۶۱	۰.۴۲
۵	دیاربکر	۱.۸۰۴.۸۸۰	۹۱۰.۴۷۲	۸۹۴.۴۰۸	۲.۱۲
۶	الازیغ	۵۹۱.۴۹۷	۲۹۲.۳۹۶	۲۹۹.۱۰۱	۰.۶۹
۷	ارزنجان	۲۳۹.۲۲۳	۱۲۱.۰۸۶	۱۱۸.۱۳۷	۰.۲۸
۸	ارزروم	۷۴۹.۷۵۴	۳۷۳.۳۷۵	۳۷۶.۳۷۹	۰.۸۸
۹	غازی آنتپ	۲.۱۵۴.۰۵۱	۱.۰۸۷.۷۶۳	۱.۰۶۶.۲۸۸	۲.۵۳
۱۰	حکاری	۲۷۵.۳۳۳	۱۴۳.۵۶۸	۱۳۱.۷۶۵	۰.۳۲
۱۱	حاتای	۱.۶۸۶.۰۴۳	۸۴۷.۱۲۸	۸۳۸.۹۱۵	۱.۹۸
۱۲	قارص	۲۷۴.۸۲۹	۱۴۰.۷۲۴	۱۳۴.۱۰۵	۰.۳۲
۱۳	مالاتیا	۸۱۲.۵۸۰	۴۰۵.۳۹۸	۴۰۷.۱۸۲	۰.۹۵
۱۴	قهرمان مرعش	۱.۱۷۷.۴۳۶	۵۹۸.۰۰۴	۵۷۹.۴۳۲	۱.۳۸
۱۵	ماردین	۸۷۰.۳۷۴	۴۳۶.۳۶۱	۴۳۴.۰۱۳	۱.۰۲
۱۶	موش	۳۹۹.۲۰۲	۲۰۳.۳۱۵	۱۹۵.۸۸۷	۰.۴۷
۱۷	سیرت	۳۳۱.۳۱۱	۱۶۷.۹۰۶	۱۶۳.۴۰۵	۰.۳۹
۱۸	سیواس	۶۳۴.۹۲۴	۳۱۸.۰۱۸	۳۱۶.۹۰۶	۰.۷۴
۱۹	تونجلی	۸۴.۳۶۶	۴۴.۵۴۱	۳۹.۸۲۵	۰.۱۰
۲۰	شانلی عورفا	۲.۱۷۰.۱۱۰	۱.۰۹۳.۹۹۸	۱.۰۷۶.۱۱۲	۲.۵۴
۲۱	وان	۱.۱۲۸.۷۴۹	۵۷۵.۴۵۳	۵۵۳.۲۹۶	۱.۳۲
۲۲	بایبورت	۸۴.۲۴۱	۴۲.۸۵۱	۴۱.۳۹۰	۰.۱۰
۲۳	باتمان	۶۳۴.۴۹۱	۳۲۰.۹۰۱	۳۱۳.۵۹۰	۰.۷۴
۲۴	شیرناک	۵۵۷.۶۰۵	۲۹۱.۰۴۵	۲۶۶.۵۶۰	۰.۶۵
۲۵	آرداهان	۹۲.۴۸۱	۴۷.۹۴۶	۴۴.۵۳۵	۰.۱۱
۲۶	اغدیر	۲۰۳.۵۹۴	۱۰۴.۹۳۱	۹۸.۶۶۳	۰.۲۴
۲۷	کیلیس	۱۴۷.۹۱۹	۷۴.۵۰۴	۷۳.۴۱۵	۰.۱۷
۲۸	عثمانیه	۵۵۹.۴۰۵	۲۸۱.۹۲۴	۲۷۷.۴۸۱	۰.۶۶
	مجموع	۱۹.۴۴۶.۷۳۷	۹.۸۳۳.۶۸۸	۹.۶۱۳.۰۴۹	۲۲.۷۹

سدها و منابع آبی

شمای کلی منابع آبی موجود در ۲۸ استان حوزه فعالیت نمایندگی ارزروم در زیر آمده است.

شکل ۶۳. نقشه منابع آبی شرق ترکیه

حوضه آبریز یا حوضه آبخیز یا آبریز (به انگلیسی: Drainage Basin)، به قسمتی از خشکی‌ها گفته می‌شود که با توجه به شیب و شکل زمین آب‌ها در آنجا به پست‌ترین مکان موجود در پهنه آن جریان یابد. از ابتدای انشعاب‌ها تا پایان پستی‌ها زمین را حوضه آبریز می‌نامند. به بیان دیگر وقتی باران بر پستی‌ها و بلندی‌های زمین می‌بارد، آب در جهت شیب زمین حرکت کرده و پس از پیوستن به هم به صورت یک رود به سمت دریا، دریاچه می‌روان می‌شود. شکل این رود براساس شیب رودخانه به شکل مستقیم یا مارپیچ در می‌آید. در صورتی که شیب رودخانه کم باشد به شکل مارپیچ و اگر تند باشد به شکل مستقیم در می‌آید. منطقه‌ای که روان‌آب‌های سطحی آن در یک مسیر مشخص حرکت کرده و در یک نقطه متمرکز شوند حوضه آبریز نام دارد.

پست‌ترین مکان یک حوضه ممکن است دریا، دریاچه، باتلاق، رود و ... باشد که معمولاً نام آن را بر روی حوضه آبریز مورد نظر می‌گذارند. مرز جدایی حوضه‌های آبریز از یکدیگر معمولاً منطبق بر خطالرأس کوهستان است. بر همین اساس ترکیه دارای ۲۵ حوضه آبریز بوده که حوضه‌های آبریز ۲۸ استان شرق و جنوب شرق ترکیه به شکل زیر می‌باشند. (۹)

شکل ۶۴. نقشه حوضه‌های آبریز آب‌های جاری ترکیه

جدول ۷. نام حوضه‌های آبریز در مناطق حوزه فعالیت سرکنسولگری ارزروم - سال ۲۰۲۱

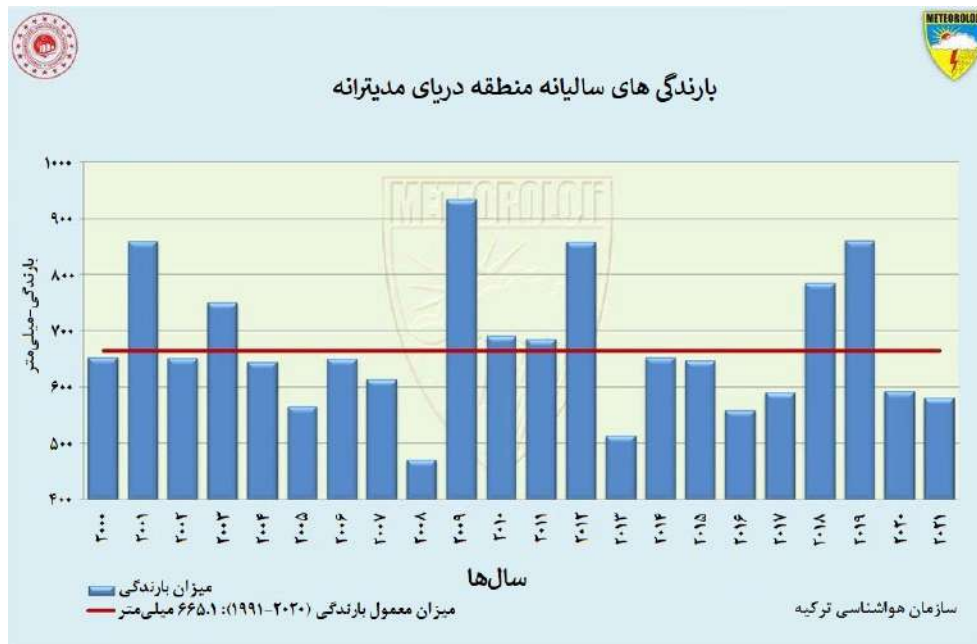
شماره حوضه	نام و استان های حوضه
۱۴	Yeşilirmak Havzası/حوضه یشیل‌ایرماق: بخش‌هایی از استان سیواس
۱۵	Kızılırmak Havzası/حوضه قزل‌ایرماق: بخش‌هایی از استان سیواس
۱۹	Asi Havzası/حوضه عاصی: استان حاتای، بخش‌هایی از استان‌های کیلیس و غازی‌آنتپ
۲۰	Ceyhan Havzası/حوضه جیهان: استان‌های قهرمان‌مرعش و عثمانیه
۲۱	Fırat - Dicle Havzası/حوضه دجله و فرات: بخش‌هایی از استان سیواس، ارزنجان، بخش‌هایی از استان ارزروم، بخش‌هایی از استان آغری، بخش‌هایی از استان غازی‌آنتپ، بخش‌هایی از استان کیلیس، تونجلی، بینگول، موش، الازیغ، مالاتیا، آدیامان، دیاربکر، ماردین، شیرناک، آنلی‌اورفا، حکاری، بخش‌هایی از استان قهرمان‌مرعش
۲۳	Çoruh Havzası/حوضه چوروه: استان بایبورت، استان قارص، استان آرداهان
۲۴	Aras Havzası/حوضه ارس: بخش‌هایی از استان ارزروم، بخش‌هایی از استان آغری، استان اغدیر
۲۵	Van Gölü Havzası/حوضه دریاچه وان: بخش‌هایی از استان وان، استان بیتلیس

وضعیت بارندگی

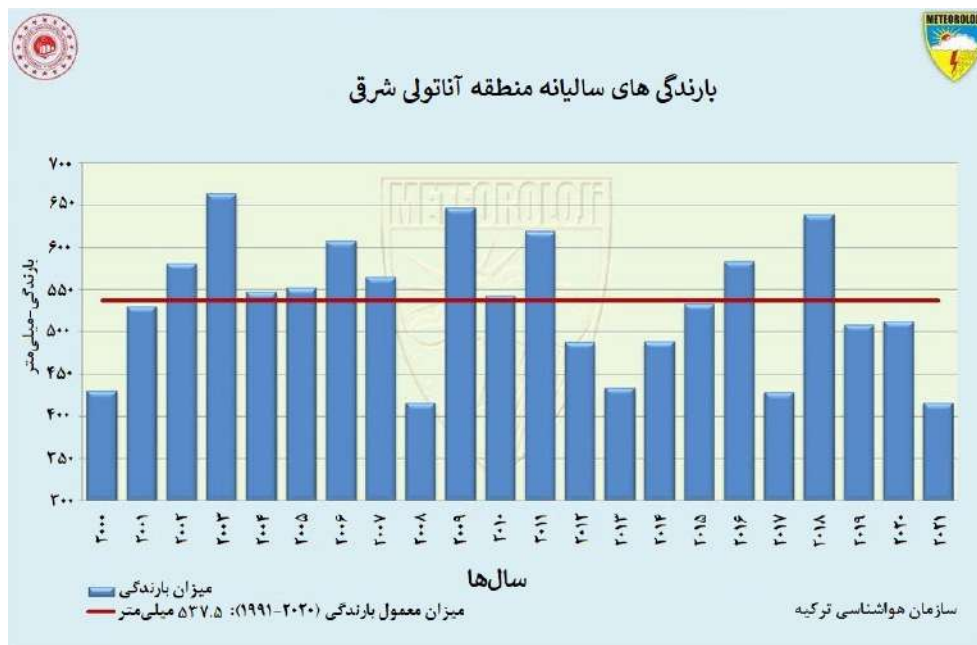
نقشه میانگین بارندگی‌های سالانه در مناطق آناتولی شرقی، آناتولی جنوب شرقی، دریای مدیترانه و دریای سیاه در ذیل آمده است. همانطور که مشاهده می‌شود در سال‌های اخیر به خصوص در مناطق آناتولی شرقی و

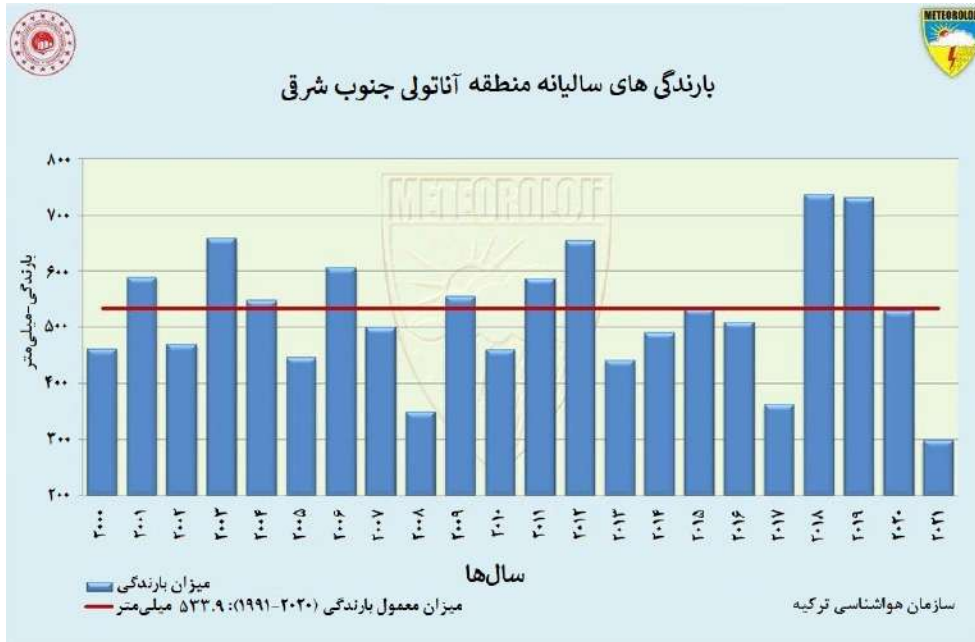
آناتولی جنوب شرقی که عمده استان های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در این مناطق قرار دارند نسبت به میزان معمول بارش ها (خط قرمز رنگ) به شدت افت داشته است. (۱۰)

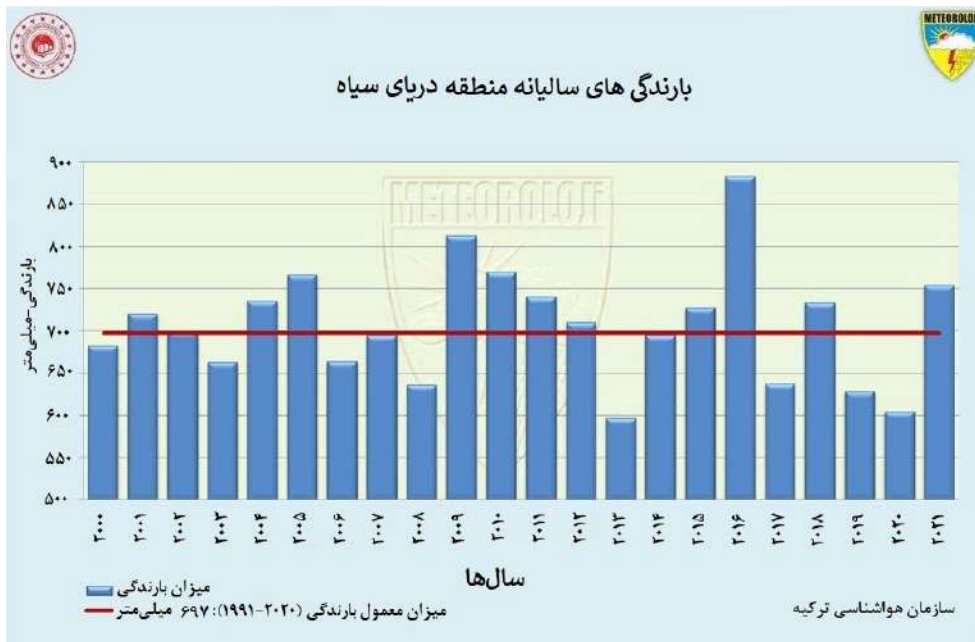
نمودار ۱. میزان بارندگی های سالیانه در منطقه دریای مدیترانه

نمودار ۲. میزان بارندگی های سالیانه در منطقه آناتولی شرقی

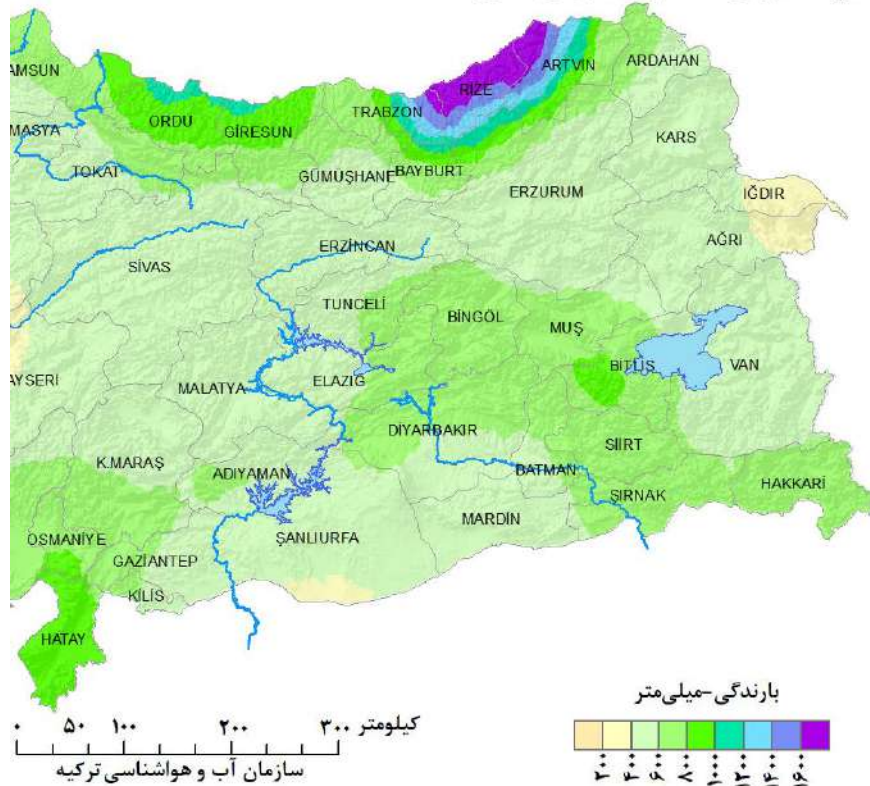
نمودار ۳. میزان بارندگی های سالیانه در منطقه آناتولی جنوب شرقی

نمودار ۴. میزان بارندگی های سالیانه در منطقه دریای سیاه

میزان معمول بارش‌های سالانه (۱۹۹۱-۲۰۲۰)

شکل ۶۵. حد معمول بارندگی‌های سالیانه در شرق ترکیه (۱۱)

وضعیت سدها

روند تغییرات در میزان ذخیره آب سدهای موجود در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۱ میلادی بر اساس آمار منتشر شده از سوی سازمان دولتی امور آب ترکیه به صورت ذیل می‌باشد. بر این اساس بیشترین تعداد سدها در حوزه فعالیت این نمایندگی در استان سیرت با ۱۵ سد می‌باشد. (۱۲)

جدول ۸. میزان ذخیره سدها در استان‌های حوزه فعالیت نمایندگی ارزروم (٪) - ۲۰۲۱-۲۰۱۰

رد.	نام سد	میزان ذخیره (٪)											
		۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰
آدیامان													
۱	ÇAMGAZI چامغازی	۸,۱۰	۴۵,۹۰	۵۳,۷۰	۰,۰۰	۴,۲۰	۰,۰۰	۲۳,۹۰	۵,۱۰	۷,۳۰	۷,۵۰	۷,۳۴	۱۳,۸۴
آغری													
۲	YAZICI یازیچی	۷۱,۴۰	۸۰,۸۰	۷۲,۰۰	۹۴,۲۰	۹۴,۹۰	۷۹,۵۰	۹۰,۱۰	۹۱,۲۰	۹۰,۰۰	۸۶,۶۰		
۳	PATNOS پاتنوس	۴۷,۵۰	۵۲,۰۰	۶۸,۳۰	۴۶,۴۰	۶۷,۴۰	۷۸,۰۰	۵۸,۶۰	۴۲,۷۰	۶۵,۹۰	۵۶,۶۰	۷۱,۲۱	۶۳,۳۷
آرداهان													
۴	KAYABEYİ BARAJI VE AKINCI HES	۵۱,۸۰	۱۹,۷۰	۳۴,۷۰	۲۵,۹۰	۳۲,۹۰	۹,۵۰	۲۰,۹۰	۰,۰۰				

												سد کایابی و نیروگاه برق آبی آکینچی	
۴۱,۳۰	۳۰,۷۰	۳۰,۷۰	۳۰,۷۰	۴۱,۸۰	۱۰۰,۰۰							KOTANLI کوتانلی	۵
۳۸,۹۰	۲۳,۵۰	۱۷,۸۰	۵۵,۳۰	۰,۰۰								KÖROĞLU کوراوغلو	۶
باتمان													
۱۶,۲۰	۲۰,۶۰	۲۳,۳۰	۲۹,۳۰	۲۳,۹۰	۲۵,۲۰	۲۶,۱۰	۳۴,۴۰	۱۲,۹۰	۱۱,۹۰	۱۵,۳۴	۲۱,۲۸	BATMAN باتمان	۷
۱۰,۹۰	۰,۰۰	۲۱,۸۰	۳۰,۵۰	۵۹,۹۰	۳۹,۲۰	۱۴,۰۰	۳,۴۰					GARZAN HES نیروگاه برق آبی گارزان	۸
بابورت													
۹۱,۹۰	۱۰۰,۰۰	۹۸,۷۰	۹۸,۶۰	۹۸,۷۰	۹۸,۷۰	۴۱,۸۰	۰,۰۰					DEMİRÖZÜ دمیراوزو	۹
بینگول													
۱۱,۴۰	۲۲,۴۰	۴۲,۸۰	۷,۵۰	۳۷,۰۰	۲۵,۹۰	۳۱,۴۰	۴۱,۸۰	۴۵,۲۰	۳۲,۱۰	۶۴,۶۲	۴۳,۶۰	ÖZLÜCE اوزلوجه	۱۰
۳۱,۳۰	۷۵,۲۰	۴۸,۴۰	۵۵,۷۰	۷۵,۱۰	۰,۰۰							KIĞI BARAJI VE HES سد و نیروگاه برق آبی کیغی	۱۱
۳,۲۰	۰,۰۰	۷,۹۰	۱۰,۴۰	۰,۰۰	۲۲,۸۰	۴,۲۰	۸,۶۰	۱۸,۰۰	۰,۰۰	۱۷,۵۹	۱۷,۴۸	GAYT گایت	۱۲
۳۸,۰۰	۶۸,۸۰	۸۸,۸۰	۷۲,۸۰	۰,۰۰								YUKARI KALEKÖY یوکاری کاله کوی	۱۳
دیاربکر													
۲۱,۱۰	۳۶,۷۰	۷۳,۱۰	۲۷,۷۰	۵۱,۳۰	۶۳,۳۰	۸۵,۹۰	۲۰,۵۰	۶۲,۸۰	۲۸,۰۰	۸۸,۹۳	۸۱,۹۸	KARAKAYA کاراکایا	۱۴
۲۶,۰۰	۴۷,۸۰	۵۲,۱۰	۱۷,۷۰	۱۴,۹۰	۲۶,۵۰	۳۹,۰۰	۱۲,۱۰	۳۰,۲۰	۳۸,۴۰	۳۰,۷۸	۴۳,۰۷	KRALKIZI کارایازی	۱۵
۶۷,۹۰	۸۰,۶۰	۷۱,۶۰	۷۱,۵۰	۷۴,۱۰	۸۴,۲۰	۲۸,۵۰	۱۹,۴۰	۶۹,۲۰	۶۴,۰۰			DİCLE دجله	۱۶
۳,۶۰	۱۹,۶۰	۴۰,۲۰	۸,۳۰	۱۲,۸۰	۱۳,۴۰	۳۹,۶۰	۹,۳۰	۴۵,۵۰	۳۲,۶۰	۲۵,۰۰	۱۵,۱۱	DEVEGEÇİDİ دوه گچیدی	۱۷
۰,۰۰	۳۳,۹۰	۵۱,۰۰	۰,۳۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۱۴,۱۰	۰,۰۰	۲۷,۸۰	۱۳,۰۰			ÇINAR GÖKSU چینار گوکسو	۱۸
۳۹,۴۰	۸۶,۵۰	۱۰۰,۰۰	۹۷,۶۰	۹۱,۲۰	۰,۰۰							PAMUKÇAY پاموک چای	۱۹
الازیغ													
۲۹,۵۰	۴۶,۷۰	۷۲,۹۰	۴۴,۲۰	۳۱,۱۰	۷۲,۷۰	۶۴,۸۰	۳۲,۱۰	۷۲,۵۰	۶۲,۴۰	۷۸,۰۸	۶۸,۸۸	KEBAN کبان	۲۰
۱۸,۸۰	۱۳,۶۰	۲۷,۸۰	۵۱,۸۰	۹۳,۸۰	۹,۶۰							BEYHAN-1 HES نیروگاه برق آبی بی حان-۱	۲۱
۹۰,۷۰	۸۱,۶۰	۹۱,۶۰	۵۹,۳۰	۹۵,۵۰	۹۰,۱۰	۴۵,۲۰	۰,۰۰					PEMBELİK HES نیروگاه برق آبی پمبلیک	۲۲
۷۱,۲۰	۷۴,۲۰	۷۷,۵۰	۶۱,۹۰	۹۵,۰۰	۸۲,۳۰	۲۸,۵۰	۸,۱۰					TATAR HES نیروگاه برق آبی تاتار	۲۳
۷۲,۸۰	۶۹,۳۰	۸۳,۳۰	۸۱,۷۰	۹۲,۱۰	۹۲,۳۰	۹۵,۴۰	۷۱,۳۰	۹۱,۶۰	۱۰۰,۰۰	۷۸,۷۸	۷۹,۹۶	SEYRANTEPE سیران تپه	۲۴
۷۷,۱۰	۴۹,۴۰	۵۲,۱۰	۶۰,۹۰	۳۷,۹۰	۷۰,۷۰	۳۱,۴۰	۳۴,۳۰	۶۷,۰۰	۵۸,۴۰	۲۹,۴۱	۲۵,۶۶	KALECİK کالیه جیک	۲۵
۵۳,۸۰	۵۱,۵۰	۷۰,۵۰	۱۰,۳۰	۱۴,۲۰	۴۸,۰۰	۶۱,۸۰	۱۱,۹۰	۳۰,۶۰	۱۵,۲۰	۶,۸۶	۱۹,۰۲	ÇİP چیپ	۲۶
ارزنجان													
۲۲,۸۰	۹۲,۴۰	۵۴,۰۰	۵۲,۰۰	۵۵,۶۰	۳۴,۰۰							BAĞIŞTAŞ-1 HES نیروگاه برق آبی باغیش تاش-۱	۲۷

٦٦,٨٠	٥٣,٠٠	٣٨,٩٠	٤١,١٠	٥٠,٧٠	٥٠,١٠	٤٧,٤٠	٤٥,٤٠	٣٧,٥٠	٣٣,٧٠	٢٢,٥٩	٣٥,٩٤	TERCAN ترجان	٢٨
٢٢,٥٠	٠,٠٠	٠,٠٠	٧,٨٠	٠,٠٠	١١,٠٠	٣,٠٠	٠,٠٠	٥,٨٠	٢,٤٠	١٤,٣٨	٢,٣٨	ERZINCAN ارزنجان	٢٩
ارزروم													
٥,٠٠	٢٣,٨٠	٢٠,٧٠	٣٩,١٠	٢,٨٠	١٨,٨٠	١١,٦٠	٠,٠٠	٣٣,٥٠	٨,٣٠	١٩,٥١	٢٦,١٥	DEMİRDÖVEN دميردوون	٣٠
٢٥,٥٠	٥٢,١٠	٣٩,٨٠	٥٦,٨٠	١٨,٩٠	٦٠,٣٠							AYVALI BARAJI VE HES سد و نيروگاه برق آبي آيوالي	٣١
٤٩,٣٠	٩١,١٠	٩٩,١٠	٨٤,٤٠	٥٩,٩٠	٥٢,٠٠	٣٢,٧٠	٨,٣٠					ARKUN آركون	٣٢
٧٧,٤٠	٦٥,٩٠	٤٨,٦٠	٥١,٠٠	٣٦,٦٠	٣٢,٠٠	٧٠,٢٠	٧٥,٥٠	٥٨,٧٠	٦٩,٣٠			GÜLLÜBAĞ گوللوباغ	٣٣
٣٦,٥٠	٣٦,٥٠	٤٣,٠٠	٧٣,٩٠	٧٣,٩٠	٧٥,٧٠							PAZARYOLU پازاريولو	٣٤
٢٠,٥٠	٣٨,٤٠	٤٧,٥٠	٤٧,٣٠	٣٦,٤٠	٣٧,٦٠	٣٤,٩٠	٢٢,٧٠	٣٢,٢٠	٢٤,٤٠	٢٩,٥٧	١٣,٦٢	KUZGUN كوزگون	٣٥
٦٤,١٠	٨٢,٥٠	٨٩,٧٠	٨٤,٨٠	٧٥,٧٠	٧٥,٢٠	٥٥,٠٠	٢٤,٦٠	٥٩,١٠	٦١,٠٠	٧٣,٦٦	٦٢,٢٢	PALANDÖKEN پالاندوكن	٣٦
غازي آنتپ													
٨٠,٧٠	٧٣,٢٠	٧١,١٠	٨٣,٤٠	٧٢,٢٠	٣٩,٦٠	٦٧,١٠	٦٩,١٠	٣٢,٠٠	٥٠,٨٠	٨٣,٠٣	٨٠,٩٩	KARKAMIŞ كاراكاميش	٣٧
٢٦,٠٠	١٢,٣٠	٤٠,٥٠	١١,٠٠	٦,٧٠	١١,٦٠	١٩,٠٠	٠,٠٠	٦,٠٠	٥,٦٠	٣,٧٨	٠,٠٠	KAYACIK كايچيك	٣٨
٢٤,٩٠	٣٨,٤٠	٥٧,٢٠	١,٤٠	٠,٥٠	٢,١٠	٠,٠٠	٠,٠٠	١٨,٥٠	٣,٣٠	٠,٠٠	٠,٠٠	HANCAĞIZ حانچاغيز	٣٩
حاتاي													
٠,٠٠	٠,٠٠	٠,٠٠	١,٩٠	٠,٠٠	٠,٠٠	١١,٢٠	٠,٠٠	١٤,٥٠	٢٢,٥٠			TAHTAKÖPRÜ تاحتاكوپرو	٤٠
١,٥٠	٢,٢٠	٨,٣٠	١,٦٠	٢,٣٠	٢,٣٠	٠,٦٠	٦,٦٠	١١,٦٠	٧,٣٠			YARSELİ يارسلي	٤١
٥,٢٠	٠,٠٠	٢٨,٥٠	٣٢,٥٠	٣٢,٣٠	٤٤,٨٠	٣٠,١٠	٠,٠٠	٢٧,١٠	٣٣,٠٠	٤٥,١٣	٣٤,٨٤	YAYLADAĞ يايلاداغي	٤٢
قهرمان مرعش													
٥٤,٨٠	٦٠,٦٠	٥٨,٥٠	٢٤,٦٠	١٥,٠٠	٢٩,٠٠	٤٧,٧٠	١٢,٥٠	٤٤,٥٠	٦٨,٦٠	٦٤,٢٠	٤٩,١٩	MENZELET منزلت	٤٣
١١,٨٠	١٦,٥٠	٣٣,٩٠	٢٨,٠٠	١٣,٠٠	١٣,٠٠	٢٢,١٠	٦,٣٠	١٥,٤٠	١٧,٩٠	٨,٨٠	٣٥,٠٧	SİR سير	٤٤
٥٥,٣٠	٥٧,٧٠	٦٧,٠٠	٧,٠٠	٢٨,٣٠	٥٢,٠٠	٧٤,٣٠	٠,٠٠					ADATEPE آدانپه	٤٥
٥٤,٢٠	٨٥,٥٠	٩٠,٤٠	٣٤,٥٠	٤٧,٠٠	٤١,٧٠	٧٤,٩٠	٣,٤٠					KANDİL HES نيروگاه برق آبي كانديل	٤٦
١٨,٤٠	٢١,٦٠	٢٢,٠٠	٢٢,٠٠	٢١,٩٠	١٧,٨٠	٢١,٠٠	١٨,٨٠	١١,١٠	١٢,٣٠	٦,٧١	٣,٧١	KARTALKAYA كارتالكايا	٤٧
٣٠,٦٠	٤٨,٥٠	٥٥,٢٠	١٠,٦٠	٢,٣٠	٢٨,٥٠	٤٨,٤٠	٤٠,٨٠	٧٥,٩٠	٧٥,٩٠	٧٩,١٤	٧٥,٤٢	AYVALI آيوالي	٤٨
٦٤,٦٠	٩٥,٣٠	٩٠,٤٠	٦٦,٨٠	٨٣,٠٠	٧٤,٣٠	٧٨,١٠	٩١,٦٠	٨٩,١٠	١٥,٠٠			KILAVUZLU كيلاووزلو	٤٩
٥٣,٥٠	٨٢,٠٠	٩٣,٤٠	٩٠,٧٠	٨٠,٧٠	٦٨,١٠	٥٧,٨٠	٤٣,٦٠					SARIGÜZEL HES نيروگاه برق آبي ساريگوزل	٥٠
قارص													
٧,٧٠	٧٠,٠٠	٧٠,٠٠	٧٠,٠٠	٧٠,٠٠	١١,٣٠	٣,٣٠	٠,٠٠	١,٤٠	٠,٠٠			ARPAÇAY آرپاچاي	٥١

۲۷,۰۰	۳۰,۳۰	۳۰,۳۰	۳۰,۰۰	۳۰,۰۰	۳۰,۰۰	۲۴,۴۰	۱۱,۹۰					BAYBURT(SELİM) بایبورت (سلیم)	۵۲
۸۸,۸۰	۸۵,۷۰	۹۴,۸۰	۷۲,۸۰	۹۱,۰۰	۸۸,۷۰	۶۷,۴۰	۶۹,۹۰	۸۱,۳۰	۶۹,۶۰			SEFAKOY HES نیروگاه برق آبی صفاکوی	۵۳
کیلیس													
۶۱,۷۰	۷۴,۸۰	۷۹,۷۰	۱,۶۰	۸,۷۰	۳۵,۳۰	۶۹,۳۰	۴۲,۲۰	۷۵,۳۰	۵۸,۶۰	۵,۶۷	۱۵,۹۱	SEVE سوه	۵۴
مالاتیا													
۲۰,۱۰	۳۴,۴۰	۲۶,۶۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۸,۰۰	۲۴,۶۰	۲,۷۰	۲۸,۹۰	۱۹,۲۰	۱۹,۴۷	۱۵,۲۰	ÇAT چات	۵۵
۱۵,۰۰	۲۱,۱۰	۲۴,۹۰	۴۲,۲۰	۶۷,۲۰	۶۲,۹۰	۵۲,۰۰	۲۵,۳۰	۸۲,۰۰	۰,۰۰			BOZTEPE RECAİ KUTAN رجایی کوتان بزتپه	۵۶
۳۷,۰۰	۵۱,۰۰	۵۶,۱۰	۶۶,۵۰	۷۲,۱۰	۷۵,۸۰	۸۸,۰۰	۸۷,۱۰	۸۸,۸۰	۰,۰۰			KAPIKAYA TURGUT ÖZAL تورگوت اوزال کاراکایا	۵۷
۱۸,۸۰	۱۹,۲۰	۳۸,۳۰	۱,۷۰	۰,۴۰	۱۲,۳۰	۲۲,۲۰	۰,۷۰	۱۵,۹۰	۱۱,۲۰	۹,۴۱	۲,۸۰	SÜRGÜ سورگو	۵۸
۱۲,۲۰	۱۴,۴۰	۱۲,۲۰	۱۱,۴۰	۵,۱۰	۱۹,۱۰	۲۲,۵۰	۴,۹۰	۱۴,۳۰	۱۸,۵۰			SULTAN SUYU سلطان سویو	۵۹
۱۹,۳۰	۱۷,۴۰	۳۷,۶۰	۱۲,۶۰	۱,۶۰	۷,۱۰	۱۴,۰۰	۴,۲۰	۱۴,۲۰	۴,۲۰	۱۷,۷۸	۱,۶۹	POLAT پولات	۶۰
ماردین													
۰,۰۰	۹۶,۲۰	۱۳,۵۰	۱۴,۰۰	۱۱,۵۰	۵,۱۰	۱۴,۸۰	۰,۹۰	۲۰,۸۰	۲۰,۷۰	۱۰,۱۵	۰,۶۶	DUMLUCA دوملوجا	۶۱
موش													
۰,۹۰	۵۱,۲۰	۴۷,۷۰	۳۵,۳۰	۵۶,۱۰	۵۸,۹۰	۳۸,۷۰	۳۶,۸۰	۵۲,۴۰	۱۰,۴۰			ALPARSLAN-1 آلپارسلان-۱	۶۲
عثمانیه													
۴۵,۹۰	۸۳,۹۰	۹۳,۳۰	۴۹,۷۰	۷۵,۳۰	۴۸,۷۰	۸۶,۹۰	۱۵,۵۰	۷۹,۸۰	۸۷,۳۰			BERKE برکه	۶۳
۱۸,۱۰	۱۰,۷۰	۲۲,۶۰	۲۲,۹۰	۲۶,۷۰	۲۲,۲۰	۳۲,۲۰	۲,۹۰	۸,۰۰	۱,۴۰			MEHMETLİ (KESİKSUYU) محمتلی (کسیک سویو)	۶۴
۲۸,۲۰	۱۴,۸۰	۲۲,۵۰	۱۶,۹۰	۱۸,۹۰	۱۱,۵۰	۳۰,۵۰	۲۲,۸۰	۲۳,۹۰	۲۰,۰۰			KALECİK BARAJI سد کالهچیک	۶۵
سیرت													
۴۰,۶۰	۸۱,۹۰	۵۰,۸۰	۲۱,۹۰	۳۰,۳۰	۵۰,۱۰	۱۳,۵۰	۴۴,۸۰	۲۰,۷۰	۵۸,۳۰			ALKUMRU آلکومرو	۶۶
سیواس													
۳۰,۳۰	۱۵,۵۰	۱۸,۶۰	۲۱,۳۰	۵,۹۰	۸,۷۰	۱۱,۴۰	۳,۹۰	۷۴,۱۰	۶,۴۰	۰,۰۰	۱۳,۴۹	MURSAL مورسال	۶۷
۵۴,۸۰	۶۷,۲۰	۰,۰۰	۸۲,۷۰	۷۸,۵۰	۸۰,۳۰	۹۰,۵۰	۷۵,۶۰	۶۸,۰۰	۸۳,۹۰			PUSAT ÖZEN پوسات اوزن	۶۸
۳,۴۰	۱۲,۳۰	۲۸,۵۰	۸,۰۰	۱۴,۱۰	۲۵,۷۰	۲۷,۴۰	۴۲,۶۰	۵۷,۱۰	۵۱,۵۰			4 EYLÜL ۴ ایلول	۶۹
۵۱,۸۰	۵۸,۳۰	۷۲,۹۰	۷۶,۲۰	۶۴,۷۰	۷۳,۰۰	۵۸,۶۰	۷۳,۱۰	۲۹,۵۰	۲۷,۷۰	۴۳,۶۲	۵۲,۹۴	İMRANLI ایمرانلی	۷۰
۳,۹۰	۱۰,۰۰	۵,۹۰	۷,۴۰	۰,۰۰	۵,۹۰	۹,۵۰	۲۰,۰۰	۶۲,۸۰	۶۵,۶۰	۴۸,۲۸	۴۸,۶۳	KARACALAR کاراجالار	۷۱
۴۱,۶۰	۶۱,۴۰	۴۲,۰۰	۶,۲۰	۳۳,۶۰	۲۰,۶۰	۲۰,۱۰	۰,۰۰					ÇERMİKLER چرمیکلر	۷۲
۳۱,۸۰	۵۹,۹۰	۷,۱۰	۳۴,۳۰	۱۸,۱۰	۵۰,۹۰							KANAK کاناق	۷۳

۳۱,۴۰	۴۲,۳۰	۳۸,۸۰	۱۲,۴۰	۱۹,۴۰	۲۳,۶۰	۱۸,۹۰	۱,۷۰	۴۲,۹۰	۴۹,۹۰	۴۸,۶۳	۲۹,۶۶	GAZİBEY غازی‌بی	۷۴
۲۸,۶۰	۳۴,۶۰	۴۰,۲۰	۲۲,۹۰	۲,۸۰	۲۰,۶۰	۲۰,۱۰	۹,۰۰	۱۹,۲۰	۲,۵۰	۲۱,۴۶	۱۶,۲۰	YAPIALTIN یایی‌التین	۷۵
۵,۶۰	۸,۶۰	۱۲,۷۰	۳۰,۹۰	۵,۱۰	۹,۵۰	۱۳,۵۰	۲,۵۰	۷,۱۰	۱۷,۹۰	۳۲,۳۶	۳۱,۷۱	MAKSUTLU ماکصوتلو	۷۶
۱۸,۴۰	۳۵,۸۰	۲۴,۲۰	۴۰,۸۰	۴۸,۸۰	۵۶,۸۰	۵۴,۰۰	۲۹,۵۰	۵۳,۹۰	۴۹,۱۰	۳۲,۲۷	۲۲,۷۲	KILIÇKAYA کیلیچ‌کایا	۷۷
۱۲,۱۰	۱۷,۹۰	۲۷,۲۰	۲۲,۴۰	۳,۰۰	۳۸,۹۰	۳۰,۷۰	۲,۷۰	۲۸,۰۰	۳۳,۶۰	۲۸,۸۰	۲۲,۸۰	GÖLOVA گل‌اوا	۷۸
۹۵,۶۰	۸۶,۰۰	۵۵,۰۰	۸۶,۰۰	۷۱,۶۰	۵۷,۱۰	۵۵,۰۰	۶۷,۸۰	۶۴,۳۰	۷۰,۹۰	۶۱,۹۰	۶۳,۴۱	ÇAMLIGÖZE چاملی‌گوزه	۷۹
۱۱,۳۰	۱۳,۱۰	۳۵,۹۰	۰,۰۰									ÜÇÖZ اوچوز	۸۰
۲,۲۰	۴,۵۰	۱۰۰,۰۰	۵,۹۰									BOZARMUT بزآرموت	۸۱
شانلی‌عورفا													
۳۶,۳۰	۴۲,۲۰	۴۵,۰۰	۲۰,۹۰	۳۰,۹۰	۲۴,۴۰	۴۶,۵۰	۴۲,۷۰	۵۷,۹۰	۵۹,۸۰	۵۳,۵۰	۵۲,۰۱	ATATÜRK آتاترک	۸۲
۸۰,۷۰	۸۳,۰۰	۶۹,۵۰	۸۱,۲۰	۸۱,۴۰	۷۵,۶۰	۸۴,۸۰	۸۵,۳۰	۷۹,۶۰	۷۳,۵۰	۸۰,۱۴	۸۸,۰۵	BİRECİK بیره‌جیک	۸۳
۱۲,۳۰	۴۰,۹۰	۴۴,۹۰	۱۶,۰۰	۱۶,۲۰	۱۸,۰۰	۱۳,۹۰	۲۰,۶۰	۲۴,۸۰	۲۶,۴۰	۱۶,۳۱	۱۷,۵۷	HACHIDIR حاجی‌حیدیر	۸۴
شیرناک													
۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۰,۰۰								SİLOPI سیلویپی	۸۵
۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۰۰,۰۰	۰,۰۰								ŞIRNAK شیرناک	۸۶
تونجلی													
۱,۹۰	۲۳,۰۰	۲۲,۸۰	۵۹,۲۰	۲۱,۵۰	۳۲,۰۰	۱۵,۵۰	۱۷,۵۰	۱۷,۸۰	۲۴,۵۰	۳۸,۴۳	۳۵,۳۹	UZUNÇAYIR اوزون‌چاییر	۸۷
وان													
۶,۱۰	۰,۰۰	۱۱,۸۰	۸,۵۰	۱۴,۱۰	۷,۹۰	۶,۳۰	۲,۶۰	۲۲,۱۰	۲۸,۰۰	۲۶,۳۰	۴۹,۲۱	SARİMEHMET ساری‌محمد	۸۸
۰,۰۰	۴۲,۸۰	۳۵,۶۰	۴۳,۳۰	۳۱,۵۰	۳۶,۴۰	۳۲,۶۰	۶,۲۰	۴۸,۹۰	۲۲,۹۰	۵۵,۲۱	۴۶,۸۴	ZERNEK زرنق	۸۹
۱۶,۶۰	۱۷,۵۰	۲۹,۳۰	۲۷,۱۰	۲۰,۶۰	۸,۲۰	۲,۴۰	۰,۰۰	۲۵,۰۰	۳۰,۶۰	۲۷,۸۹	۸,۶۵	KOÇKÖPRÜ کوچ‌کوپرو	۹۰

در جدول ذیل ظرفیت و توان نیروگاه‌های برق‌آبی احداث شده در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم به تفکیک استان آمده است. بر این اساس بیشترین تعداد نیروگاه برق‌آبی در استان قهرمان‌مرعش با ۴۰ نیروگاه، کمترین نیروگاه برق‌آبی در استان‌های غازی‌آنتپ، باتمان و ماردین با ۲ نیروگاه بوده و نیز استان‌های اغدیر و کیلیس فاقد نیروگاه برق‌آبی هستند. (۱۲)

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

جدول ۹. نیروگاه های برق آبی احداث شده در استان های شرق و جنوب شرق ترکیه ۲۰۲۱-۱۹۲۴

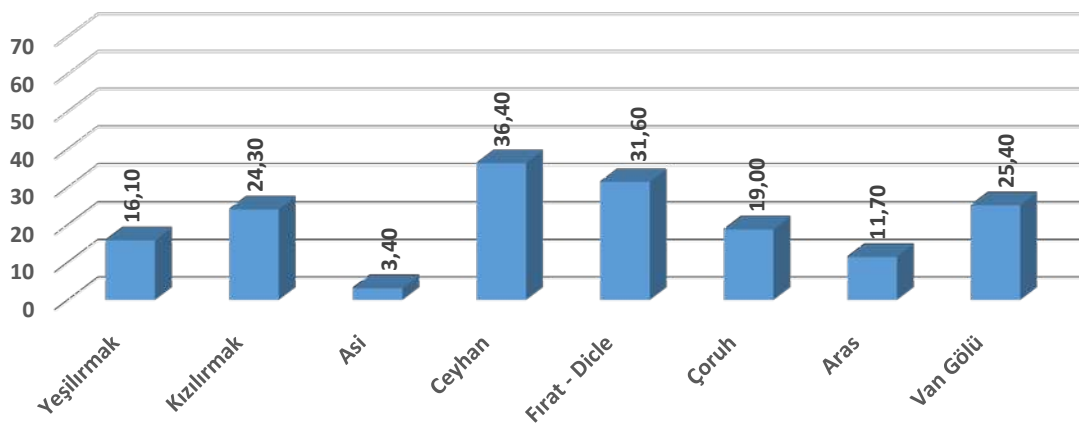
استان	مجموع			نیروگاه های برق آبی احداث شده توسط سازمان دولتی امور آب ترکیه ۱۹۵۶-۲۰۲۱			نیروگاه های برق آبی احداث شده توسط بخش خصوصی ۱۹۲۴-۲۰۲۱		
	تعداد نیروگاه برق آبی	ظرفیت اسمی (مگاوات)	میانگین تولید برق (گیگاوات ساعت /سال)	تعداد نیروگاه برق آبی	ظرفیت اسمی (مگاوات)	میانگین تولید برق (گیگاوات ساعت /سال)	تعداد نیروگاه برق آبی	ظرفیت اسمی (مگاوات)	میانگین تولید برق (گیگاوات ساعت /سال)
استان ۲۸	۲۵۱	۱۶.۵۶۵,۱۴۳	۵۳.۹۳۰,۸۷۴	۳۰	۸.۴۱۱,۴۴۲	۲۸.۷۷۹,۶۵۰	۲۲۱	۸.۱۵۳,۷۰۱	۲۵.۱۵۱,۲۲۴
حاتای	۳	۱۳,۵۵۲	۵۱,۸۲۰				۳	۱۳,۵۵۲	۵۱,۸۲۰
قهرمان مرعش	۴۰	۱.۴۹۸,۴۴۵	۴.۴۴۵,۴۵۱	۳	۳۶۷,۰۰۰	۱.۴۱۵,۰۰۰	۳۷	۱.۱۳۱,۴۴۵	۳.۰۳۰,۴۵۱
عثمانیه	۱۶	۸۰۱,۱۸۸	۲.۶۵۵,۹۷۰	۱	۱۳۸,۰۰۰	۴۴۰,۰۰۰	۱۵	۶۶۳,۱۸۸	۲.۲۱۵,۹۷۰
سیواس	۲۶	۳۹۴,۵۸۷	۱.۵۱۰,۲۰۶	۲	۱۵۲,۰۰۰	۴۷۳,۰۰۰	۲۴	۲۴۲,۵۸۷	۱.۰۳۷,۲۰۶
ارزروم	۳۰	۸۱۲,۵۸۰	۲.۷۱۶,۶۸۹	۱	۲۰,۹۲۰	۷۸,۰۰۰	۲۹	۷۹۱,۶۶۰	۲.۶۳۸,۶۸۹
ارزنجان	۱۵	۲۹۲,۸۹۲	۱.۰۷۰,۳۰۹	۲	۱۸,۰۴۰	۶۹,۰۰۰	۱۳	۲۷۴,۸۵۲	۱.۰۰۱,۳۰۹
بایبورت	۴	۲۶,۱۱۸	۱۰۲,۵۸۸				۴	۲۶,۱۱۸	۱۰۲,۵۸۸
آغری									
قارص	۱۰	۲۴۵,۸۶۱	۸۵۶,۵۴۱	۱	۱۵,۳۶۰	۳۶,۰۰۰	۹	۲۳۰,۵۰۱	۸۲۰,۵۴۱
اغدير	۳	۲۲,۵۸۵	۸۸,۴۸۰	۱	۲,۷۶۰	۱۲,۰۰۰	۲	۱۹,۸۲۵	۷۶,۴۸۰
آرداهان	۶	۲۳۵,۹۰۸	۶۶۶,۷۱۰				۶	۲۳۵,۹۰۸	۶۶۶,۷۱۰
مالاتیا	۱۴	۶۳,۴۰۹	۲۸۸,۴۲۱	۱	-۸۳۲	۳۰,۰۰۰	۱۳	۶۲,۵۷۷	۲۸۵,۴۲۱
الازیغ	۱۱	۲.۲۸۲,۰۸۵	۵.۹۸۴,۰۶۰	۱	۱.۳۳۰,۰۰۰	۳.۶۰۰,۸۷۰	۱۰	۹۵۲,۰۸۵	۲.۳۸۳,۱۹۰
بینگول	۷	۱.۴۸۸,۲۸۶	۳.۳۹۵,۱۷۰	۲	۳۱۰,۰۰۰	۵۲۰,۲۸۰	۵	۱.۱۷۸,۲۸۶	۲.۸۷۴,۸۹۰
تونجلی	۴	۱۰۵,۷۵۶	۴۱۱,۲۵۰	۱	۱۹,۲۰۰	۷۲,۵۰۰	۳	۸۶,۵۵۶	۳۳۸,۷۵۰
وان	۹	۸۴,۳۰۴	۳۱۹,۳۲۵	۴	۱۸,۲۹۰	۴۸,۰۰۰	۵	۶۶,۰۱۴	۲۷۱,۳۲۵
موش	۶	۴۵۳,۰۵۸	۱.۳۸۵,۹۵۷	۱	۱۶۰,۰۰۰	۴۸۳,۰۰۰	۵	۲۹۳,۰۵۸	۹۰۲,۹۵۷
بیتلیس	۳	۳۰,۸۳۵	۹۷,۳۰۴				۳	۳۰,۸۳۵	۹۷,۳۰۴
حکاری	۴	۵۸,۴۴۲	۱۹۵,۸۵۶				۴	۵۸,۴۴۲	۱۹۵,۸۵۶
غازی آنتپ	۲	۲,۵۶۵	۱۱,۴۶۰				۲	۲,۵۶۵	۱۱,۴۶۰
آدیامان	۱۶	۲۲۲,۰۹۸	۸۸۰,۲۶۰				۱۶	۲۲۲,۰۹۸	۸۸۰,۲۶۰
کیلیس									
شانلی عورفا	۳	۳.۱۲۳,۰۰۰	۱۱.۵۲۴,۰۰۰	۲	۲.۴۵۱,۰۰۰	۹.۰۲۴,۰۰۰	۱	۶۷۲,۰۰۰	۲.۵۰۰,۰۰۰
دیاریکر	۶	۲.۰۵۱,۶۵۳	۷.۹۴۸,۰۹۵	۳	۲.۰۰۴,۵۰۰	۷.۷۹۸,۰۰۰	۳	۴۷,۱۵۳	۱۵۰,۰۹۵
ماردین	۲	۱.۲۰۴,۹۰۰	۴.۱۳۶,۸۰۰	۲	۱.۲۰۴,۹۰۰	۴.۱۳۶,۸۰۰			
باتمان	۲	۲۵۰,۰۰۰	۷۹۴,۳۴۰	۱	۱۹۸,۰۰۰	۵۶۹,۰۰۰	۱	۵۲,۰۰۰	۲۲۵,۳۴۰
شیرناک	۳	۶,۴۴۶	۳۸,۶۶۲	۱	۰,۶۴۰	۱,۲۰۰	۲	۵,۸۰۶	۳۷,۴۶۲
سیرت	۶	۷۹۴,۵۸۹	۲.۳۵۵,۱۵۰				۶	۷۹۴,۵۸۹	۲.۳۵۵,۱۵۰

در جدول ذیل میزان ذخیره آب سدهای استان های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم به تفکیک حوضه های آبریز در بازه زمانی سال های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۱ میلادی آمده است. همچنین نمودار مربوط به سال ۲۰۲۱ میلادی این جدول نیز در زیر آمده است. (۱۲)

جدول ۱۰. میزان ذخیره آب سدها بر اساس حوضه های آبریز شرق و جنوب شرق ترکیه (٪) ۲۰۲۱-۲۰۱۰

میزان ذخیره (٪)												نام حوضه آبریز	شماره حوضه آبریز
۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲	۲۰۱۱	۲۰۱۰		
۱۶,۱۰	۳۳,۳۰	۵۲,۳۰	۴۱,۵۰	۵۲,۲۰	۵۶,۷۰	۴۵,۶۰	۲۷,۳۰	۵۱,۳۰	۴۷,۸۰	۴۷,۱۷	۳۸,۷۹	یشیل ایرماق	۱۴
۲۴,۳۰	۳۳,۰۰	۳۷,۰۰	۳۰,۷۰	۴۰,۰۰	۵۸,۷۰	۶۳,۸۰	۴۲,۳۰	۵۸,۷۰	۵۰,۶۰	۴۸,۲۰	۴۷,۶۱	فزل ایرماق	۱۵
۳,۴۰	۵,۰۰	۱۰,۱۰	۲,۵۰	۵,۰۰	۶,۱۰	۹,۰۰	۶,۰۰	۱۴,۱۰	۱۹,۰۰	۱,۹۵	۸,۸۴	عاصی	۱۹
۳۶,۴۰	۵۲,۰۰	۵۷,۶۰	۲۳,۶۰	۲۶,۶۰	۲۶,۱۰	۵۱,۲۰	۱۰,۰۰	۳۴,۰۰	۴۳,۷۰	۴۸,۱۷	۳۵,۵۷	جیهان	۲۰
۳۱,۶۰	۴۷,۴۰	۵۹,۳۰	۳۴,۲۰	۳۶,۲۰	۵۰,۷۰	۵۶,۰۰	۳۳,۸۰	۶۰,۲۰	۵۰,۹۰	۶۲,۴۲	۶۰,۲۸	فرات-دجله	۲۱
۱۹,۰۰	۲۷,۳۰	۴۵,۶۰	۴۰,۵۰	۴۱,۵۰	۴۴,۰۰	۴۵,۱۰	۴۰,۸۰	۵۳,۰۰	۰,۰۰	۴۶,۲۲	۲۴,۴۳	چوروه	۲۳
۱۱,۷۰	۴۳,۲۰	۵۹,۱۰	۶۰,۲۰	۵۹,۶۰	۱۴,۸۰	۸,۳۰	۲۰,۱۰	۴,۸۰	۰,۰۰	۹,۶۶	۱۹,۶۹	ارس	۲۴
۲۵,۴۰	۳۱,۸۰	۲۱,۴۰	۲۱,۲۰	۱۹,۹۰	۱۵,۴۰	۱۲,۴۰	۳,۰۰	۲۹,۶۰	۲۷,۲۰	۳۴,۱۴	۴۰,۶۹	دریاچه وان	۲۵

نمودار ۵. میزان ذخیره سدها بر اساس حوضه آبریز حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (٪) در سال ۲۰۲۱

پراکندگی سیاسی

میزان مشارکت مردمی در انتخابات و درصد آرا داده شده به افراد و ائتلاف‌های شرکت‌کننده و رقیب در انتخابات ریاست جمهوری و مجلس سال ۲۰۲۳ ترکیه در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در جدول ذیل آمده است. بر این اساس بیشترین مجموعاً ۴۸/۱۵ درصد آرا ریخته شده در صندوق‌های رای به رجب طیب اردوغان و ائتلاف موسوم به اتحاد ملت، ۴۶/۹۶ درصد آرا به کمال قلیچداراوغلو و ائتلاف موسوم به اتحاد جمهور، ۴/۴۱ آرا به سنان اوغان و ائتلاف موسوم به اتحاد آتا و نیز ۰/۳۵ درصد آرا نیز به محرم اینجه، نامزد مستقل و منصرف از شرکت در انتخابات داده شده است. همچنین بر اساس آمار میزان مشارکت مردمی در میان ۲۸ استان حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم برابر با ۸۳/۴ درصد اعلام شده است. (۱۳)

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

جدول ۱۱. درصد آرا نامزدها و احزاب در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد	استان	مجلس					ریاست جمهوری					
		مشارکت %	آراء احزاب %				مشارکت %	آراء نامزدها %				
			نیک	کارگر	حرکت ملی	چپ سبز		جمهوری خواه خلق	عدالت و توسعه	اینجه	اوغان	قلیچداراوغلو
۱	آدیامان	۸۲/۲				۱۸/۷ ۱ نماینده	۵۲/۴ ۴ نماینده	۸۱/۹۸	۰/۳۸	۲/۱۸	۳۱/۲۴	۶۶/۲
۲	آرداهان	۸۳				۲۹/۹ ۱ نماینده	۳۴/۸ ۱ نماینده	۸۲/۷۸	۰/۴۹	۴/۲۰	۵۶/۱۵	۳۹/۱۶
۳	آغری	۷۳/۲		۲۵ ۱ نماینده	۵۵/۱ ۳ نماینده			۷۲/۸۶	۰/۴۰	۲/۰۸	۶۵/۸۰	۳۱/۷۲
۴	ارزروم	۸۶/۵		۱۶/۷ ۱ نماینده	۹/۹ ۱ نماینده		۴۳/۲ ۴ نماینده	۸۶/۲۷	۰/۳۸	۶/۵۷	۲۴/۵۶	۶۸/۵۹
۵	ارزنجان	۹۰/۷				۳۶/۱ ۱ نماینده	۳۸/۵ ۱ نماینده	۹۰/۵۰	۰/۱۸	۴/۸۲	۳۵/۶۹	۵۹/۳۰
۶	اغدیر	۷۹/۴			۴۴ ۱ نماینده		۳۵ ۱ نماینده	۷۹/۰۶	۰/۳۸	۱۱/۹۴	۶۲/۴۹	۲۵/۲۹
۷	الازیغ	۸۶		۱۱/۵ ۱ نماینده		۲۰/۷ ۱ نماینده	۴۰/۳ ۳ نماینده	۸۵/۸۰	۰/۳۰	۴/۳۱	۲۸/۲۱	۶۷/۱۸
۸	باتمان	۸۵/۲			۵۸/۴ ۴ نماینده		۲۸/۹ ۱ نماینده	۸۴/۹۳	۰/۳۹	۱/۲۰	۶۷/۵۷	۳۰/۹۵
۹	بایبورت	۸۷/۵					۶۰ ۱ نماینده	۸۷/۳۳	۰/۳۵	۵/۵۱	۱۵/۳۸	۷۸/۸۶
۱۰	بیتلیس	۸۲/۱			۴۰/۵ ۲ نماینده		۳۷/۴ ۱ نماینده	۸۱/۸۶	۰/۳۹	۲/۲۵	۴۶/۴۵	۵۰/۹۱
۱۱	بینگول	۷۹			۲۴/۱ ۱ نماینده		۳۹/۱ ۲ نماینده	۷۸/۶۹	۰/۳۹	۲/۰۰	۳۲/۵۳	۶۵/۰۸
۱۲	تونجلی	۸۷/۵			۴۳/۲ ۱ نماینده			۸۷/۳۵	۰/۱۳	۳/۴۱	۸۰/۲۶	۱۶/۲۰
۱۳	حاتای	۸۳/۴	۸/۱ ۱ نماینده	۸/۶ ۱ نماینده	۱۲/۲ ۱ نماینده	۲۸/۵ ۴ نماینده	۳۳/۷ ۴ نماینده	۸۳/۱۷	۰/۳۳	۳/۵۷	۴۸/۰۷	۴۸/۰۳
۱۴	حکاری	۸۳/۸			۶۳/۱ ۳ نماینده			۸۳/۵۷	۰/۳۰	۲/۷۴	۷۲/۳۲	۲۴/۶۴
۱۵	دیاربکر	۸۲			۶۱/۴ ۸ نماینده	۸ ۱ نماینده	۲۲/۸ ۳ نماینده	۸۱/۷۰	۰/۳۱	۱/۲۶	۷۱/۹۶	۲۶/۴۸
۱۶	سیرت	۸۳/۵				۴۷/۲ ۲ نماینده	۳۵/۸ ۱ نماینده	۸۳/۳۴	۰/۳۷	۱/۸۲	۵۶/۲۶	۴۱/۵۵
۱۷	سیواس	۸۹/۴			۱۸/۱ ۱ نماینده	۱۶/۳ ۱ نماینده	۴۰/۵ ۳ نماینده	۸۹/۲۱	۰/۳۴	۶/۱۱	۲۴/۳۵	۶۹/۴۰
۱۸	ش.عورفا	۸۲/۱			۹/۴ ۱ نماینده	۲۵ ۴ نماینده	۷/۹ ۱ نماینده	۸۱/۸۳	۰/۳۴	۱/۵۹	۳۶/۰۶	۶۲/۰۱
۱۹	شیرناک	۸۴/۸			۶۳/۲ ۳ نماینده		۲۱ ۱ نماینده	۸۴/۶۱	۰/۳۵	۲/۴۴	۷۵/۷۶	۲۱/۴۶
۲۰	عثمانیه	۸۷/۹			۲۸/۷ ۱ نماینده	۱۷/۳ ۱ نماینده	۳۳ ۲ نماینده	۸۷/۷۳	۰/۵۴	۶/۴۱	۳۰/۷۴	۶۲/۳۱
۲۱	غ.آنتپ	۸۵/۹	۵/۴ ۱ نماینده		۹/۷ ۱ نماینده	۹/۱ ۱ نماینده	۲۰/۳ ۳ نماینده	۸۵/۶۸	۰/۴۱	۵/۱۸	۳۴/۶۵	۵۹/۷۶

۲۲	قارص	۳۹/۳۹	۵۴/۵۷	۵/۵۶	۰/۴۸	۷۹/۵۶	۲۵/۵	۱۶/۴	۲۸/۱	۱ نماینده					۷۹/۹
۲۳	ق.مرعش	۷۱/۸۸	۲۲/۲۰	۵/۵۰	۰/۴۲	۸۵/۴۱	۴۷/۷	۱۶/۵	۱۶/۲	۱ نماینده					۸۵/۶
۲۴	کیلیس	۶۵/۵۵	۲۶/۹۶	۶/۸۱	۰/۶۸	۸۸/۸۵	۳۹/۶		۲۷	۱ نماینده					۸۹
۲۵	ماردین	۳۲/۲۹	۶۶/۱۱	۱/۳۶	۰/۳۴	۸۲/۷۶	۲۴/۹		۵۵/۲	۴ نماینده					۸۳
۲۶	مالاتیا	۶۹/۳۹	۲۷/۰۲	۳/۲۵	۰/۳۴	۸۱/۷۰	۴۵/۱	۲۱/۶	۱۲/۹	۱ نماینده					۸۲
۲۷	موش	۳۹/۱۲	۵۸/۸۸	۱/۶۹	۰/۳۰	۷۸/۶۸	۲۱/۱		۵۱	۲ نماینده					۷۹
۲۸	وان	۳۵/۶۱	۶۲/۱۹	۱/۷۸	۰/۴۲	۷۸/۶۲	۲۵/۸		۲۵/۸	۶ نماینده					۷۸/۹
مجموع		۴۸/۱۵	۴۶/۹۴	۴/۴۱	۰/۳۵	۸۲/۴	۶۵	۲۱	۴۵	۱۱	۱	۲	۱۴۵	۸۳/۶۶	

ساختار قومیتی

ساختار قومیتی در ۲۸ استان حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم ترکیه بر اساس آمار غیر رسمی و بطور تقریبی بصورت ذیل می‌باشد. بر این اساس بیشترین جمعیت ۱۲ استان آدیامان، آغری، بیتلیس، دیاربکر، حکاری، ماردین، موش، سیرت، شانلی‌عورفا، وان، باتمان و شیرناک را کردها و بیشترین جمعیت ۱۴ استان الازیغ، ارزنجان، ارزروم، غازی‌آنتپ، حتای، قارص، مالاتیا، قهرمان‌مرعش، سیواس، بایبورت، آرداهان، اغدیر، کیلیس و عثمانیه را ترک‌ها تشکیل می‌دهند. همچنین غالب جمعیت استان‌های بینگول و تونجلی را نیز زازاها^۱ تشکیل می‌دهند. (۱۴)

جدول ۱۲. ساختار قومیتی استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	ساختار قومیتی
۱	آدیامان	۵۰٪ کرد، ۴۰٪ ترک، ۱۰٪ زازا
۲	آغری	۷۵٪ کرد، ۱۵٪ ترک (بخشی ترکان ترکیه و بخشی ترکان قفقاز ۱۰٪) چرکس، چچن و غیره
۳	بینگول	۷۵٪ زازا، ۱۵٪ کرد، ۵٪ ترک، ۵٪ چرکس، گرجی و غیره
۴	بیتلیس	۶۰٪ کرد، ۳۵٪ ترک، ۵٪ زازا، عرب، اقوام قفقاز و غیره
۵	دیاربکر	۷۰٪ کرد، ۲۰٪ زازا، ۵٪ ترک، ۵٪ عرب، ارمنی، چرکس و آلبانیایی
۶	الازیغ	۵۰٪ ترک (بخش کوچکی مهاجران بالکان و الباقی ترکان ترکیه)، ۳۰٪ زازا، ۱۵٪ کرد، ۵٪ چرکس، گرجی و آلبانیایی
۷	ارزنجان	۷۵٪ ترک، ۲۰٪ زازا، ۵٪ کرد، پوشا، چرکس
۸	ارزروم	۷۵٪ ترک، ۲۰٪ کرد، ۵٪ زازا، گرجی، همشین و لاز
۹	غازی‌آنتپ	۷۵٪ ترک، ۲۰٪ کرد، ۵٪ چرکس، بوسنیایی، آلبانیایی و عرب
۱۰	حکاری	۹۹٪ کرد، ۱٪ سایر
۱۱	حتای	۵۰٪ ترک (بخش کوچکی مهاجران بالکان، الباقی ترکان محلی و مهاجران سوری)، ۴۰٪ عرب، ۵٪ کرد، ۹۵٪ چرک، آلبانیایی، ارمنی و یهودی

^۱ زازاها یا چنان که خود را دیملی، دِملی، کِرمانج و کِرِد می‌نامند، مردمانی هستند که به زبان زازاکی صحبت می‌کنند و عمدتاً در آناتولی شرقی، در منطقه درسیم (استان تونجلی امروزه) میان ارزنجان در شمال و مرادسو در جنوب و در شرقی‌ترین بخش ناحیه تاریخی ارمنستان علیا زندگی می‌کنند. (۱۵)

۱۲	قارص	۷۰٪ ترک (بخشی ترکان محلی، بخشی مهاجران قفقاز)، ۲۵٪ کرد، ۵٪ تات، گرجی، آلمانی، ملکانی و غیره
۱۳	مالاتیا	۷۰٪ ترک، ۳۰٪ کرد، مقدار کمی چرکس، زازا، ارمنی و کولی
۱۴	قهرمان مرعش	۸۵٪ ترک، ۸٪ کرد، ۷٪ چرکس و غیره
۱۵	ماردین	۷۰٪ کرد، ۳۰٪ عرب، (و محلی) و مقدار کمی ترک و سوریانی
۱۶	موش	۷۰٪ کرد، ۱۰٪ ترک (اکثراً مهاجران قفقاز و مقداری نیز ترکان ترکیه)، ۱۰٪ زازا، ۵٪ عرب، ۵٪ چرکس، چچن و آبخازی
۱۷	سیرت	۷۵٪ کرد، ۲۵٪ عرب و مقدار کمی ترک
۱۸	سیواس	۹۰٪ ترک، ۵٪ چرکس، ۵٪ کرد و زازا
۱۹	تونجلی	۷۰٪ زازا (بخشی زازا اصل، برخی باقیمانده های ارمنی، بخشی نیز درهم آمیخته با ترکمن ها)، ۲۰٪ ترک، ۱۰٪ کرد
۲۰	شانلی عورفا	۵۵٪ کرد، ۳۰٪ عرب، ۱۵٪ ترک، ۱۰٪ زازا
۲۱	وان	۸۰٪ کرد، ۱۵٪ ترک (بخشی ترک ترکیه، بخشی ترکان قفقاز و ایران، بخش کوچکی قرقیز)، ۵٪ چرکس، چچن، گرجی، عرب و سایر
۲۲	بایبورت	۹۸٪ ترک، ۲٪ زازا، کرد و پوشا
۲۳	باتمان	۹۵٪ کرد، ۵٪ ترک، عرب، زازا و چرکس
۲۴	شیرناک	۹۷٪ کرد، ۳٪ سایر
۲۵	آرداهان	۷۵٪ ترک (بخشی ترکان ترکیه، بخشی مهاجران قفقاز)، ۲۰٪ کرد، ۵٪ گرجی، تات و سیت
۲۶	اغدییر	۵۰٪ ترک (نزدیک به ۱۰۰٪ ترک آذربایجان)، ۵۰٪ کرد
۲۷	کیلیس	۹۰٪ ترک، ۵٪ چرکس، ۵٪ کرد و عرب
۲۸	عثمانیه	۹۲٪ ترک (بخش کوچکی مهاجران بالکان و الباقی ترکان ترکیه)، ۵٪ کرد، ۳٪ چرکس، عرب، کولی و بوسنیایی

کشاورزی

شکل ۶۶. نقشه نواحی کشاورزی موجود در شرق ترکیه

در ترکیه ۳۰ ناحیه کشاورزی وجود دارد و از این بین استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایرانی در ارزروم در نواحی شماره، ۵، ۷، ۹، ۱۲، ۱۳، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، و ۲۹ واقع شده‌اند که در نقشه فوق قابل مشاهده می‌باشند. (۱۶)

بطور کلی و بر اساس آمار غیر رسمی محصولات کشاورزی تولید شده در مناطق شرق و جنوب شرق ترکیه را می‌توان بصورت زیر دسته بندی کرد. عمده محصولات زراعی و غالب تولیدات کشاورزی در استان‌های حوزه فعالیت این نمایندگی که عمده استان‌های آن در دو منطقه آناتولی شرقی و آناتولی جنوب شرقی می‌باشند در جدول شکل ذیل آمده است. (۱۷)

جدول ۱۳. محصولات و تولیدات عمده و اصلی زراعی مناطق جغرافیایی موجود در حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

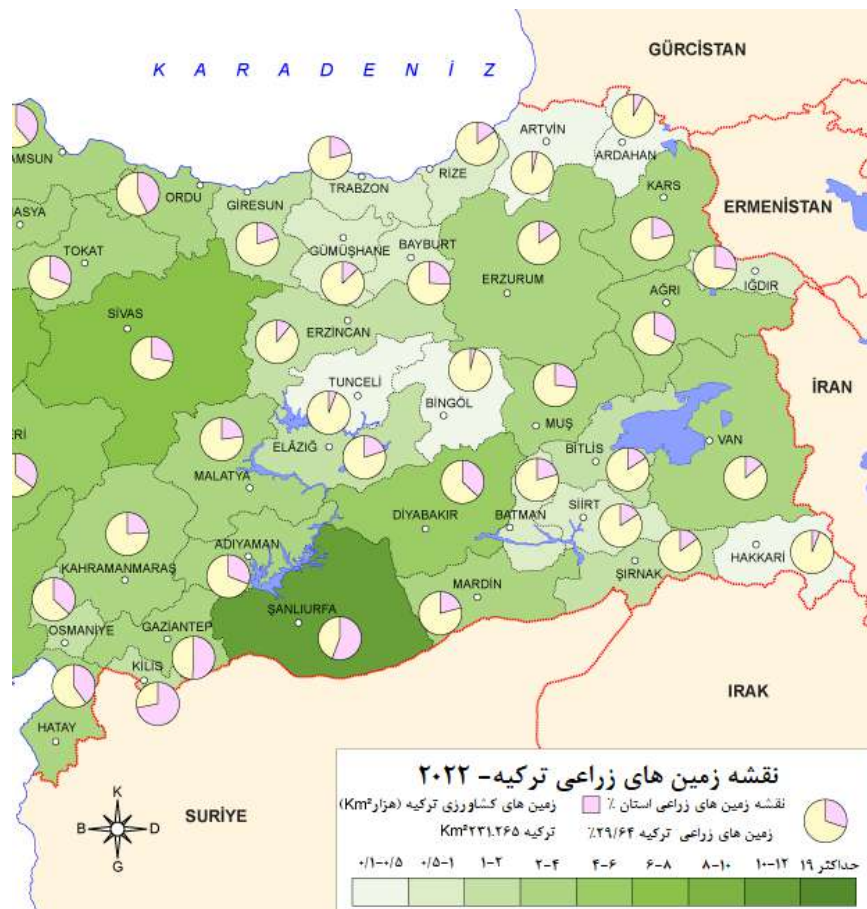
منطقه	محصول
منطقه آناتولی شرقی - ۱۴ استان: اغدیر، آرداهان، قارص، موش، بینگول، الازیغ، مالاتیا، ارزنجان، تونجلی، ارزروم، بیتلیس، آغری، وان، حکاری	پنبه، توتون، گندم، جو، چغندر قند، کلم، سیب‌زمینی، زرد آلو، توت، سیب
منطقه آناتولی جنوب شرقی - ۹ استان: شیرناک، سیرت، باتمان، ماردین، دیاربکر، شانلی‌اورفا، آدیامان، غازی‌آنتپ، کیلیس	گندم، جو، پنبه، دال عدس، کنجد، شلتوک، پسته، انگور، زیتون، توتون، گوجه فرنگی، فلفل، بادمجان، هندوانه
منطقه دریای مدیترانه - ۳ استان: عثمانیه، حاتای، قهرمان‌مرعش	مرکبات، موز، پنبه، بادام زمینی، بادیان رومی (انیسون)، کنجد، گندم، برنج، خشخاش، زیتون، انگور
منطقه دریای سیاه - ۱ استان: بایبورت	گندم، جو، جودوسر، چاودار، عدس، پنبه، ذرت، فندق، توتون، کتان-شاهدانه، سویا، زیتون، مرکبات، کیوی
منطقه آناتولی مرکزی - ۱ استان: سیواس	(گندم، جو، چاودار، جو دوسر)، چغندر قند، سیب، گلابی، لوبیا، نخود، عدس، باقلا، آفتابگردان، بادام، سیب زمینی، خشخاش

جدول ۱۴. محصولات کشاورزی اصلی و عمده تولیدی در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۱۸)

رد.	استان	عمده محصولات زراعی	رد.	استان	عمده محصولات زراعی
۱	آدیامان	چغندر قند، هندوانه	۱۵	دیاربکر	هندوانه
۲	آرداهان	-	۱۶	سیرت	-
۳	آغری	چغندر قند	۱۷	سیواس	-
۴	ارزروم	چغندر قند	۱۸	شانلی‌اورفا	پنبه
۵	ارزنجان	انگور	۱۹	شیرناک	-
۶	اغدیر	پنبه	۲۰	عثمانیه	بادام زمینی
۷	الازیغ	گندم، جو، توتون	۲۱	غازی‌آنتپ	پسته
۸	باتمان	-	۲۲	قارص	-
۹	بایبورت	-	۲۳	قهرمان‌مرعش	ترخینه
۱۰	بیتلیس	توتون، گندم	۲۴	کیلیس	-
۱۱	بینگول	آفتابگردان	۲۵	ماردین	-
۱۲	تونجلی	سیر تک حبه ای مونزور	۲۶	مالاتیا	زردآلو
۱۳	حاتای	مرکبات	۲۷	موش	-
۱۴	حکاری	عسل	۲۸	وان	-

نقشه زمین‌های زراعی موجود در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در سال ۲۰۲۲ در زیر آمده است. بر این اساس بیشترین درصد زمین‌های زراعی در حوزه فعالیت این نمایندگی مربوط به استان شانلی‌اورفا و کمترین درصد زمین‌های زراعی مربوط به استان بینگول می‌باشد.

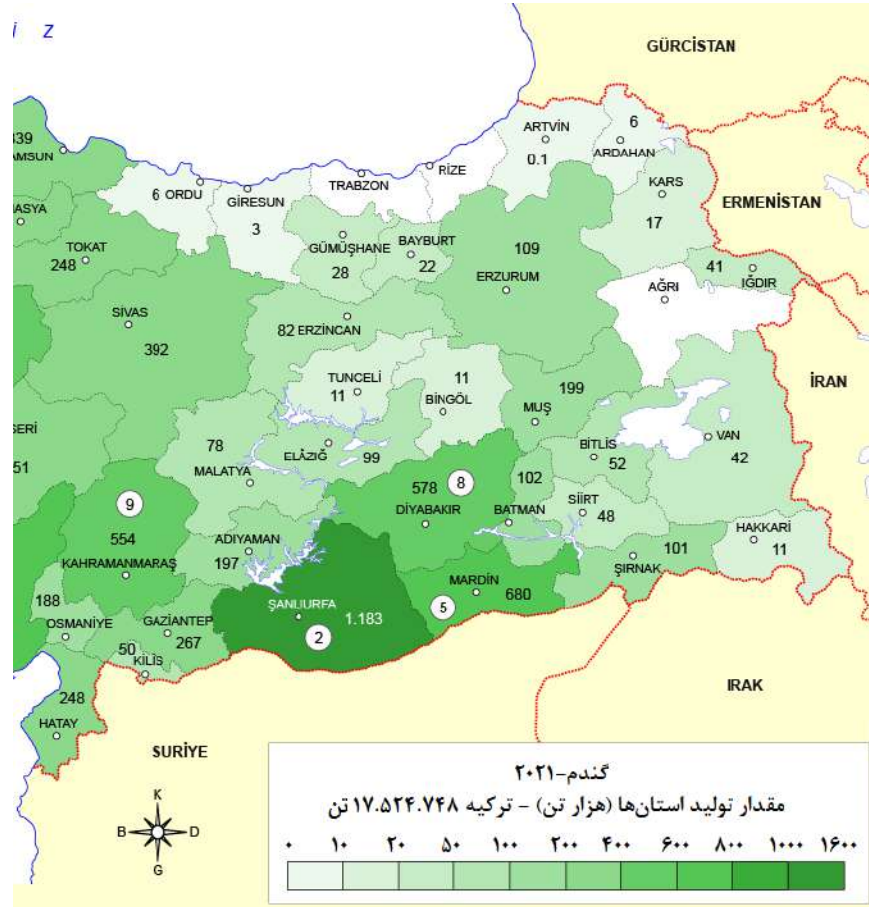

شکل ۶۷. نقشه گستردگی زمین‌های زراعی شرق ترکیه - ۲۰۲۲

همچنین در مجموع نزدیک به ۳۰ درصد از سرزمین کشور ترکیه را زمین‌های زراعی تشکیل داده که برابر با ۲۳۱ هزار و ۲۶۵ کیلومتر مربع از وسعت خاک این کشور می‌باشد. (۱۹)

تولیدات کشاورزی

نقشه و ارقام مربوط به برخی تولیدات زراعی اساسی در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در سال‌های اخیر بر اساس آمارهای غیر رسمی در زیر آمده است. (۱۹)

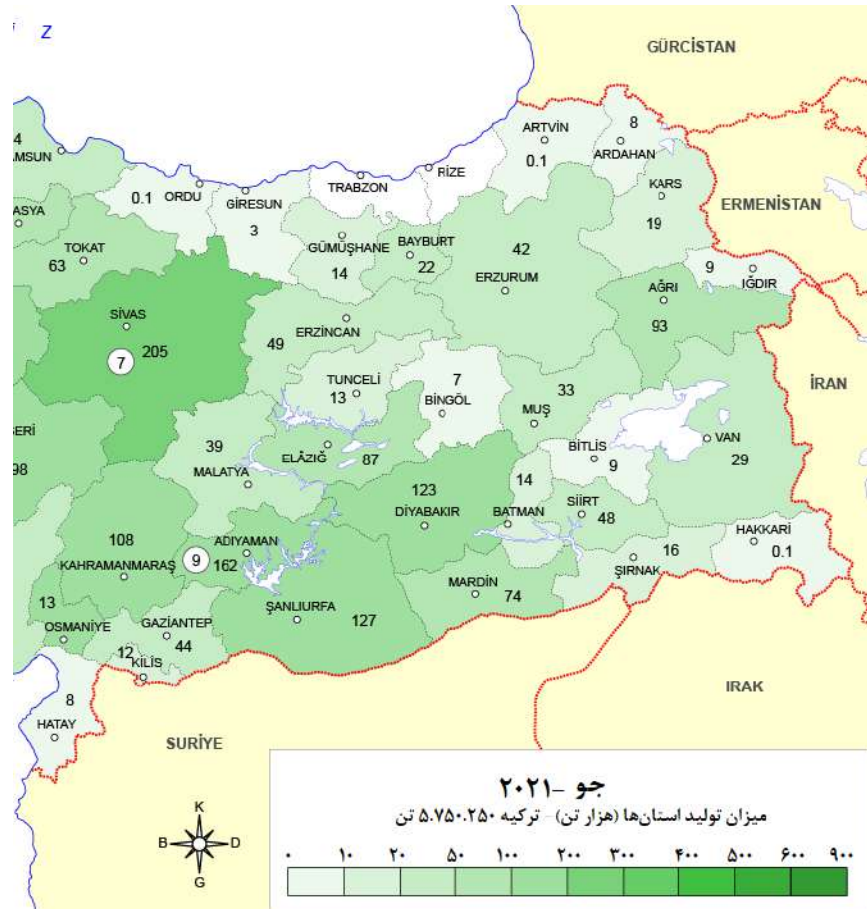

شکل ۶۸. نقشه تولید گندم در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۱۵. میزان تولید گندم در استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)
۱	آدیامان	۱۹۷.۰۰۰	۸	باتمان	۱۰۲.۰۰۰	۱۵	دیاربکر	۵۷۸.۰۰۰	۲۲	قارص	۱۷.۰۰۰
۲	آرداهان	۶۰۰۰	۹	بایبورت	۲۲.۰۰۰	۱۶	سیرت	۴۸.۰۰۰	۲۳	قهرمان‌مرعش	۵۵۴.۰۰۰
۳	آغری	۰	۱۰	بیتلیس	۵۲.۰۰۰	۱۷	سیواس	۳۹۲.۰۰۰	۲۴	کیلیس	۵۰.۰۰۰
۴	ارزروم	۱۰۹.۰۰۰	۱۱	بینگول	۱۱.۰۰۰	۱۸	شانلی‌اورفا	۱.۱۸۳.۰۰۰	۲۵	ماردین	۶۸۰.۰۰۰
۵	ارزنجان	۸۲.۰۰۰	۱۲	تونجلی	۱۱.۰۰۰	۱۹	شیرناک	۱۰۱.۰۰۰	۲۶	مالاتیا	۷۸.۰۰۰
۶	اغدیر	۴۱.۰۰۰	۱۳	حاتای	۲۴۸.۰۰۰	۲۰	عثمانیه	۱۸۸.۰۰۰	۲۷	موش	۱۹۹.۰۰۰
۷	الازیغ	۹۹.۰۰۰	۱۴	حکاری	۱۱.۰۰۰	۲۱	غازی‌آنتپ	۲۶۷.۰۰۰	۲۸	وان	۴۲.۰۰۰
مجموع ۲۸ استان											
۵.۳۶۸.۰۰۰ تن											

بر اساس نقشه فوق استان شانلی‌اورفا مقام دوم، استان ماردین مقام پنجم، استان دیاربکر مقام هشتم و استان قهرمان‌مرعش نیز مقام نهم در تولید گندم را به خود اختصاص داده‌اند. (۱۹)

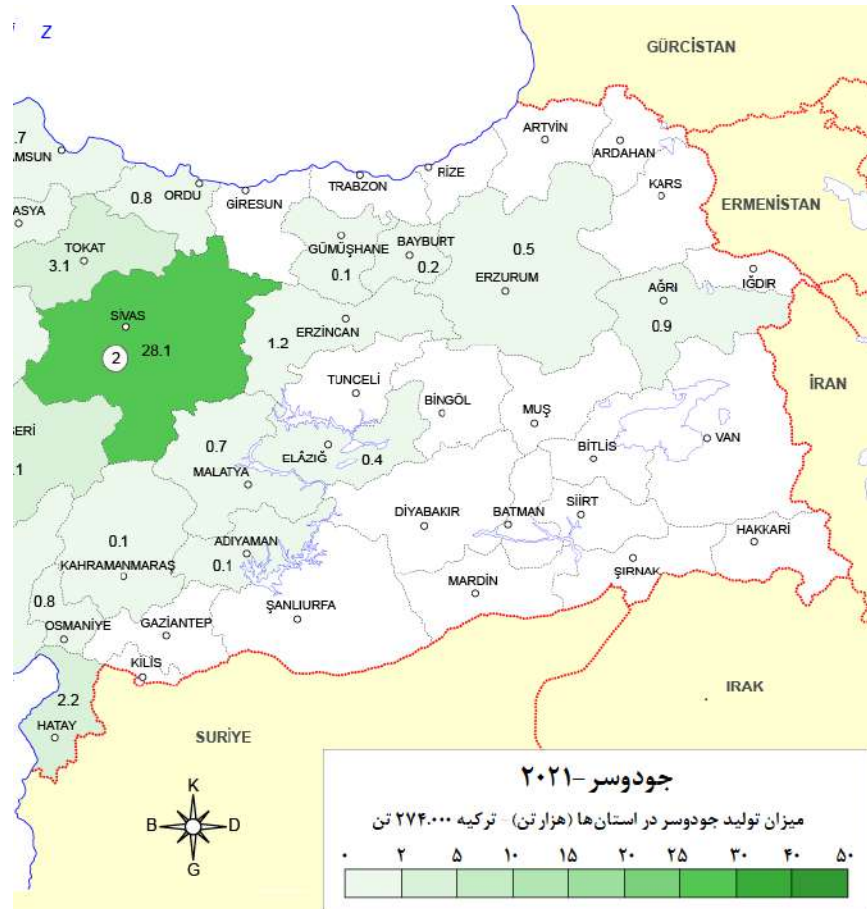

شکل ۶۹. نقشه تولید جو در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۱۶. میزان تولید جو در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)
۱	آدیامان	۱۶۲.۰۰۰	۸	باتمان	۱۴.۰۰۰	۱۵	دیاربکر	۱۲۳.۰۰۰	۲۲	قارص	۱۹.۰۰۰
۲	آرداهان	۸.۰۰۰	۹	بایبورت	۲۲.۰۰۰	۱۶	سیرت	۴۸.۰۰۰	۲۳	قهرمان‌مرعش	۱۰۸.۰۰۰
۳	آغری	۹۳.۰۰۰	۱۰	بیتلیس	۹.۰۰۰	۱۷	سیواس	۲۰۵.۰۰۰	۲۴	کیلیس	۱۲.۰۰۰
۴	ارزروم	۴۲.۰۰۰	۱۱	بینگول	۷.۰۰۰	۱۸	شانلی‌اورفا	۱۲۷.۰۰۰	۲۵	مردین	۷۴.۰۰۰
۵	ارزنجان	۴۹.۰۰۰	۱۲	تونجلی	۱۳.۰۰۰	۱۹	شیرناک	۱۲۷.۰۰۰	۲۶	مالاتیا	۳۹.۰۰۰
۶	اغدیر	۹.۰۰۰	۱۳	حاتای	۸.۰۰۰	۲۰	عثمانیه	۱۳.۰۰۰	۲۷	موش	۳۳.۰۰۰
۷	الازیغ	۸۷.۰۰۰	۱۴	حکاری	۱۰۰	۲۱	غازی‌آنتپ	۴۴.۰۰۰	۲۸	وان	۲۹.۰۰۰
مجموع ۲۸ استان											
۱.۵۲۴.۱۰۰ تن											

لازم به ذکر است استان سیواس جایگاه هفتم و استان آدیامان جایگاه نهم در تولید جو در ترکیه را به خود اختصاص داده‌اند. (۱۹)

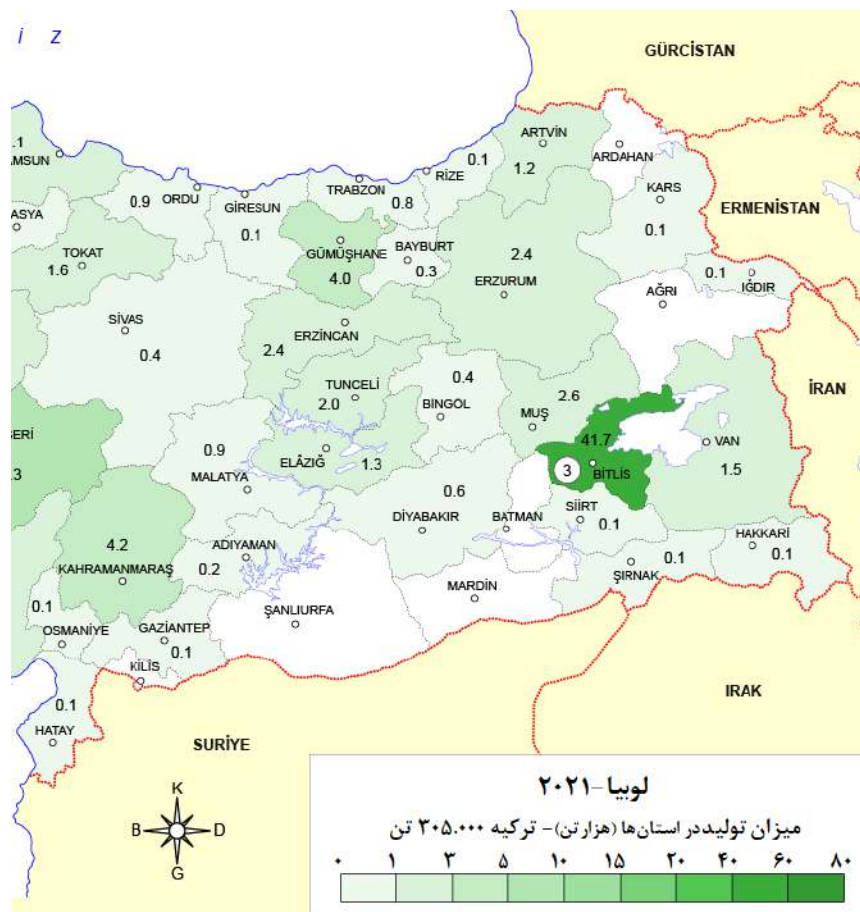

شکل ۷۰. نقشه تولید چودوسر در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۱۷. میزان تولید چودوسر در استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)
۱	آدیامان	۱۰۰	۸	باتمان	-	۱۵	دیاربکر	-	۲۲	قارص	-
۲	آرداهان	-	۹	بایورت	۲۰۰	۱۶	سیرت	-	۲۳	قهرمان‌مرعش	۱۰۰
۳	آغری	۹۰۰	۱۰	بیتلیس	-	۱۷	سیواس	۲۸۱۰۰	۲۴	کیلیس	-
۴	ارزروم	۵۰۰	۱۱	بینگول	-	۱۸	شانلی‌اورفا	-	۲۵	ماردین	-
۵	ارزنجان	۱۲۰۰	۱۲	تونجلی	-	۱۹	شیرناک	-	۲۶	مالاتیا	۷۰۰
۶	اغدیر	-	۱۳	حاتای	۲۲۰۰	۲۰	عثمانیه	۸۰۰	۲۷	موش	-
۷	الازیغ	۴۰۰	۱۴	حکاری	-	۲۱	غازی‌آنتپ	-	۲۸	وان	-
مجموع ۲۸ استان											
تن ۳۵.۲۰۰											

استان سیواس مقام دوم در تولید چودوسر را در ترکیه به خود اختصاص داده است. (۱۹)

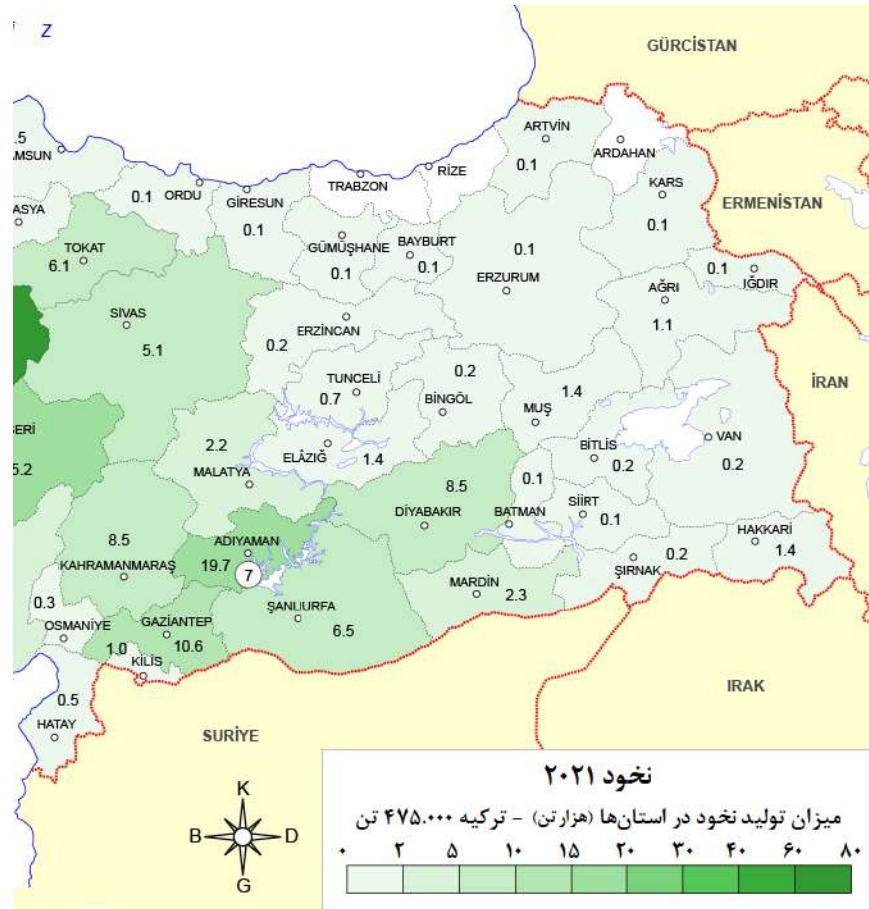

شکل ۷۱. نقشه تولید لویا در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۱۸. میزان تولید لویا در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)
۱	آدیامان	۲۰۰	۸	باتمان	۰	۱۵	دیاربکر	۶۰	۲۲	قارص	۱۰
۲	آرداهان	۰	۹	بایبورت	۳۰۰	۱۶	سیرت	۱۰۰	۲۳	قهرمان‌مرعش	۴۲۰۰
۳	آغری	-	۱۰	بیتلیس	۴۱۷۰۰	۱۷	سیواس	۴۰۰	۲۴	کیلیس	-
۴	ارزروم	۲۴۰۰	۱۱	بینگول	۴۰۰	۱۸	شانلی‌اورفا	-	۲۵	ماردین	-
۵	ارزنجان	۲۴۰۰	۱۲	تونجلی	۲۰۰۰	۱۹	شیرناک	۱۰۰	۲۶	مالاتیا	۹۰۰
۶	اغدیر	۱۰۰	۱۳	حاتای	۱۰۰	۲۰	عثمانیه	۱۰۰	۲۷	موش	۲۶۰۰
۷	الازیغ	۱۲۰۰	۱۴	حکاری	۱۰۰	۲۱	غازی‌آنتپ	۱۰۰	۲۸	وان	۱۵۰۰
مجموع ۲۸ استان											
۵۷.۲۸۰ تن											

استان بیتلیس مقام سوم در تولید لویا را در ترکیه به خود اختصاص داده است. (۱۹)

شکل ۷۲. نقشه تولید نخود در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۱۹. میزان تولید نخود در استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	تولید (تن)
۱	آدیامان	۱۹۷۰۰	۸	باتمان	۱۰۰	۱۵	دیاربکر	۸۵۰۰	۲۲	قارص	۱۰۰
۲	آرداهان	-	۹	بایبورت	۱۰۰	۱۶	سیرت	۱۰۰	۲۳	قهرمان‌مرعش	۸۵۰۰
۳	آغری	۱۱۰۰	۱۰	بیتلیس	۲۰۰	۱۷	سیواس	۵۱۰۰	۲۴	کیلیس	۱۰۰۰
۴	ارزروم	۱۰۰	۱۱	بینگول	۲۰۰	۱۸	شانلی‌اورفا	۶۵۰۰	۲۵	ماردین	۲۳۰۰
۵	ارزنجان	۲۰۰	۱۲	تونجلی	۷۰۰	۱۹	شیرناک	۲۰۰	۲۶	مالاتیا	۲۲۰۰
۶	اغدیر	۱۰۰	۱۳	حاتای	۵۰۰	۲۰	عثمانیه	۳۰۰	۲۷	موش	۱۴۰۰
۷	الازیغ	۱۴۰۰	۱۴	حکاری	۱۴۰۰	۲۱	غازی‌آنتپ	۱۰۶۰۰	۲۸	وان	۲۰۰
مجموع ۲۸ استان											
۷۲.۸۰۰ تن											

استان آدیامان مقام هفتم در تولید نخود را در ترکیه به خود اختصاص داده است. (۱۹)

تولیدات دام و طیور

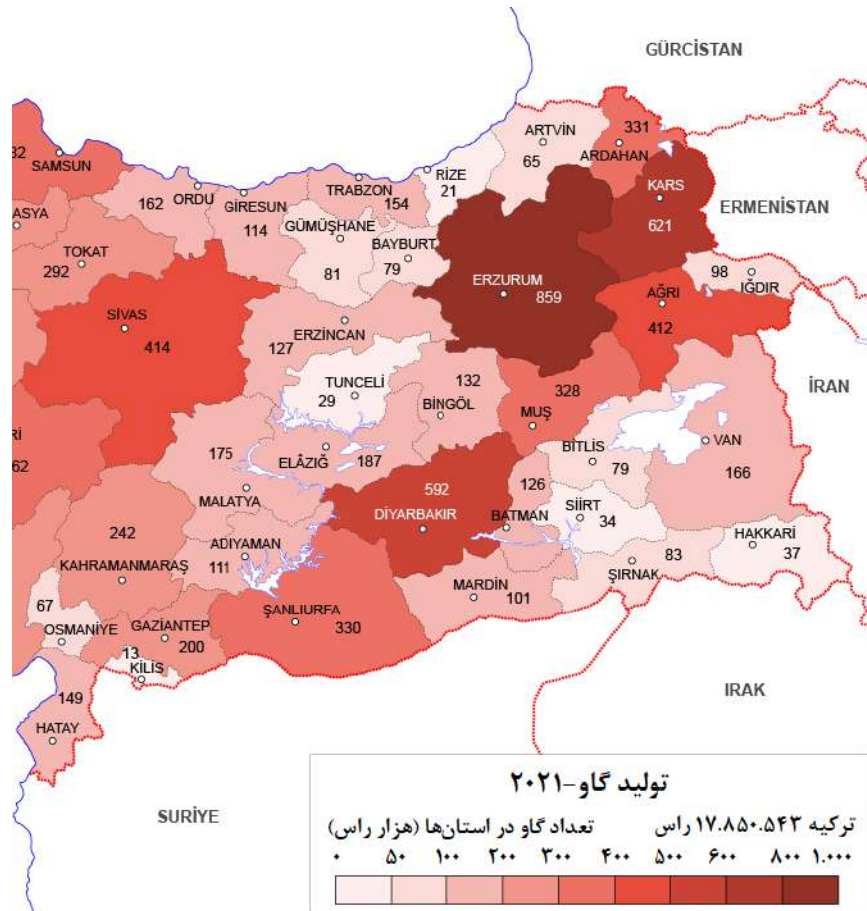
بطور کلی تولید انواع دام و ماکیان در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری ارزروم در سال ۲۰۱۹ در جدول زیر آمده است. بر این اساس بیشترین تولید گوسفند در ۲۰ استان، بز در ۱۴ استان، گاو در ۸ استان، گاو میش در ۳ استان، اسب در ۳ استان، الاغ در ۶ استان، غاز در ۳ استان و اردک و مرغابی نیز در ۲ استان از ۲۸ استان حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم صورت می‌پذیرد. (۲۰)

شکل ۷۳. نقشه پراکندگی تولیدات دام و طیور در شرق ترکیه

جدول ۲۰. جدول پراکندگی تولیدات دام و طیور در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

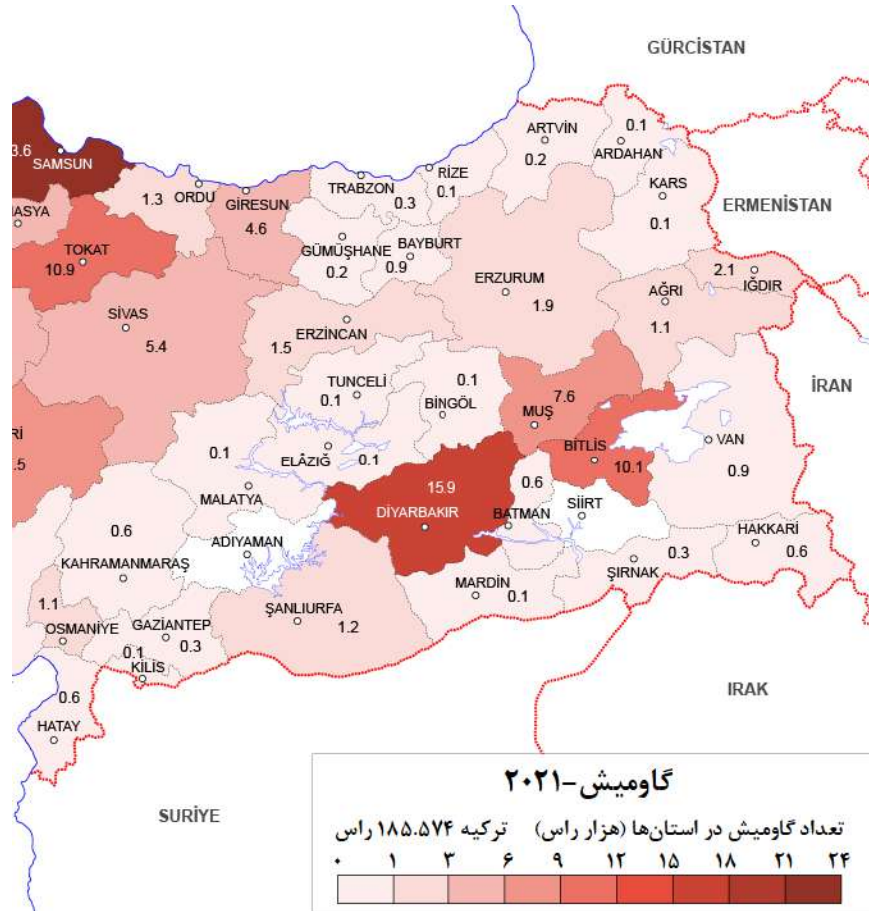
استان	دام/طیور
غازی‌آنتپ، دیاربکر، الازیغ، قارص، اغدیر، آغری، ارزروم، ارزنجان، سیواس، بینگول، موش، وان، حکاری، بیتلیس، سیرت، باتمان، شیرناک، ماردین، شانلی‌عورفا، قهرمان‌مرعش (۲۰۲۰)	گوسفند
دیاربکر، باتمان، موش، بیتلیس، وان، حکاری، شیرناک، ماردین، شانلی‌عورفا، آدیامان، غازی‌آنتپ، قهرمان‌مرعش، حاتای، سیرت (۲۰۲۰)	بز
آرداهان، قارص، آغری، ارزروم، دیاربکر، شانلی‌عورفا، غازی‌آنتپ، قهرمان‌مرعش (۲۰۲۰)	گاو
موش، بیتلیس، دیاربکر (۲۰۲۰)	گاو میش
قارص، ارزروم، شانلی‌عورفا (۲۰۲۰)	اسب
آغری، الازیغ، دیاربکر، شانلی‌عورفا، غازی‌آنتپ، قهرمان‌مرعش (۲۰۲۰)	الاغ
سیرت، شیرناک، ماردین، دیاربکر (۲۰۲۰)	قاطر
آرداهان، موش، قارص (۲۰۱۹)	غاز
موش، دیاربکر (۲۰۱۹)	اردک و مرغابی

شکل ۷۴. نقشه تولید گاو در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۲۱. میزان تولید گاو در استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۲۰)

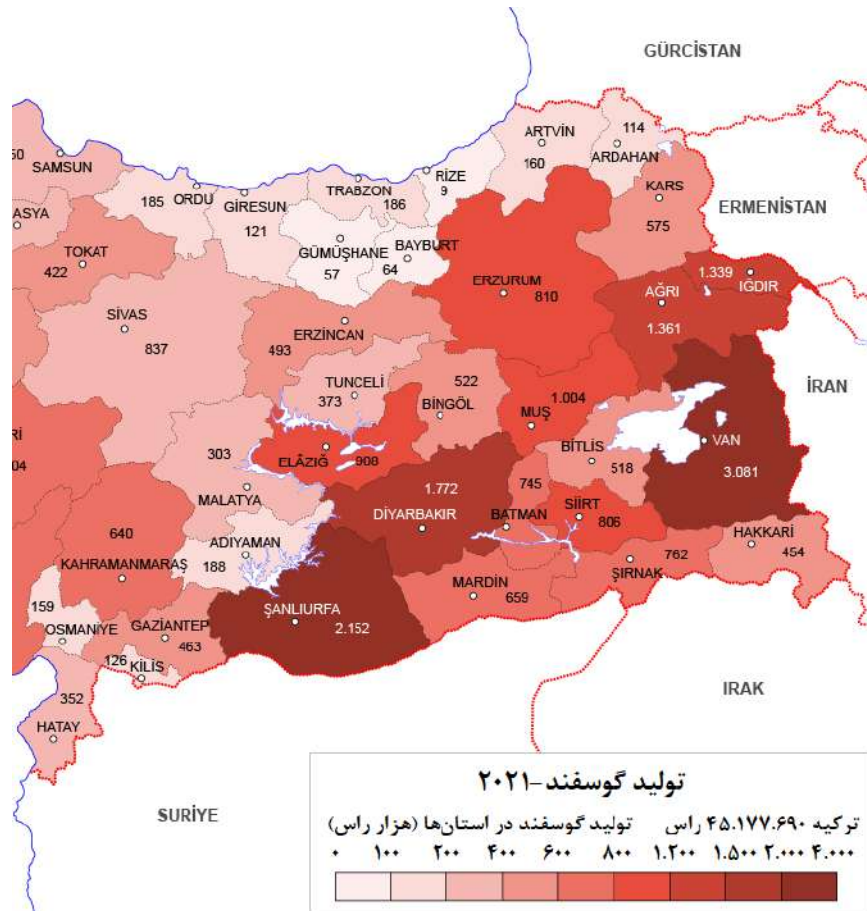
رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)
۱	آدیامان	۱۱۱.۰۰۰	۸	باتمان	۱۲۶.۰۰۰	۱۵	دیاربکر	۵۹۲.۰۰۰	۲۲	قارص	۶۲۱.۰۰۰
۲	آرداهان	۳۳۱.۰۰۰	۹	بایبورت	۷۹.۰۰۰	۱۶	سیرت	۳۴.۰۰۰	۲۳	قهرمان‌مرعش	۲۴۲.۰۰۰
۳	آغری	۴۱۲.۰۰۰	۱۰	بیتلیس	۷۹.۰۰۰	۱۷	سیواس	۴۱۴.۰۰۰	۲۴	کیلیس	۱۳.۰۰۰
۴	ارزروم	۸۵۹.۰۰۰	۱۱	بینگول	۱۳۲.۰۰۰	۱۸	شانلی‌اورفا	۳۳۰.۰۰۰	۲۵	ماردین	۱۰۱.۰۰۰
۵	ارزنجان	۱۲۷.۰۰۰	۱۲	تونجلی	۲۹.۰۰۰	۱۹	شیرناک	۸۳.۰۰۰	۲۶	مالاتیا	۱۷۵.۰۰۰
۶	اغدیر	۹۸.۰۰۰	۱۳	حاتای	۱۴۹.۰۰۰	۲۰	عثمانیه	۶۷.۰۰۰	۲۷	موش	۳۲۸.۰۰۰
۷	الازیغ	۱۸۷.۰۰۰	۱۴	حکاری	۳۷.۰۰۰	۲۱	غازی‌آنتپ	۲۰۰.۰۰۰	۲۸	وان	۱۶۶.۰۰۰
مجموع ۲۸ استان											
۶.۱۲۲.۰۰۰ راس											

شکل ۷۵. نقشه تولید گاو میش در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۲۲. میزان تولید گاو میش در استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزوم (۲۰)

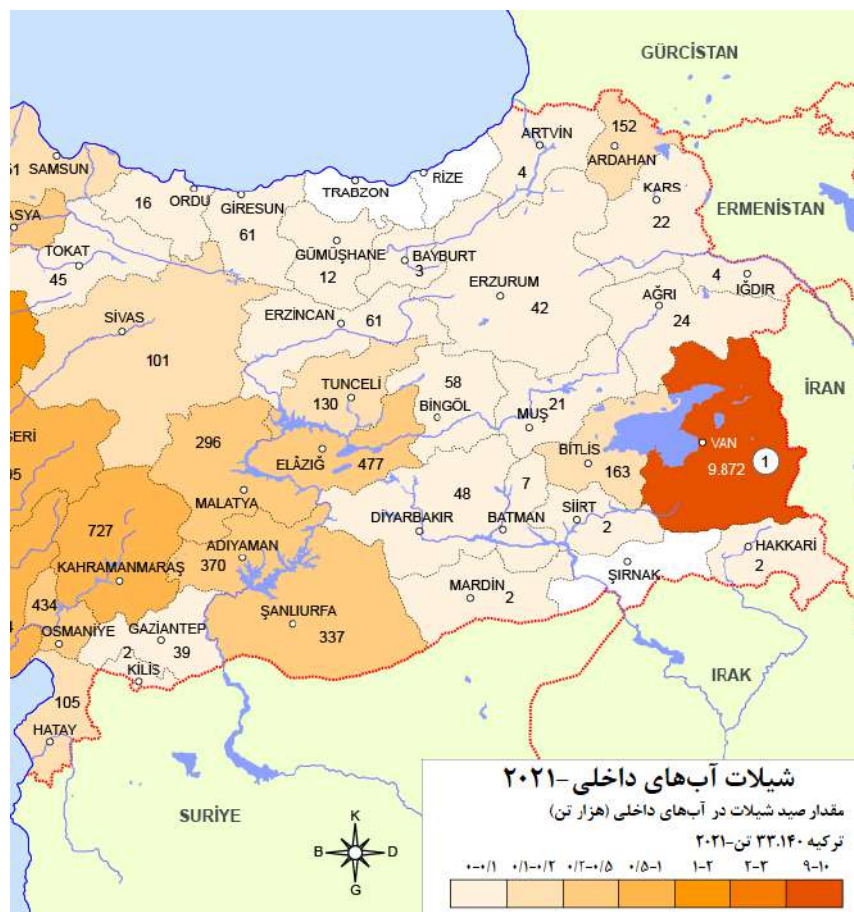
رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)
۱	آدیامان	۰	۸	باتمان	۶۰۰	۱۵	دیاربکر	۱۵.۹۰۰	۲۲	قارص	۱۰۰
۲	آرداهان	۱۰۰	۹	بایبورت	۹۰۰	۱۶	سیرت	۰	۲۳	قهرمان‌مرعش	۶۰۰
۳	آغری	۱.۱۰۰	۱۰	بیتلیس	۱۰.۱۰۰	۱۷	سیواس	۵.۴۰۰	۲۴	کیلیس	۱۰۰
۴	ارزروم	۱.۹۰۰	۱۱	بینگول	۱۰۰	۱۸	شانلی‌اورفا	۱.۲۰۰	۲۵	ماردین	۱۰۰
۵	ارزنجان	۱.۵۰۰	۱۲	تونجلی	۱۰۰	۱۹	شیرناک	۳۰۰	۲۶	مالاتیا	۱۰۰
۶	اغدیر	۲.۱۰۰	۱۳	حاتای	۶۰۰	۲۰	عثمانیه	۱.۱۰۰	۲۷	موش	۷.۶۰۰
۷	الازیغ	۱۰۰	۱۴	حکاری	۶۰۰	۲۱	غازی‌آنتپ	۳۰۰	۲۸	وان	۶۰۰
مجموع ۲۸ استان											
۵۳.۲۰۰ راس											

شکل ۷۶. نقشه تولید گوسفند در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۲۳. میزان تولید گوسفند در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۲۰)

رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)	رد.	استان	تولید (راس)
۱	آدیامان	۱۱۸.۰۰۰	۸	باتمان	۷۴۵.۰۰۰	۱۵	دیاربکر	۱.۷۷۲.۰۰۰	۲۲	قارص	۵۷۵.۰۰۰
۲	آرداهان	۱۱۴.۰۰۰	۹	بایبورت	۶۴.۰۰۰	۱۶	سیرت	۸۰۶.۰۰۰	۲۳	قهرمان‌مرعش	۶۴۰.۰۰۰
۳	آغری	۱.۳۶۱.۰۰۰	۱۰	بیتلیس	۵۱۸.۰۰۰	۱۷	سیواس	۸۳۷.۰۰۰	۲۴	کیلیس	۱۲۶.۰۰۰
۴	ارزروم	۸۱۰.۰۰۰	۱۱	بینگول	۵۲۲.۰۰۰	۱۸	شانلی‌اورفا	۲.۱۵۲.۰۰۰	۲۵	ماردین	۶۵۹.۰۰۰
۵	ارزنجان	۴۹۳.۰۰۰	۱۲	تونجلی	۳۷۳.۰۰۰	۱۹	شیرناک	۷۶۲.۰۰۰	۲۶	مالاتیا	۳۰۳.۰۰۰
۶	اغدیر	۱.۳۳۹.۰۰۰	۱۳	حاتای	۳۵۲.۰۰۰	۲۰	عثمانیه	۱۵۹.۰۰۰	۲۷	موش	۱.۰۰۴.۰۰۰
۷	الازیغ	۹۰۸.۰۰۰	۱۴	حکاری	۴۵۴.۰۰۰	۲۱	غازی‌آنتپ	۴۶۳.۰۰۰	۲۸	وان	۴۵۴.۰۰۰
مجموع ۲۸ استان											
۱۸.۸۸۲.۰۰۰ راس											

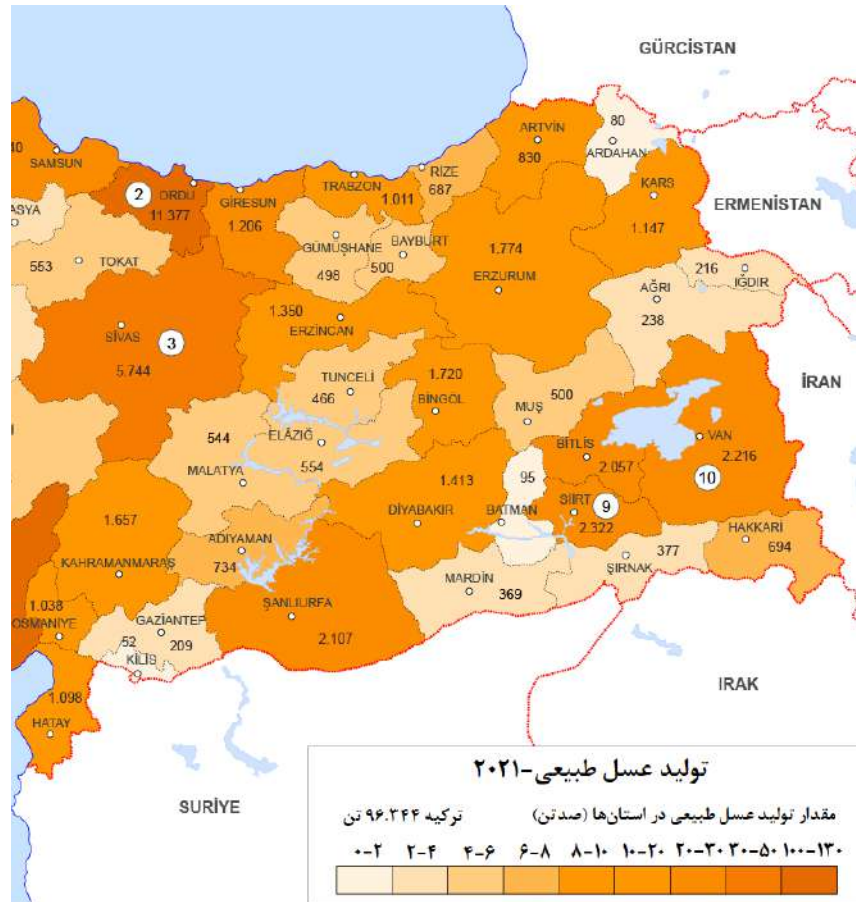
شکل ۷۷. نقشه تولید خوراک دریایی در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۲۴. میزان صید شیلات در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (۲۰)

رد.	استان	صید (تن)	رد.	استان	صید (تن)	رد.	استان	صید (تن)	رد.	استان	صید (تن)
۱	آدیامان	۳۷۰	۸	باتمان	۷	۱۵	دیاربکر	۴۸	۲۲	قارص	۲۲
۲	آرداهان	۱۵۲	۹	بایبورت	۳	۱۶	سیرت	۲	۲۳	قهرمان‌مرعش	۷۲۷
۳	آغری	۲۴	۱۰	بیتلیس	۱۶۳	۱۷	سیواس	۱۰۱	۲۴	کیلیس	۲
۴	ارزروم	۴۲	۱۱	بینگول	۵۸	۱۸	شانلی‌اورفا	۳۳۷	۲۵	ماردین	۲
۵	ارزنجان	۶۱	۱۲	تونجلی	۱۳۰	۱۹	شیرناک	۰	۲۶	مالاتیا	۲۹۶
۶	اغدیر	۴	۱۳	حاتای	۱۰۵	۲۰	عثمانیه	۴۳۴	۲۷	موش	۲۱
۷	الازیغ	۴۷۷	۱۴	حکاری	۲	۲۱	غازی‌آنتپ	۳۹	۲۸	وان	۹۸۷۲
مجموع ۲۸ استان											
۱۳.۵۰۱ تن											

استان وان در صید محصولات شیلات (خوراک دریایی) مقام نخست در ترکیه را به خود اختصاص داده

است. (۲۰)

شکل ۷۸. نقشه تولید عسل طبیعی در شرق ترکیه - ۲۰۲۱

جدول ۲۵. میزان تولید عسل طبیعی در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	تولید (تن)	رد.	استان	صید (تن)	رد.	استان	صید (تن)	رد.	استان	صید (تن)
۱	آدیامان	۷۳۴	۸	باتمان	۹۵	۱۵	دیاربکر	۱.۴۱۳	۲۲	قارص	۱.۱۴۷
۲	آرداهان	۸۰	۹	بایبورت	۵۰۰	۱۶	سیرت	۲.۳۲۲	۲۳	قهرمان‌مرعش	۱.۶۵۷
۳	آغری	۲۳۸	۱۰	بیتلیس	۲.۰۵۷	۱۷	سیواس	۵.۷۴۴	۲۴	کیلیس	۵۲
۴	ارزروم	۱.۷۷۴	۱۱	بینگول	۱.۷۲۰	۱۸	شانلی‌اورفا	۲.۱۰۷	۲۵	ماردین	۳۶۹
۵	ارزنجان	۱.۳۵۰	۱۲	تونجلی	۴۶۶	۱۹	شیرناک	۳۳۷	۲۶	مالاتیا	۵۴۴
۶	اغدیر	۲۱۶	۱۳	حاتای	۱.۰۹۸	۲۰	عثمانیه	۱.۰۳۸	۲۷	موش	۵۰۰
۷	الازیغ	۵۵۴	۱۴	حکاری	۶۹۴	۲۱	غازی‌آنتپ	۲۰۹	۲۸	وان	۲.۲۱۶
مجموع ۲۸ استان											
تن ۳۱.۲۳۱											

استان سیواس جایگاه سوم، استان سیرت جایگاه نهم و استان وان جایگاه دهم در تولید عسل طبیعی در

ترکیه را دارا می‌باشند. (۲۰)

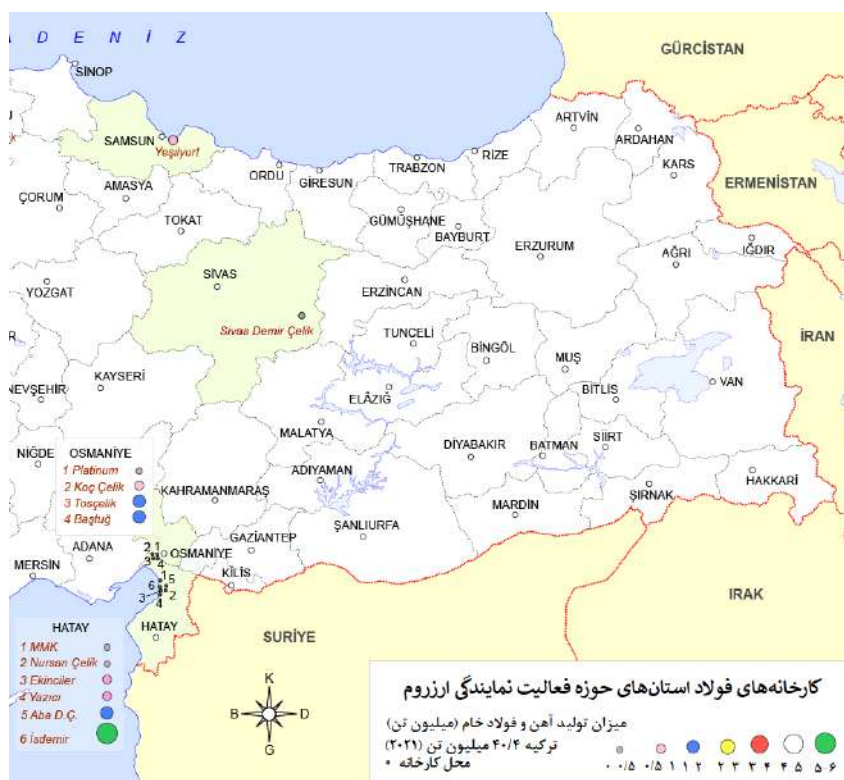
صنعت

بطور کلی بخش‌های صنعتی در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم بصورت ذیل بوده و صنایع اصلی موجود در هر استان بصورت ذیل قابل دسته‌بندی می‌باشد. صنایع موجود در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم به پنج دسته اصلی و کلی صنایع غذایی، صنایع بافندگی و پوشاک و چرم، صنایع شیمیایی، صنایع متالورژی و نیز صنایع خاکی تقسیم می‌شوند. (۲۱)

جدول ۲۶. گروه‌ها و زیرگروه‌های اصلی تولیدی-صنعتی موجود در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

گروه صنایع	زیر گروه صنعتی	استان‌های حوزه فعالیت نمایندگی ارزروم
صنایع غذایی	شیر و لبنیات	ارزروم، سیواس، قارص
	قند و شکر	موش، آغری، البستان-قهرمان‌مرعش، ارجیش-وان، قارص، ارزروم، مالانیا، الازیغ
	صنایع روغن	غازی آنتپ/روغن زیتون
	گوشت و فراورده های گوشت	ارزروم، قارص، الازیغ، وان
بافندگی، پوشاک و چرم	بافت‌های پنبه‌ای	مالانیا
	بافت‌های پشمی	سیرت
صنایع شیمیایی	پالایشگاه	باتمان
	کود	سیوبرجه-الازیغ، مازی‌داغی-ماردین
صنایع متالورژی (معدن، سنگ معدن، فلز و ...)	آهن و فولاد	حاتای، عثمانیه، سیواس
	روی و قلع	الازیغ
	کروم	الازیغ
	صنایع خودروبی	سیواس/الوکوموتیو
صنایع خاکی	سیمان	الازیغ، آدیامان، ارزروم

نقشه مربوط به صنایع فولاد در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در زیر آمده است. بر این اساس تولید عمده فولاد در این منطقه در ۳ استان حاتای، عثمانیه و سیواس انجام می‌شود. همچنین استان حاتای دارای ۶ کارخانه تولید فولاد، استان عثمانیه ۴ و استان سیواس دارای یک کارخانه تولید فولاد می‌باشد. (۲۲)

شکل ۷۹. کارخانه‌های تولید فولاد موجود در شرق ترکیه

جدول ۲۷. میزان تولید کارخانه‌های فولاد موجود در شرق ترکیه

استان	نام واحد	ظرفیت تقریبی تولید
حاتای	MMK/م.م.کا	تا نیم میلیون تن
حاتای	Nursan Çelik/فولاد نورسان	تا نیم میلیون تن
حاتای	Ekinciler/اکینجیلر	نیم تا یک میلیون تن
حاتای	Yazici/بازیچی	نیم تا یک میلیون تن
حاتای	Aba D.Ç./آهن و فولاد آبا	یک الی دو میلیون تن
حاتای	İsdemir/ایسدیمیر	پنج الی شش میلیون تن
عثمانیه	Platinum/پلاتینیوم	تا نیم میلیون تن
عثمانیه	Koç Çelik/فولاد کوچ	نیم الی یک میلیون تن
عثمانیه	Tosçelik/توس چلیک	یک الی دو میلیون تن
عثمانیه	Baştuğ/باشتوغ	یک الی دو میلیون تن
سیواس	Sivas Demir Çelik/آهن و فولاد سیواس	تا نیم میلیون تن

صادرات و واردات

آمار مربوط به صادرات و واردات استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم ترکیه در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۲ میلادی به صورت ذیل می‌باشد. بطور کلی ضمن افزایش چشمگیر واردات استان‌ها از کشورهای مختلف جهان طی سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ میلادی، روند تغییر در حجم واردات طی سال‌های اخیر صعودی بوده است. (۲۳)

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

جدول ۲۸. حجم واردات استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (هزار دلار)

رد.	استان	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۱	آدیامان	۸۶ ۵۰۷	۴۷ ۷۷۱	۴۲ ۰۷۸	۶۷ ۰۹۱	۶۶ ۵۲۷	۷۹ ۵۶۸
۲	آغری	۱۹۱ ۴۶۹	۹۲ ۹۷۶	۹۶ ۲۹۵	۶۸ ۳۶۷	۸۶ ۱۴۴	۱۰۳ ۵۴۳
۳	بینگول	۱۶ ۳۵۱	۹۸۸	۴۸۵	۹۵۲	۸۷۶	۲۴۰۰
۴	بیتلیس	۷ ۹۳۷	۳ ۱۸۶	۱ ۷۱۸	۱ ۳۳۳	۱ ۶۶۴	۱ ۲۰۴
۵	دیاربکر	۷۳ ۸۸۰	۷۱ ۰۲۲	۷۲ ۲۳۴	۱۰۴ ۶۹۶	۱۰۱ ۲۷۲	۱۱۷ ۲۸۳
۶	الازیغ	۵۰ ۸۰۴	۲۲ ۶۸۸	۲۲ ۱۶۶	۲۶ ۲۵۰	۲۱ ۲۸۳	۴۳ ۲۳۸
۷	ارزنجان	۸ ۴۱۰	۴ ۷۲۳	۱ ۷۶۳	۱ ۴۲۵	۲۰۸۰	۶ ۱۱۰
۸	ارزروم	۳۸ ۲۳۷	۴۳ ۰۹۵	۳۴ ۱۰۶	۴۵ ۰۲۲	۱۱۰ ۲۸۷	۵۴ ۴۳۳
۹	غازی‌آنتپ	۵۰۶۸ ۸۲۳	۴۸۷۴ ۴۷۶	۵۰۶۵ ۶۳۲	۵۲۷۶ ۹۳۸	۷۳۸۳ ۸۹۸	۷۹۴۲ ۲۳۹
۱۰	حکاری	۴۸ ۵۹۱	۳۸ ۰۰۱	۴۴ ۷۰۵	۳۷ ۱۳۵	۷۲ ۵۷۰	۸۱ ۰۷۷
۱۱	حاتای	۴ ۲۵۴ ۳۶۱	۴ ۱۴۲ ۴۶۹	۳ ۸۸۲ ۸۲۷	۳ ۷۳۳ ۳۳۶	۶ ۶۴۰ ۷۶۶	۷ ۱۹۹ ۰۰۲
۱۲	قارص	۴ ۲۷۳	۱۰ ۳۵۰	۳ ۲۴۱	۱ ۰۴۶	۱ ۱۶۳	۱ ۲۶۸
۱۳	مالاتیبا	۱۲۵ ۸۹۲	۱۰۲ ۴۱۲	۹۴ ۱۸۹	۱۱۴ ۴۰۴	۱۰۵ ۶۶۷	۱۵۳ ۸۵۹
۱۴	قهرمان مرعش	۱ ۳۲۰ ۵۰۲	۱ ۱۲۶ ۲۴۵	۱ ۱۳۴ ۲۹۸	۹۸۲ ۳۲۲	۱ ۲۶۰ ۹۷۲	۱ ۶۱۳ ۶۵۹
۱۵	ماردین	۱۵۳ ۴۳۸	۱۵۱ ۸۲۹	۲۶۱ ۵۹۲	۳۲۷ ۵۵۷	۳۵۳ ۸۶۸	۴۳۸ ۴۸۸
۱۶	موش	۱۰۸۶	۱ ۳۷۱	۱ ۳۱۵	۱۱۱ ۶۶۳	۸۳ ۵۴۵	۲۳۹ ۰۵۴
۱۷	سیرت	۱۱ ۸۱۷	۴۰ ۵۶۵	۲۵ ۹۴۴	۱۳ ۸۱۷	۳۰ ۵۶۱	۳۵ ۳۴۷
۱۸	سیواس	۵۰ ۲۵۴	۵۰ ۹۵۸	۴۵ ۶۹۲	۳۷ ۴۷۶	۵۳ ۷۲۷	۳۸ ۸۶۴
۱۹	تونجلی	۲ ۶۶۲	۹۳	۴۷۸	۱۳۵	۱۰۴۳	۳۰۱
۲۰	شانلی‌عورفا	۱۶۲ ۴۹۸	۱۴۸ ۵۳۴	۲۰۳ ۰۱۸	۲۳۱ ۵۲۳	۳۴۸ ۱۸۵	۳۱۲ ۳۹۸
۲۱	وان	۱۰۶ ۳۲۱	۸۳ ۱۴۷	۱۶۳ ۰۱۶	۱۸ ۰۹۱	۲۱ ۸۱۴	۱۵ ۲۴۶
۲۲	بایبورت	۵۸۳	۲۲۵	۴	۷۲	۷۳	۹۷
۲۳	باتمان	۱۴۷ ۸۳۲	۶۸ ۸۵۶	۴۰ ۴۰۷	۴۲ ۵۳۷	۲۹ ۵۱۳	۲۱۰ ۴۷۹
۲۴	شیرناک	۸۳ ۱۹۵	۴۶ ۷۱۹	۶۹ ۲۰۵	۶۰ ۸۷۷	۶۵ ۲۳۱	۸۵ ۴۶۶
۲۵	آرداهان	۹۶	-	-	۱۵۸	۴۵	۲۱
۲۶	اغدیر	۳۰ ۱۸۴	۲۱ ۳۷۸	۱۵ ۵۰۸	۱۳ ۰۴۸	۱۷ ۴۴۷	۱۶ ۸۹۷
۲۷	کیلیس	۴۱ ۲۴۵	۶۵ ۰۹۱	۳۶ ۹۸۴	۵۰ ۷۹۴	۶۳ ۳۸۲	۴۴ ۵۷۵
۲۸	عثمانیه	۶۲۳ ۱۷۵	۷۰۹ ۰۹۱	۴۸۰ ۱۵۰	۴۹۴ ۶۷۷	۷۹۵ ۶۵۱	۸۵۷ ۳۷۰
	مجموع (دلار)	۱۲.۷۱۰.۴۲۴.۰۰۰	۱۱.۹۶۹.۲۵۷.۰۰۰	۱۱.۸۳۹.۰۴۹.۰۰۰	۱۱.۸۶۲.۸۱۲.۰۰۰	۱۷.۷۱۹.۲۵۴.۰۰۰	۱۹.۶۹۳.۴۸۶.۰۰۰

در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۲ صادرات از استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم شاهد رشد تقریبی ۷ میلیارد دلاری بوده است. (۲۳)

جدول ۲۹. حجم صادرات استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم (هزار دلار)

رد.	استان	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۱	آدیامان	۱۳۷ ۷۸۸	۸۵ ۲۶۹	۶۷ ۲۷۸	۶۸ ۹۵۷	۷۵ ۹۳۷	۸۵ ۵۵۹
۲	آغری	۵۲ ۰۴۷	۳۰ ۶۰۲	۳۶ ۱۵۰	۲۸ ۵۰۳	۳۲ ۰۶۹	۳۹ ۲۰۹
۳	بینگول	۱ ۶۸۸	۹۷۱	۱ ۱۳۴	۲ ۸۳۶	۴ ۸۳۱	۱۲ ۰۱۶
۴	بیتلیس	۳ ۹۸۹	۶ ۳۶۹	۵ ۳۷۹	۴ ۷۸۲	۸ ۰۷۹	۹ ۳۸۸
۵	دیاربکر	۱۹۸ ۰۶۴	۲۱۲ ۷۷۸	۲۱۸ ۸۵۲	۲۵۵ ۱۳۴	۳۹۳ ۲۰۲	۳۶۴ ۸۷۷
۶	الازیغ	۳۲۱ ۲۹۱	۲۲۱ ۱۹۱	۲۰۹ ۷۶۷	۱۴۶ ۵۲۷	۳۰۳ ۳۳۶	۳۴۰ ۳۲۰

۲۶۴۴۵	۲۴۳۰۶	۲۰۲۳۱	۱۴۹۳۵	۱۱۲۴۴	۱۰۵۰۱	ارزنجان	۷
۲۳۴۱۲	۲۶۸۶۹	۲۳۵۴۹	۲۲۳۶۲	۱۵۲۸۳	۱۷۰۷۳	ارزروم	۸
۱۰۲۲۶۰۰۱	۱۰۲۸۴۸۹۹	۸۱۶۴۸۲۳	۷۸۱۱۸۷۲	۷۲۰۸۹۵۱	۶۹۹۰۱۸۴	غازی‌آنتپ	۹
۹۰۲۵۴	۵۶۰۱۵	۳۸۲۰۴	۴۴۴۴۰	۵۸۵۲۲	۷۲۰۵۰	حکاری	۱۰
۳۷۶۹۶۳۵	۴۳۹۰۳۰۶	۲۶۵۷۳۰۹	۳۰۶۳۱۷۴	۲۹۶۵۳۵۹	۲۴۱۰۷۳۷	حاتای	۱۱
۱۷۱۶	۱۲۴۸	۱۲۴۷	۴۸۷	۲۰۸	۳۶۱	قارص	۱۲
۴۱۱۸۵	۴۱۰۴۵۸	۲۸۸۸۶۴	۲۷۸۹۵۷	۲۲۴۱۷۷	۲۳۵۷۸۰	مالاتیا	۱۳
۱۳۰۴۷۰۰	۱۳۳۹۹۶۶	۸۶۱۳۱۸	۸۹۰۷۴۹	۹۷۸۵۹۸	۹۳۵۶۸۶	قهرمان مرعش	۱۴
۱۰۵۷۱۳۹	۱۰۰۳۶۰۶	۹۵۷۷۶۱	۸۳۲۷۳۶	۹۰۵۲۷۶	۹۸۲۸۱۶	ماردین	۱۵
۱۷۰۶۹۱	۱۱۹۴۱۲	۱۳۴۸۶۵	۱۶۳۳	۵۹۴۸	۷۲۶۰	موش	۱۶
۶۹۸۶۶	۸۵۶۱۳	۷۵۱۵۱	۳۹۴۸۵	۱۹۷۶۲	۲۷۹۹۰	سیرت	۱۷
۹۵۳۴۵	۸۲۹۷۰	۹۲۲۴۶	۹۲۷۵۲	۹۶۰۹۸	۹۳۱۰۹	سیواس	۱۸
۱۹۲	۱۰۹	۲۲۴	۲۲۹	۶۴۶	۵۲۰	تونجلی	۱۹
۲۷۷۵۹۹	۲۰۶۴۴۴	۱۵۳۴۱۲	۱۵۳۸۷۳	۱۵۰۱۱۵	۱۴۳۵۰۹	شانلی‌عورفا	۲۰
۲۳۱۴۶	۲۵۳۳۷	۲۵۳۵۸	۴۹۵۹۱	۳۸۷۹۷	۴۴۷۴۰	وان	۲۱
۶۵	۵۴	۷	۴۸۵	۱۲۲۷	۱۱۷	بایبورت	۲۲
۲۰۳۰۳۹	۵۸۹۳۸	۳۶۸۵۲	۳۵۷۲۸	۴۴۴۴۳	۴۷۸۶۷	باتمان	۲۳
۷۷۰۹۳۱	۸۵۴۸۱۶	۶۴۲۰۱۷	۴۶۴۰۳۹	۴۲۹۱۴۳	۵۶۷۵۶۵	شیرناک	۲۴
۴۲۶۹	۵۳۴۹	۳۵۸۳	۱۸۹۳	۱۳۱۵	۲۰۵۵	آرداهان	۲۵
۱۰۳۶۱۸	۱۰۴۵۳۹	۸۶۲۲۴	۷۶۳۷۷	۹۱۳۶۰	۱۰۶۳۰۲	اغدير	۲۶
۱۰۹۱۳۸	۱۱۴۶۰۱	۶۸۲۱۱	۷۱۲۹۳	۹۴۵۴۳	۸۶۹۴۰	کیلیس	۲۷
۳۵۹۴۴۷	۴۲۱۱۹۰	۲۰۴۸۰۰	۳۰۶۴۷۶	۲۷۳۱۸۰	۱۶۳۰۴۰	عثمانیه	۲۸
۱۹.۹۴۹.۲۰۲.۰۰۰	۲۰.۴۳۵.۴۹۸.۰۰۰	۱۵.۰۴۲.۹۹۵.۰۰۰	۱۴.۷۹۲.۱۲۶.۰۰۰	۱۴.۱۷۱.۳۷۵.۰۰۰	۱۳.۶۶۱.۰۷۰.۰۰۰	مجموع (دلار)	

عمده محصولات صادراتی

اغدير	آدیامان
پوشاک آماده	الکترونیک و الکترونیک
غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها	پوشاک آماده
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها
ماشین آلات و قطعات	مواد شیمیایی و فراورده های آن ها
مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی	صنایع خودروسازی
قارص	منسوجات و مواد خام آن
سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک	آغری
تولیدات معدنی	الکترونیک و الکترونیک
کیلیس	مواد شیمیایی و فراورده های آن ها
سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک	ماشین آلات و قطعات
چرم و محصولات چرمی	مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی
الکترونیک و الکترونیک	صنایع خودروسازی
غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها	منسوجات و مواد خام آن
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	آرداهان
قهرمان مرعش	سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک
فلزات آهنی و غیر آهنی	مواد شیمیایی و فراورده های آن ها
پوشاک آماده	تولیدات معدنی

ماشین آلات و قطعات	غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها
باتمان	مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی
پوشاک آماده	منسوجات و مواد خام آن
غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها	مالاتیا
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	الکترونیک و الکترونیک
تولیدات معدنی	میوه خشک و فراورده های آن
جواهرات	ماشین آلات و قطعات
بایوبورت	شیلات و فراورده های حیوانی
تولیدات معدنی	منسوجات و مواد اولیه آن
بینگول	ماردین
سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک	سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک
پوشاک آماده	پوشاک آماده
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها
مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی	مواد شیمیایی و فراورده های آن ها
شیلات و فراورده های دامی	مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی
بیتلیس	موش
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	تولیدات معدنی
میوه و سبزی تازه	ماشین آلات و قطعات
دیاربکر	عثمانیه
فلزات آهنی و غیر آهنی	فولاد
الکترونیک و الکترونیک	غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها
غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها	ماشین آلات و قطعات
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	صنایع خودروسازی
تولیدات معدنی	منسوجات و مواد خام آن
الازیغ	سیرت
صنایع تهویه	سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	مواد شیمیایی و فراورده های آن ها
تولیدات معدنی	ماشین آلات و قطعات
مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی	مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی
شیلات و فراورده های حیوانی	سیواس
ارزنجان	فولاد
فلزات آهنی و غیر آهنی	صنایع تهویه
فراورده های میوه و سبزی	مواد شیمیایی و فراورده های آن ها
شیلات و فراورده های حیوانی	تولیدات معدنی
ارزروم	ماشین آلات و قطعات
سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک	شانلی عورفا
فلزات آهنی و غیر آهنی	الکترونیک و الکترونیک
غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها	صنایع تهویه
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	ماشین آلات و قطعات
ماشین آلات و قطعات	مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی
غازی آنتپ	منسوجات و مواد خام آن
فرش	شیرناک
غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها	فولاد

غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها	مواد شیمیایی و فراورده های آن ها
مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی	مبلمان، کاغذ و تولیدات چوبی
شیلات و فراورده های حیوانی	منسوجات و مواد خام آن
میوه و سبزی تازه	حکاری
تونجلی	فولاد
الکترونیک و الکتریک	تولیدات معدنی
ماشین آلات و قطعات	حاتای
فراآورده های میوه و سبزی	فولاد
وان	غلات، حبوبات، دانه های روغنی و فراورده های آن ها
سیمان، شیشه، سرامیک و تولیدات خاک	تولیدات معدنی
فلزات آهنی و غیر آهنی	صنایع خودروسازی
پوشاک آماده	میوه و سبزی تازه
مواد شیمیایی و فراورده های آن ها	زیتون و روغن زیتون

روابط اقتصادی با ایران

مراودات تجاری (صادرات) استان های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم با ایران بصورت زیر می باشد. بر این اساس حجم صادرات از این استان ها به جمهوری اسلامی ایران همواره بصورت تناوبی در حال تغییر بوده است. (۲۳)

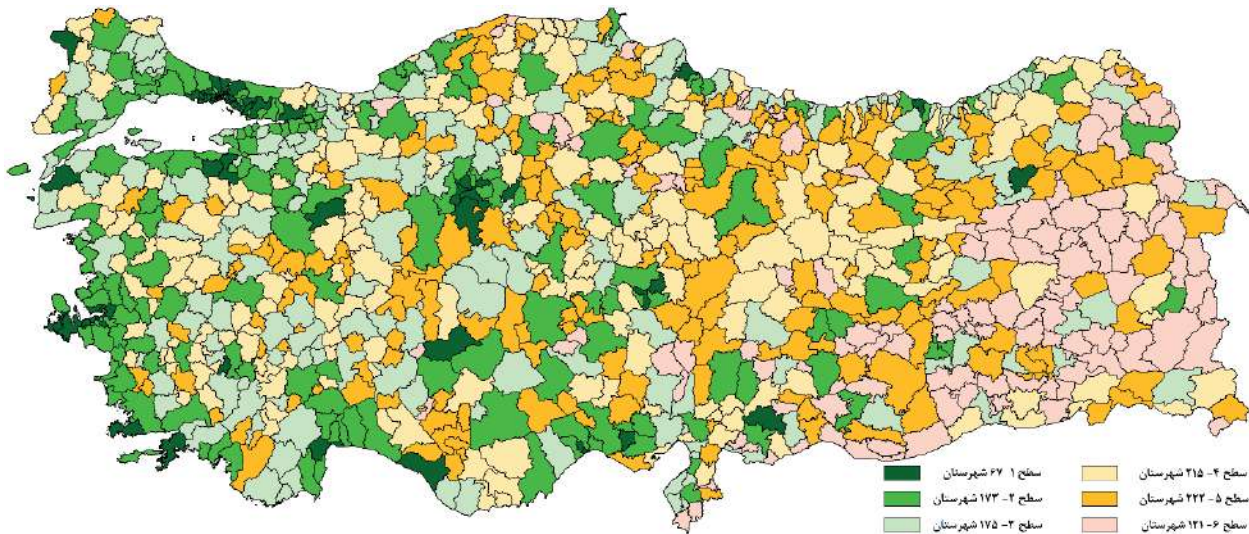
جدول ۳۰. حجم صادرات استان های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم به ایران (هزار دلار)

رد.	استان	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
۱	آدیامان	۰,۰۰	۷,۷۱۸,۳۶	۱۱,۹۳۱,۰۹	۷,۸۹۴,۴۴	۴,۷۸۳,۷۶	۲۵,۱۷۵,۱۹
۲	آغری	۳۸,۶۲۳,۱۷	۲۰,۶۵۷,۸۸	۲۰,۵۹۱,۹۴	۱۸,۷۶۸,۲۵	۲۰,۵۹۴,۰۲	۲۷,۶۹۲,۴۲
۳	باتمان	۰,۰۰	۲۱۴,۶۱	۳۳۶,۷۶	۱۱۸,۲۵	۱۸۳,۲۶	۵۹۰,۹۶
۴	بیتلیس	۵۳,۲۱	۶۵,۹۶	۰,۰۰	۱۶,۷۳	۲۳,۲۹	۲۴,۵۲
۵	دیاربکر	۱,۱۲۸,۱۷	۲,۴۰۵,۸۸	۲,۱۶۱,۰۴	۱,۷۷۵,۹۹	۱۳,۱۸۶,۶۹	۲۸,۳۷۹,۷۴
۶	الازیغ	۷۶۰,۸۹	۴۷۱,۶۳	۷۸,۹۲	۰,۰۰	۳۰۸,۸۵	۴۴۳,۰۱
۷	ارزنجان	۱۲۰,۹۶	۱۳۱,۷۶	۱۴۸,۷۰	۱۳۵,۳۵	۱۱۳,۸۵	۱۸۸,۱۱
۸	ارزروم	۱,۳۷۵,۹۷	۱۴۹,۶۷	۱۰۷,۵۷	۹۰,۲۴	۳,۴۱۸,۴۵	۱۰۷,۸۹
۹	غازی آنتپ	۲۶۰,۵۴۱,۱۰	۲۵۱,۳۶۹,۶۰	۲۱۶,۳۳۴,۱۲	۲۰۲,۲۳۸,۸۶	۲۵۳,۷۰۷,۰۷	۲۲۷,۱۵۸,۰۸
۱۰	حکاری	۳۷,۵۱۶,۱۸	۲۵,۷۸۵,۴۳	۱۷,۲۴۷,۷۴	۲۱,۴۹۸,۲۰	۲۹,۴۶۴,۸۹	۳۶,۱۹۱,۴۳
۱۱	حاتای	۶۲۰,۱۶۹	۱۲,۱۲۴,۰۶	۷,۵۱۷,۴۳	۴,۷۰۵,۵۹	۳۶,۴۸۰,۰۷	۱۰,۳۱۹,۳۲
۱۲	اغدیر	۸,۹۵۷,۲۹	۳,۳۷۴,۷۸	۲,۶۷۰,۳۰	۲,۰۵۹,۷۴	۳,۹۳۸,۰۹	۵,۲۴۹,۷۷
۱۳	کیلیس	۲۳۴,۴۰	۷۱,۸۵	۵۵۷,۸۳	۵۰۰,۱۲	۴۱۴,۷۸	۱,۷۳۵,۴۹
۱۴	قهرمان مرعش	۶,۲۱۶,۹۲	۲,۳۵۲,۴۴	۵۰۹۷,۴۶	۳,۸۳۵,۶۶	۳,۷۵۵,۲۷	۴,۷۸۱,۳۴
۱۵	مالاتیا	۸۹۴,۷۵	۲۴۰,۷۱	۱۸۸,۶۵	۹۰۴,۵۲	۶۲۲,۹۵	۱,۸۱۳,۷۷
۱۶	ماردین	۶,۳۰۸,۳۵	۹۰,۴۲,۵۰	۴۴,۳۶۲,۷۳	۹۷,۸۵۰,۷۵	۱۱,۸۵۷,۷۴	۱۲,۴۳۱,۲۶
۱۷	موش	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۴۰,۵۵	۱۳۶,۹۰
۱۸	عثمانیه	۰,۴۴	۲۹۹,۶۷	۱۱۲,۵۳	۱۴۶,۸۴	۲۱۰,۱۹	۲۷۰,۴۸
۱۹	سیرت	۵,۹۹۹,۵۴	۹۸۷,۶۳	۲,۴۵۴,۹۰	۵,۶۸۳,۴۰	۳,۹۷۴,۵۴	۱,۶۳,۲۸
۲۰	سیواس	۳۷۹,۰۲	۷۸,۹۷	۴۰,۲۹	۸۸۱	۱۵۶,۵۲	۴۸۱,۰۱

۱۷.۲۲۱,۲۷	۱.۰۸۶,۳۶	۹۹۷,۵۵	۲۶۴۹,۳۱	۱.۸۲۸,۴۱	۵.۲۳۹,۳۱	شانلی عورفا	۲۱
۴۴.۲۳۱,۴۸	۵۵.۷۵۵,۳۱	۲۴.۳۶۳,۲۲	۳.۶۵۸,۵۲	۷۸۱,۷۳	۳.۱۲۲,۹۲	شیرناک	۲۲
۱۶.۹۴۱,۹۸	۱۱.۷۳۷,۲۰	۱۱.۱۳۱,۶۸	۲۵.۶۷۴,۹۹	۲۵.۴۸۶,۶۸	۲۶.۸۳۰,۵۶	وان	۲۳
۴۶۳.۷۵۰.۷۰۰	۵۵۷.۸۳۴.۷۰۰	۴۰۶.۷۴۴.۱۹۰	۳۶۵.۹۴۱.۸۲۰	۳۶۷.۶۵۸.۲۱۰	۴۱۲.۵۲۱.۸۴۰	مجموع (دلار)	

توسعه یافتگی اقتصادی-اجتماعی

شکل ۸۰. سطح توسعه یافتگی اقتصادی-اجتماعی ترکیه به تفکیک شهرستان در سال ۲۰۲۲

توسعه یافتگی اقتصادی-اجتماعی در ترکیه بر اساس شاخص‌هایی مشخص به ۶ سطح تقسیم می‌شود. بر همین اساس میزان توسعه یافتگی استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در جدول ذیل آمده است. بر اساس جدول ذیل ۵۷٪ مناطق ۲۸ استان حوزه فعالیت این نمایندگی در سطح توسعه یافتگی ۱، ۷۹٪ در سطح توسعه یافتگی ۲، ۱۲٪ در سطح توسعه یافتگی ۳، ۱۶٪ در سطح توسعه یافتگی ۴، ۲۵٪ در سطح توسعه یافتگی ۵ و نیز ۳۸٪ در سطح توسعه یافتگی ۶ قرار دارند. (۲۴)

جدول ۳۱. سطح توسعه یافتگی اقتصادی-اجتماعی استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم به تفکیک شهرستان در سال ۲۰۲۲

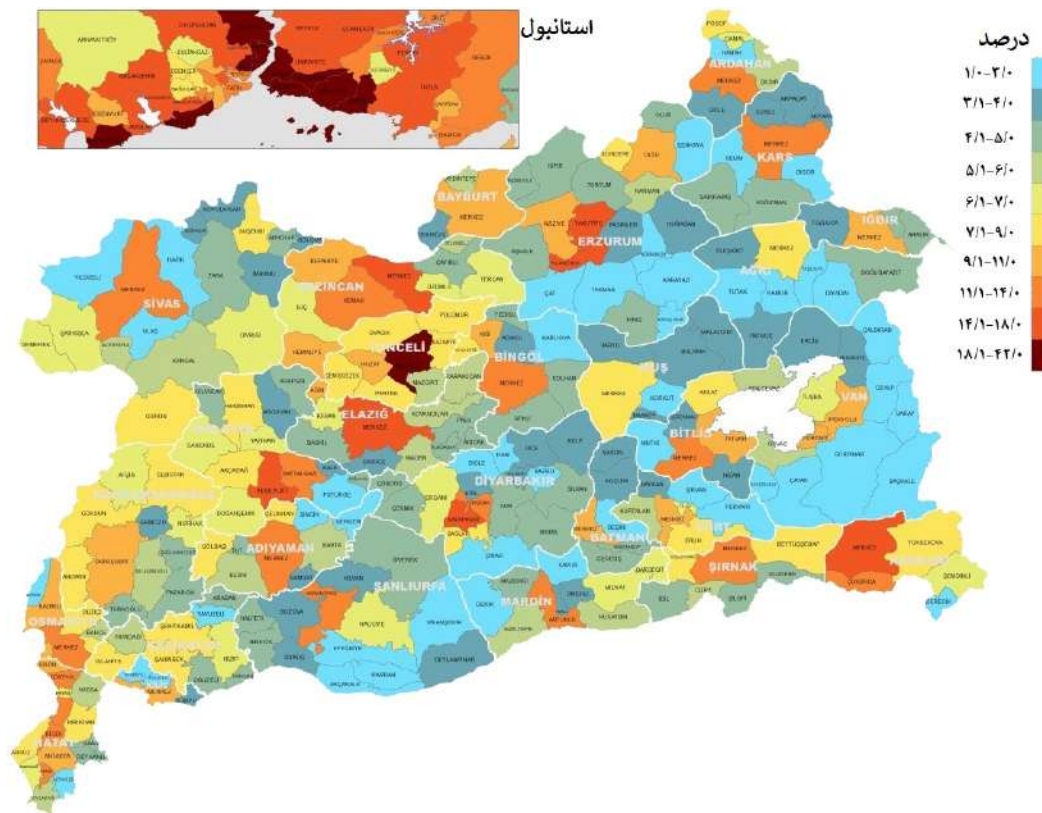
استان	سطح ۱		سطح ۲		سطح ۳		سطح ۴		سطح ۵		سطح ۶	
	تعداد شهرستان	درصد	تعداد شهرستان	درصد	تعداد شهرستان	درصد	تعداد شهرستان	درصد	تعداد شهرستان	درصد	تعداد شهرستان	درصد
آدیامان	۰	۰	۱	۱۰۰	۱	۱۰۰	۱	۱۰۰	۲	۱۰۰	۴	۱۰۰
آغری	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰	۱	۱۰۰	۶	۱۰۰
آرداهان	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰	۱	۱۰۰	۲	۱۰۰	۲	۱۰۰
باتمان	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰	۰	۰	۲	۱۰۰	۳	۱۰۰
بایبورت	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰	۰	۰	۲	۱۰۰	۰	۰
بینگول	۰	۰	۰	۰	۱	۱۰۰	۱	۱۰۰	۳	۱۰۰	۳	۱۰۰
بیتلیس	۰	۰	۰	۰	۲	۱۰۰	۰	۰	۱	۱۰۰	۴	۱۰۰

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

۱۷	۱۱	۱۰	۳	۰	۰	۲	۲	۰	۰	دیاربکر			
۱۱	۱	۶	۳	۰	۰	۱	۰	۰	الازیغ				
۹	۰	۵	۳	۰	۰	۱	۰	۰	ارزنجان				
۲۰	۷	۸	۱	۳	۰	۰	۱	۰	ارزروم				
۹	۲	۱	۳	۱	۱	۱	۱	۱	غ.آنتپ				
۵	۱	۱	۲	۱	۰	۰	۰	۰	حکاری				
۱۵	۳	۲	۲	۶	۲	۰	۰	۰	حاتای				
۴	۳	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	اغدیر				
۱۱	۲	۳	۳	۱	۲	۰	۰	۰	ق.مرعش				
۸	۵	۲	۰	۰	۰	۱	۰	۰	قارص				
۴	۳	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	کیلیس				
۱۳	۴	۵	۲	۰	۰	۲	۰	۰	مالاتیا				
۱۰	۶	۰	۳	۱	۰	۰	۰	۰	ماردین				
۶	۵	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	موش				
۷	۱	۱	۲	۲	۱	۰	۰	۰	عثمانیه				
۷	۵	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	سیرت				
۱۷	۰	۹	۷	۰	۰	۱	۰	۰	سیواس				
۱۳	۶	۵	۰	۱	۱	۰	۰	۰	ش.عورفا				
۷	۲	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰	شیرناک				
۸	۰	۲	۵	۰	۰	۱	۰	۰	تونجلی				
۱۳	۸	۲	۲	۰	۰	۱	۰	۰	وان				
۲۶۱	%۳۸/۸۹	۹۶	%۲۵/۸۹	۷۲	%۱۶/۸۲	۴۵	%۱۲/۰۷	۲۸	%۵/۷۹	۱۸	%۰/۵۷	۲	مجموع

نقشه ۲۸ استان حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم به تفکیک شهرستانها و بر اساس درصد افراد تحصیل کرده به کل جمعیت هر شهرستان به شکل زیر می باشد. (۲۵)

شکل ۸۱. نقشه شهرستان‌های ۲۸ استان حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم بر اساس درصد افراد تحصیل کرده به کل جمعیت هر شهرستان

پروژه‌های توسعه منطقه‌ای

دولت ترکیه به منظور توسعه مناطق کمتر توسعه یافته ترکیه طرح‌های توسعه منطقه‌ای را در دست اجرا دارد. بر این اساس درگاه اینترنتی وزارت صنایع و تکنولوژی کشور ترکیه در حال حاضر ۴ طرح توسعه‌ای در این کشور در دست اجرا بوده که عبارتند از پروژه دریای سیاه شرقی، پروژه آناتولی شرقی، پروژه آناتولی جنوب شرقی و پروژه دشت قونیه که از این بین پروژه‌های آناتولی شرقی و آناتولی جنوب شرقی مربوط به عمده استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری ارزروم بوده و استان بایبورت در حوزه فعالیت این نمایندگی نیز در پروژه دریای سیاه شرقی جای دارد.

پروژه آناتولی شرقی شامل ۱۵ استان آرداهان، اغدیر، قارص، آغری، ارزروم، ارزنجان، سیواس، موش، بینگول، تونجلی، مالاتیا، الازیغ، بیتلیس، وان و حکاری می‌باشد.

پروژه آناتولی جنوب شرقی شامل ۹ استان آدیامان، غازی‌آنتپ، کیلیس، شانلی‌عورفا، دیاربکر، باتمان، سیرت، ماردین و شیرناک می‌باشد.

پروژه دریای سیاه شرقی نیز شامل استان بایبورت از استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم می‌باشد.

۳ استان حاتای، قهرمان‌مرعش و عثمانیه نیز در هیچیک از طرح‌های توسعه‌ای منطقه‌ای ترکیه وجود ندارد.

شکل ۸۲. نقشه طرح‌های توسعه‌ای منطقه‌ای ترکیه

شکل ۸۳. نقشه طرح‌های توسعه‌ای منطقه‌ای استان‌های حوزه فعالیت سر کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

دانشگاه‌ها

در ۲۸ استان منطقه حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم مجموعاً تعداد ۳۶ دانشگاه فعالیت می‌کنند که از این میان ۳۴ دانشگاه دولتی و تنها دو دانشگاه خصوص می‌باشند. همچنین قدیمی‌ترین دانشگاه منطقه مربوط به شهر ارزروم و دانشگاه آتاترک ارزروم می‌باشد که در سال ۱۹۵۷ به تاسیس رسیده است. لازم به ذکر است تنها دو دانشگاه خصوصی منطقه نیز در استان غازی‌آنتپ قرار دارند. (۲۶)

جدول ۳۲. دانشگاه‌های موجود در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد.	استان	نام	سال تاسیس	نوع
۱	آدیامان	Adıyaman Üniversitesi (ADYÜ) دانشگاه آدیامان	۲۰۰۶	دولتی
۲	آرداهان	Ardahan Üniversitesi (ARÜ) دانشگاه آرداهان	۲۰۰۸	دولتی
۳	آغری	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi (AİÇÜ) دانشگاه ابراهیم چچن آغری	۲۰۰۷	دولتی
۴	ارزروم	Atatürk Üniversitesi (ATAÜNİ) دانشگاه آتاترک	۱۹۵۷	دولتی
۵		Erzurum Teknik Üniversitesi (ETÜ) دانشگاه صنعتی ارزروم	۲۰۱۰	دولتی
۶	ارزنجان	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi (EBYÜ) دانشگاه بن‌علی بیلدیریم ارزنجان	۲۰۰۶	دولتی
۷	اغدیر	Iğdır Üniversitesi (İGDÜ) دانشگاه اغدیر	۲۰۰۸	دولتی
۸	الازیغ	Fırat Üniversitesi (FÜ) دانشگاه فرات	۱۹۷۵	دولتی
۹	باتمان	Batman Üniversitesi (BATÜ) دانشگاه باتمان	۲۰۰۷	دولتی
۱۰	بایبورت	Bayburt Üniversitesi (BAYÜ) دانشگاه بایبورت	۲۰۰۸	دولتی
۱۱	بیتلیس	Bitlis Eren Üniversitesi (BEÜ) دانشگاه ارن بیتلیس	۲۰۰۷	دولتی
۱۲	بینگول	Bingöl Üniversitesi (BÜ) دانشگاه بینگول	۲۰۰۷	دولتی
۱۳	تونجلی	Munzur Üniversitesi (MUNÜ) دانشگاه مونزور	۲۰۰۸	دولتی
۱۴	حاتای	İskenderun Teknik Üniversitesi (İSTE) دانشگاه صنعتی اسکندرون	۲۰۱۵	دولتی
۱۵		Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ) دانشگاه مصطفی کمال حاتای	۱۹۹۲	دولتی
۱۶	حکاری	Hakkâri Üniversitesi دانشگاه حکاری	۲۰۰۸	دولتی
۱۷	دیاربکر	Dicle Üniversitesi (DÜ) دانشگاه دجله	۱۹۷۳	دولتی
۱۸	سیرت	Siirt Üniversitesi (SİÜ) دانشگاه سیرت	۲۰۰۷	دولتی
۱۹	سیواس	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi (SCÜ) دانشگاه جمهوریت سیواس	۱۹۷۴	دولتی
۲۰		Sivas Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (SBTÜ) دانشگاه علوم و فناوری سیواس	۲۰۱۸	دولتی
۲۱	شانلی‌اورفا	Harran Üniversitesi (HRÜ)	۱۹۹۲	دولتی

ردیف	شماره	نام دانشگاه	نوع	سال تأسیس
۲۲	۲۰۰۸	دانشگاه حران Şırnak Üniversitesi (ŞÜ) دانشگاه شیرناک	دولتی	۲۰۰۸
۲۳	۲۰۰۷	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi (OKÜ) دانشگاه کورکوت آتا عثمانیه	دولتی	۲۰۰۷
۲۴	۱۹۸۷	Gaziantep Üniversitesi (GAÜN) دانشگاه غازی آنتپ	دولتی	۱۹۷۳- رشته های وابسته به دانشگاه فنی خاورمیانه (ODTU)
		Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (GİBTÜ) دانشگاه دانش و فناوری اسلامی غازی آنتپ	دولتی	۲۰۱۸
		Hasan Kalyoncu Üniversitesi دانشگاه حسن کالیونجو	خصوصی	۲۰۰۸
۲۵	۲۰۱۳	Sanko Üniversitesi دانشگاه سانکو	خصوصی	۲۰۱۳
		Kafkas Üniversitesi (KAÜ) دانشگاه قفقاز	دولتی	۱۹۹۲
۲۶	۱۹۹۲	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) دانشگاه سوتچو امام قهرمان مرعش	دولتی	۱۹۹۲
		Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi (KIÜ) دانشگاه استقلال قهرمان مرعش	دولتی	۲۰۱۸
۲۷	۲۰۰۷	Kilis 7 Aralık Üniversitesi (KIYÜ) دانشگاه ۷ آرایک کیلیس	دولتی	۲۰۰۷
۲۸	۲۰۰۷	Mardin Artuklu Üniversitesi (MAÜ) دانشگاه آرتوکلو ماردین	دولتی	۲۰۰۷
		İnönü Üniversitesi (İNÜ) دانشگاه این اونی	دولتی	۱۹۷۵
۲۹	۲۰۱۸	Malatya Turgut Özal Üniversitesi (MTÜ) دانشگاه تورگوت اوزال مالاتیا	دولتی	۲۰۱۸
		Muş Alparslan Üniversitesi (MŞÜ) دانشگاه آلپارسلان موش	دولتی	۲۰۰۷
۳۰	۱۹۸۲	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ) دانشگاه یوزونجو بیل وان	دولتی	۱۹۸۲

تعداد دانشجویان در دانشگاه‌های حوزه فعالیت نمایندگی ارزروم

تعداد کل دانشجویان در استان‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم قریب به یک میلیون نفر بوده که از این میان نزدیک به نیمی را دانشجویان زن و نیمی را دانشجویان مرد تشکیل می‌دهند. (۲۶)

جدول ۳۳. تعداد دانشجویان در دانشگاه‌های حوزه فعالیت سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

ردیف	نام دانشگاه	لیسانس		فوق لیسانس		دکترای		مجموع	
		زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد
۱	آدیامان	۵۳۷۵	۴۸۲۲	۱۹۴	۱۹۷	۲۵	۳۶	۸۴۰۶	۱۰۳۰۹
۲	ابراهیم چین آغری	۴۴۲۳	۳۸۶۷	۳۵۱	۴۶۰	۱۳	۲۳	۶۷۹۸	۶۶۷۲
۳	آرداهان	۱۳۷۱	۱۵۴۷	۱۶۸	۲۱۱	۲۲	۱۸	۲۷۳۴	۲۸۱۲
۴	آتاترک ارزروم	۷۷۶۹۵	۷۱۳۴۴	۳۹۱۰	۴۰۹۷	۱۴۱۰	۱۱۸۹	۲۹۴۴۴۶	۲۵۵۰۱۵
۵	باتمان	۲۰۸۹	۲۹۰۸	۵۷۲	۱۳۹۱	۲۰	۵۹	۵۴۴۸	۸۰۳۵
۶	بایبورت	۳۹۰۳	۳۳۳۰	۲۹۲	۵۴۶	۱۴	۴۸	۶۸۹۲	۶۲۹۷
۷	بینگول	۳۵۵۵	۳۵۰۸	۳۴۴	۶۷۶	۲۹	۱۵۳	۷۲۵۰	۷۸۶۳

۱۰۱۸۳	۴۹۰۵	۵۲۷۸	۶	۱۰	۱۷۸	۴۳۷	۱۸۲۷	۱۷۵۶	ارن بیتلیس	۸
۳۱۲۸۴	۱۴۲۷۹	۱۷۰۰۵	۲۴۵	۴۷۴	۶۷۱	۹۰۲	۱۰۰۷۳	۱۱۲۷۷	دجله دیاربکر	۹
۲۳۶۱۸	۱۱۴۹۴	۱۲۱۲۴	۹۶	۱۴۰	۶۰۹	۵۷۶	۶۸۲۹	۵۷۷۰	بن علی بیلدیریم ارزنجان	۱۰
۴۲۶۴	۲۰۱۹	۲۲۴۵	۵۰	۷۳	۲۶۸	۲۶۴	۱۷۰۱	۱۹۰۸	صنعتی ارزروم	۱۱
۳۷۳۵۹	۱۶۳۲۲	۲۱۰۳۷	۴۰۸	۵۸۲	۱۴۵۵	۱۶۸۸	۱۱۱۳۷	۱۳۹۳۱	فرات الازیغ	۱۲
۱۷۶۰	۱۰۹۳	۶۶۷	۰	۰	۱۶	۵۴	۷۱۴	۴۲۴	دانش و فناوری اسلامی غازی آنتپ	۱۳
۴۲۸۳۲	۲۰۰۲۲	۲۲۸۱۰	۳۲۷	۴۸۴	۲۵۴۱	۳۰۴۲	۱۱۳۲۵	۱۱۸۶۱	غازی آنتپ	۱۴
۳۳۳۰	۱۵۲۵	۱۷۰۵	۰	۰	۶۳	۱۷۸	۸۱۴	۶۹۷	حکاری	۱۵
۲۴۶۹۲	۱۱۸۵۳	۱۲۸۳۹	۱۶۵	۲۷۹	۶۴۷	۹۰۶	۶۷۰۰	۶۵۹۷	حران	۱۶
۷۲۴۹	۴۱۹۸	۳۰۵۱	۱۵۳	۱۴۶	۴۴۹	۴۴۱	۳۰۷۴	۲۱۸۲	حسن کالیونجو غازی آنتپ	۱۷
۲۴۹۹۰	۱۱۹۰۲	۱۳۰۸۸	۱۲۴	۱۳۹	۶۹۸	۸۵۷	۶۹۷۱	۶۹۶۹	مصطفی کمال حاتای	۱۸
۱۰۹۲۱	۵۱۴۶	۵۷۷۵	۲۵	۷۲	۵۰۶	۹۴۶	۲۲۴۲	۲۴۱۰	اغدیر	۱۹
۳۴۱۸۳	۱۷۵۲۸	۱۶۶۵۵	۵۴۴	۷۶۱	۱۴۵۱	۱۶۷۸	۱۳۲۱۱	۱۱۶۸۰	این اوانو مالانیا	۲۰
۱۲۲۳۳	۳۶۲۱	۸۶۱۲	۳۹	۸۵	۴۰۶	۸۰۴	۱۹۳۰	۴۷۵۳	اسکندرون تکنیک حاتای	۲۱
۱۸۳۸۹	۹۴۳۷	۸۹۵۲	۹۶	۱۰۰	۵۹۰	۵۲۳	۵۷۸۰	۵۷۴۹	قفقاز قارص	۲۲
۱۴۴۶	۵۴۱	۹۰۵	۰	۰	۳	۱۶	۱۵۱	۷۷	استقلال قهرمان مرعش	۲۳
۳۲۷۰۱	۱۵۷۶۲	۱۶۹۳۹	۲۰۷	۲۹۰	۱۱۷۱	۱۸۲۵	۸۷۵۳	۸۰۰۲	سوتچو امام قهرمان مرعش	۲۴
۹۵۷۲	۵۳۹۲	۴۱۸۰	۸	۱۲	۱۸۹	۲۴۲	۳۵۹۶	۲۴۴۴	۷ آرایک کیلیس	۲۵
۴۸۴۹	۲۰۳۹	۲۸۱۰	۶	۱۱	۶۸	۸۸	۵۷۱	۷۶۴	تورگوت اوزال مالانیا	۲۶
۱۴۳۰۶	۷۱۸۵	۷۱۲۱	۲۵	۶۳	۵۳۸	۷۷۹	۴۰۶۳	۳۴۴۴	آرتوکلو ماردین	۲۷
۶۲۹۳	۳۲۵۵	۳۰۳۸	۹	۸	۲۰۲	۳۴۷	۱۷۴۶	۱۳۷۴	مونزور تونجلی	۲۸
۱۰۵۳۵	۵۱۶۲	۵۳۷۳	۵	۳۸	۲۵۲	۳۹۵	۳۰۰۴	۲۶۵۹	آلیارسلان موش	۲۹
۱۲۲۶۱	۵۵۴۵	۶۷۱۶	۳۵	۶۳	۴۷۹	۷۲۶	۳۵۲۶	۳۲۸۸	کورکوت آنا عثمانیه	۳۰
۱۴۸۲	۱۰۱۲	۴۷۰	۲	۱	۸۰	۲۷	۶۷۳	۳۷۰	سانکو غازی آنتپ	۳۱
۱۶۲۷۶	۷۴۸۸	۸۷۸۸	۲۵	۷۳	۴۷۶	۸۷۶	۴۴۲۳	۴۸۶۴	سیرت	۳۲
۱۵۳	۵۳	۱۰۰	۱۲	۲۱	۴۱	۷۹	۰	۰	علوم و فناوری سیواس	۳۳
۴۳۷۸۹	۲۲۱۲۹	۲۱۶۶۰	۲۲۷	۲۷۲	۱۶۲۲	۱۶۲۹	۱۴۱۶۵	۱۲۸۹۱	جمهوریت سیواس	۳۴
۴۵۰۶	۱۹۴۶	۲۵۶۰	۴	۲۸	۱۸۲	۵۴۲	۷۹۷	۹۶۳	شیرناک	۳۵
۲۵۶۵۵	۱۱۷۹۳	۱۳۸۶۲	۲۲۱	۴۶۳	۱۳۱۵	۱۹۴۹	۷۱۶۶	۷۵۶۴	یوزونجو بیل وان	۳۶
۱۰۹۹۰۹۸۸	۵۵۶۰۶۲۰	۵۴۳۰۳۶۸	۴۰۳۷۶	۶۰۴۳۵	۲۳۰۰۰۷	۳۰۰۳۹۴	۲۳۵۰۳۷۳	۲۲۷۰۹۹۴	مجموع	مجموع

دانشجویان ایرانی مقیم

دانشجویان ایرانی در حال تحصیل در استان‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم در سال تحصیلی ۲۰۲۱-۲۰۲۲ برابر با ۱۰۱۱ نفر بوده که از این میان ۴۶۷ نفر را دانشجویان مرد و ۵۴۱ نفر را دانشجویان زن تشکیل می‌دهند. همچنین در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۱ تعداد دانشجویان ایرانی در این منطقه افزایشی بوده است. (۲۶)

جدول ۳۴. تعداد دانشجوی ایرانی در دانشگاه‌های حوزه فعالیت سرکسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

رد	استان	نام دانشگاه	۲۰۲۱-۲۰۲۲	۲۰۲۰-۲۰۲۱	۲۰۱۹-۲۰۲۰	۲۰۱۸-۲۰۱۹	۲۰۱۷-۲۰۱۸
----	-------	-------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در ارزروم

ردیف	نام خانوادگی	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل
۱	آدیامان	۲	۶	۸	۱	۷	۸	۱	۷	۸	۱	۷	۸	۲	۶	۸
۲	آغری	۰	۳	۳	۳	۱	۴	۵	۰	۵	۴	۱	۳	۳	۰	۲
۳	بینگول	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱
۴	بیتلیس	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱
۵	دیاربکر	۵۸	۶۸	۱۲۶	۳۷	۴۲	۷۹	۱۸	۲۷	۴۵	۴	۱۰	۱۴	۵	۶	۱۱
۶	الازیغ	۱۴	۱۳	۲۷	۱۷	۱۵	۳۲	۱۹	۱۸	۳۷	۱۱	۹	۲۰	۷	۲	۹
۷	ارزنجان	۱۴	۳۱	۲۷	۸	۱۷	۲۵	۱	۳	۴	۱	۵	۶	۱	۱	۲
۸	ارزنجان	۱۷۲	۱۷۸	۳۵۰	۱۸۸	۱۸۳	۳۷۱	۱۸۶	۱۷۲	۳۵۸	۲۰۵	۱۵۳	۳۵۸	۳۷۸	۱۶۱	۵۳۹
۹	ارزنجان	۴۰	۴۶	۸۶	۳۸	۳۳	۷۱	۲۳	۱۴	۳۷	۱۶	۱۶	۳۲	۱۵	۶	۲۱
۱۰	حکاری	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۱	حاتای	۴	۷	۱۱	۴	۴	۸	۳	۳	۶	۳	۲	۵	۴	۱	۵
۱۲	قارص	۱	۴	۵	۱	۷	۸	۱	۶	۷	۲	۷	۹	۳	۴	۷
۱۳	مالاتیا	۲۵	۲۲	۴۷	۲۴	۲۴	۴۸	۲۳	۱۶	۳۹	۱۲	۱۲	۲۴	۱۰	۸	۱۸
۱۴	قهرمان مرعش	۴	۵	۹	۳	۶	۹	۲	۳	۵	۱	۲	۳	۰	۰	۰
۱۵	ماردین	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۶	موش	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۷	سیرت	۲	۱	۳	۲	۰	۲	۱	۱	۲	۰	۱	۱	۰	۰	۰
۱۸	سیواس	۸۲	۹۰	۱۷۲	۶۱	۵۲	۱۱۴	۴۳	۳۷	۸۰	۲۰	۱۵	۳۵	۰	۰	۰
۱۹	تونجلی	۲	۰	۲	۲	۱	۳	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰
۲۰	شانی عورفا	۵	۴	۹	۳	۲	۵	۳	۱	۴	۳	۳	۰	۰	۰	۰
۲۱	وان	۳۳	۵۵	۸۸	۳۷	۴۸	۸۵	۳۷	۴۷	۸۴	۳۸	۴۴	۸۲	۳۴	۲۹	۶۳
۲۲	بابورت	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۳	باتمان	۰	۲	۲	۰	۲	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۴	شیرناک	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۵	آرداهان	۱	۰	۱	۱	۷	۸	۳	۱	۴	۱	۳	۴	۳	۱	۴
۲۶	اغدیر	۷	۴	۱۱	۷	۲	۹	۲	۱	۳	۱	۱	۲	۱	۰	۱
۲۷	کیلیس	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۲۸	عثمانیه	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مجموع		۴۶۷	۵۴۱	۱۰۱۱	۴۴۱	۴۵۲	۸۹۳	۳۷۴	۳۵۴	۷۲۸	۳۲۶	۲۶۳	۵۸۹	۴۶۹	۲۲۲	۶۹۱

فهرست منابع

- 1- http://cografyaharita.com/turkiye_mulki_idare_haritalari.html
- 2- <https://ticaret.gov.tr/gumruk-islemleri/gumruk-idareleri/hudut-kapilari/kara-hudut-kapilari>
- 3- <https://ticaret.gov.tr/gumruk-islemleri/gumruk-idareleri/hudut-kapilari/demiryolu-hudut-kapilari>
- 4- <https://ticaret.gov.tr/gumruk-islemleri/gumruk-idareleri/hudut-kapilari/hava-hudut-kapilari>
- 5- <https://ticaret.gov.tr/gumruk-islemleri/gumruk-idareleri/hudut-kapilari/deniz-hudut-kapilari>
- 6- <https://www.memurlar.net/album/7646/>
- 7- <https://onedio.com/haber/81-sehirle-devrialem-turkiye-sehirlerimiz-onemli-mimari-yapilari-yerleri-ve-degerleri-1090907>
- 8- <https://www.nufusu.com/>
- 9- <https://www.dsi.gov.tr/Sayfa/Detay/1622>
- 10- <https://mgm.gov.tr/veridegerlendirme/villik-toplam-yagis-verileri.aspx>
- 11- <https://mgm.gov.tr/veridegerlendirme/aylik-normal-yagis-dagilimi.aspx>
- 12- <https://www.dsi.gov.tr/Sayfa/Detay/1622>
- 13- https://www.ntv.com.tr/2023-secim/2023-illere-gore-cumhurbaskani-ve-milletvekili-secimlerinde-kim-ve-hangi-parti-onde-gidiyor,AQF1ptyBvU6z_aCMEKw3QQ
- 14- <http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=153257>
- 15- https://fa.wikipedia.org/wiki/%D9%85%D8%B1%D8%AF%D9%85_%D8%B2%D8%A7%D8%B2%D8%A7
- 16- <https://www.tarimorman.gov.tr/Sayfalar/Icerikler.aspx?icerikId=296c5dc2-2d3f-427d-af9a-70e4a2f131a6>
- 17- <https://dogruveri.com/turkiyede-bolgelere-gore-yetisen-baslica-tarim-urunleri/>
- 18- https://www.sabah.com.tr/galeri/yasam/hangi_ilimizde_ne_yetisiyor/62
- 19- <http://cografyaharita.com/turkiye-tarim-haritalari.html>
- 20- <http://cografyaharita.com/turkiye-havvancilik-haritalari.html>
- 21- https://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye%27de_sanayi
- 22- http://cografyaharita.com/turkiye_sanayi_haritalari.html
- 23- <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dis-Ticaret-Istatistikleri-Kasim-2022-45546>
- 24- <https://www.sanayi.gov.tr/merkez-birimi/b94224510b7b/sege/ilce-sege-raporlar>
- 25- http://www.adresharita.com/wp-content/uploads/2019/11/nufus_uni.jpg
- 26- <https://istatistik.yok.gov.tr/>

Türkiye Doğu ve Güneydoğu İllerinin Tanıtım Kitapçığı

